

Jaarstukken 2019 GR DG&J

d.d. 2 juli 2020

dienst **Gezondheid**
& **Jeugd** zhz

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J). De afzonderlijke onderdelen van de gemeenschappelijke regeling geven, elk op hun eigen terrein, invulling aan de hen toebedeelde taken.

De Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) doet dit op het gebied van publieke en preventieve gezondheid, taken op het gebied van leerplicht en voortijdig schoolverlaten en op het gebied van Veilig Thuis.

De Regionale Ambulance Voorziening Zuid-Holland Zuid (RAV-ZHZ) draagt zorg het detacheren van personeel naar de Coöperatie AmbulanceZorg ZHZ (CAZ-ZHZ).

De Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) geeft voor de gemeenten invulling aan een aantal essentiële taken op het gebied van de jeugdzorg.

Vanaf 1 januari 2019 maken de gemeenten Leerdam en Zederik geen onderdeel meer uit van onze GR. Deze twee gemeenten zijn samengegaan met de Utrechtse gemeente Vianen. De nieuwe gemeente Vijfheerenlanden die hierdoor is ontstaan is onderdeel geworden van de provincie Utrecht.

Daarnaast zijn per 1 januari 2019 vijf gemeenten in de Hoekse Waard samengegaan in de gemeente Hoekse Waard en zijn de gemeenten Molenwaard en Giessenlanden samengegaan in de nieuwe gemeente Molenlanden.

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	6
1.1. Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)	6
1.2. Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	8
1.3. Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)	8
1.4. Recapitulatie financiën	9
2. Programmaverantwoording	9
2.1. Dienst Gezondheid en Jeugd	9
2.1.1. Publieke Gezondheid.....	11
2.1.2. Veilig Thuis.....	19
2.1.3. Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt.....	25
2.1.4. Jeugdgezondheidszorg	30
2.1.5. Kennisprogramma	31
2.2. Regionale Ambulance Voorziening	34
2.3. Serviceorganisatie Jeugd.....	35
2.4. Algemene dekkingsmiddelen	51
3. Verplichte paragrafen	54
3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	54
3.2. Onderhoud kapitaalgoederen	59
3.3. Financiering	59
3.4. Bedrijfsvoering	62
3.5. Verbonden partijen.....	66
3.6. Rechtmatigheid	66
3.6. Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	68
4. Jaarrekening 2019	71
4.1. Balans GR DG&J	72
4.2. Het overzicht van baten en lasten	74
4.3. Taakvelden	75
4.4. Emu-saldo	76
4.5. Toelichtingen	77
4.5.1. Grondslagen waardering en resultaatbepaling GR DG&J	77
4.5.2. Toelichting op de balans per 31 december 2019	79
4.6. Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT)	87
4.7. Subsidiërelaties	89
5. Vaststelling	90
6. Controleverklaring	91

Bijlage 1	Inwoner- en leerlingenbijdrage 2019	98
Bijlage 2	Verantwoording subsidie gemeente Dordrecht	99
Bijlage 3	Verantwoording subsidie gemeente Nissewaard	100
Bijlage 4	Taakvelden	101
Bijlage 5	Beleidsindicatoren.....	104
Bijlage 6	GR DG&J 2019 inclusief toerekening overhead naar programma's	105

1. Samenvatting

In dit hoofdstuk wordt kort per onderdeel een inhoudelijke samenvatting gegeven en wordt tevens beknopt het financieel behaalde resultaat toegelicht.

Vanaf 1 januari 2019 maken de gemeenten Leerdam en Zederik geen onderdeel meer uit van onze GR. Deze twee gemeenten zijn samengegaan met de Utrechtse gemeente Vianen. De nieuwe gemeenten Vijfheerenlanden die hierdoor is ontstaan is onderdeel geworden van de provincie Utrecht. Daarnaast zijn per 1 januari 2019 vijf gemeenten in de Hoekse Waard samengegaan in de gemeente Hoekse Waard en zijn de gemeenten Molenwaard en Giessenlanden samengegaan in de nieuwe gemeente Molenlanden.

1.1. Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

Door de DG&J wordt uitvoering gegeven aan een breed spectrum van taken op het gebied van publieke en preventieve gezondheidszorg (GGD-taken) en aan taken op het gebied van leerplicht en voortijdig schoolverlaten en Veilig Thuis ZHZ.

Het nieuwe meerjarig beleidsplan (MJP), voor de periode 2020-2023, is in 2019 voorbereid en voorgelegd aan de gemeenteraden ter zienswijze. De vaststelling is voorzien in april 2020. Het MJP wordt elke vier jaar door het Algemeen Bestuur vastgesteld. In het MJP zijn opgaven en prioriteiten geformuleerd, die in de komende jaren worden uitgewerkt. De vier opgaven zoals deze in het MJP zijn opgenomen zijn:

- Gezond en Veilig opgroeien;
- Iedereen doet mee;
- Vitaal ouder worden;
- Gezonde leefomgeving, gezonde mensen

Om voortvarend met het MJP aan de slag te gaan wordt bij de begroting 2021 een tweetal voorstellen gedaan om middelen beschikbaar te stellen. Het betreffen hier middelen voor het programma seksuele gezondheid en het programma infectieziekte bestrijding.

In 2019 is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) uitgevoerd voor de organisatieonderdelen Veilig Thuis ZHZ, Leerplicht/VSV en GGD ZHZ van de Dienst Gezondheid en Jeugd. Met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,5 scoren wij als dienst een ruime voldoende. Het KTO 2019 rapport toont aan, dat de intensivering van de samenwerking met gemeenten en lokale netwerken, zijn vruchten afwerpt en wordt gewaardeerd door gemeenten en ketenpartners. De benoemde aandachtspunten en verbeterpunten zullen door de organisatieonderdelen Veilig Thuis ZHZ, Leerplicht/VSV en GGD ZHZ worden opgepakt in de doorontwikkeling van de dienstverlening en de samenwerking met gemeenten en ketenpartners. Hierover zal in 2020 aan het Algemeen Bestuur worden gerapporteerd.

Op de ontwikkeling van het netwerk antibioticaresistentie in Zuid-West Nederland is in 2019 voortgebouwd. Wij blijven nauw betrokken bij het ABR zorgnetwerk Zuidwest Nederland. In 2019 is de samenwerking verstevigd met onder andere specialisten ouderengeneeskunde, de thuiszorg en de gehandicaptenzorg.

De dalende vaccinatiegraad, nationaal en regionaal, zorgt voor een toenemend infectierisico. Artsen en andere gezondheidsprofessionals van de GGD ZHZ waren in 2019 actief betrokken bij de ontwikkeling van een public health strategie om deze ontwikkeling te stoppen en om te keren. De vaccinaties buiten het Rijksvaccinatie programma (RVP), zoals maternale kinkhoest, hebben in 2019 volop aandacht gekregen. De toenemende vragen op het gebied van vaccinatie hebben geleid tot het besluit om de GGD ZHZ door te ontwikkelen tot regionaal vaccinatie expertisecentrum. Hiervoor zal in 2020 een concreet voorstel worden gedaan.

De problematiek rondom "nieuwe verontreinigde stoffen" is in 2019 een landelijk onderwerp geworden. Er komen steeds nieuwe beleidsregels. Door deel te nemen aan het landelijke en het regionale netwerk konden onze bestuurders en de inwoners van Zuid-Holland Zuid proactief geïnformeerd worden.

In 2019 heeft een brede ambtelijke evaluatie plaatsgevonden over (het verloop van) het toezicht kinderopvang in de afgelopen jaren. Op basis van de evaluatie-uitkomsten werken wij, samen met de gemeenten, aan doorontwikkeling van het toezicht. De doorontwikkeling past binnen de hoofdpoging Veilig & Gezond Opgroeien, zoals benoemd in het MJP 2020-2023 van de Dienst Gezondheid & Jeugd.

De zogenaamde Hollandse Griep oefening heeft in 2019 een grote inzet gevraagd. Door meerdere GGD-en is hieraan over een langere periode deelgenomen. Deze oefening heeft bijgedragen aan een versteviging van de reeds aanwezige contacten tussen de ketenpartners alsook aandachtspunten opgeleverd welke we in 2020 zullen oppakken.

In 2019 is uitvoering gegeven aan het laatste jaar van het programma Samen voor Gezond. Met gemeenten zijn over 2019 afspraken gemaakt over de lokale uitvoering van dit programma en de specifieke gezondheidsthema's die zijn opgepakt.

Bij Veilig Thuis ZHZ zijn in 2019 diverse voorlichtingsactiviteiten georganiseerd. Ook hebben werk-leerbijeenkomsten plaatsgevonden met betrekking tot meldingen over vermoedens van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Het doel van deze werk-leerbijeenkomsten is te evalueren wat kan anders/beter, elkaars taal leren en partnerschap verder vorm geven. Tot slot is in 2019 een symposium georganiseerd met als thema Seksueel Geweld.

De instroom van meldingen en adviezen bij Veilig Thuis ZHZ blijkt over het hele jaar 2019 meer dan begroot, respectievelijk 6,5% meldingen en 2,6% adviesvragen. Ten opzichte van de aantallen in 2018 is er een toename te zien van 14% aan meldingen. Het aantal adviezen is ten opzichte van 2018 met 4% toegenomen. Het aantal onderzoeken inclusief de dienst voorwaarden en vervolg, laat over het hele jaar 2019 een toename van 32% zien ten opzichte van 2018. Tot slot zien we dat een groeiend aantal meldingen na triage door Veilig Thuis ZHZ (risicotaxatie) wordt overgedragen aan het lokale veld (de hulpverlening).

De ontwikkeling van de aantallen bij LVS ZHZ krijgen we steeds beter in beeld. Er moeten echter nog wel stappen gemaakt worden, nog niet al het verzuim en de achterliggende problematiek is goed in beeld. Het aantal door LVS ZHZ afgehandelde meldingen laat ten opzichte van schooljaar 2017/2018 een stijging van 11% zien. De categorie "16 uur in 4 weken" is hierop een positieve uitzondering. De meldingen in deze categorie zijn fors gedaald ten opzichte van een schooljaar eerder. Hier kan de voorzichtige conclusie uit worden getrokken, dat de inzet op het beperkte verzuim ervoor zorgt dat het langdurig verzuim is gedaald.

De RMC consulenten hebben met de Zomeractie in totaal 234 jongeren tussen de achttien en drieëntwintig jaar benaderd die het mbo zonder startkwalificatie hadden verlaten en nog geen vervolgtraject hadden. Deze jongeren zijn teruggeleid naar het onderwijs, of hebben een passend traject gekregen richting arbeidstraject of zorg. Het outreachend werken begint zijn vruchten af te werpen: 72% van de benaderde jongeren werd bereikt. Daarom intensiveren wij deze aanpak in de toekomst.

Het in 2017 gestarte project MatchMakers heeft ook in 2019 tot goede resultaten geleid. In 2019 zijn 82 plaatsingen gerealiseerd.

Tot slot is in 2019 een openbare aanbesteding voor de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg vanaf 2020 georganiseerd, waarbij een nieuwe aanbieder de opdracht gegund heeft gekregen voor de uitvoering van het regionaal Basispakket

Jeugdgezondheidszorg en het Rijksvaccinatieprogramma. Vanaf 1 januari 2020 verzorgt Careyn / Jong JGZ de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg, binnen de doelstellingen van het *'Uitvoeringskader 'brede zorg voor de jeugd'*.

2019 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 1.495.000. Ten opzichte van de 2e bestuursrapportage (burap) 2019 is het resultaat met € 592.000 gestegen.

1.2. Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Om voorbereid te zijn op de nieuwe wet ambulancezorg en de eisen die de Wet toelating zorginstellingen (WTzi) stelt aan de onafhankelijkheid van bestuur is de RAV ZHZ, onderdeel van de GR DG&J, met ingang van 1 januari 2019 verzelfstandigd tot de Coöperatie Ambulancezorg ZHZ U.A. (CAZ ZHZ U.A.). De overgang naar de Coöperatie is geruisloos en zonder problemen verlopen. De operationele werkzaamheden konden ongestoord doorgang vinden en de verbetering van de prestaties bleef op niveau. In 2019 zijn in de begroting en realisatie van de RAV ZHZ alleen nog de personele lasten opgenomen van het ambulancepersoneel dat in dienst is van de DG&J en de detacheringsbaten van het ambulancepersoneel dat gedetacheerd is bij de CAZ. Het saldo van deze posten is 0, waardoor er geen resultaat ontstaat voor de GR.

1.3. Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

Per organisatieonderdeel wordt hier beknopt een inhoudelijke samenvatting weergegeven met daarbij een korte toelichting op het financiële resultaat.

Ook in 2019 was er veel vraag naar jeugdhulp en speelden er veel zware bestuurlijke thema's. Dit mede door de grote tekorten binnen het hele sociale domein en het feit dat het stelsel financieel gezien op deze wijze niet duurzaam kan worden voortgezet. De transformatie is doorgezet met mooie projecten waarbij in goede samenwerking met de aanbieders voor doelgroepen voorzieningen zijn gemaakt waarbij over de grenzen van het eigen domein of de eigen organisatie integraal wordt gewerkt aan de problemen van het gezin en het kind. Vooral de Break waar rondom het probleem van het kind een aanbod wordt gedaan waarbij de deskundigheid van de andere partijen naar noodzaak wordt ingezet, is hier een heel mooi voorbeeld van. Maar ook de alliantie van een aantal aanbieders geeft dit beeld van een steeds hechtere samenwerking. De pilot 'Veilig opgroeien is teamwork!' gestart in Sliedrecht, zorgt ervoor dat professionals van de Stichting Jeugdteams, Veilig Thuis ZHZ, Gecertificeerde Instellingen en Raad voor de Kinderbescherming onder leiding van de SOJ op een andere manier van samenwerken, waardoor zij eerder, sneller en in samenhang gezinnen kunnen ondersteunen. De pilot levert mooie resultaten op. In Sliedrecht leverde dit zelfs het beeld op dat er minder raadsonderzoeken worden verzocht. De pilot is nu ook uitgebreid naar Zwijndrecht en Gorinchem. In 2019 is de SOJ met alle betrokken partijen de voorbereidingen gestart voor het uitrollen van de nieuwe werkwijze naar de andere gemeenten. De samenwerking met de samenwerkingsverbanden voor het onderwijs wordt ook steeds beter en is belangrijk als pijler voor de verdere inzet om de jeugdhulp integraler maar ook meer lokaal gericht in te richten.

De spanning tussen de stijgende vraag en de wens om kosten te beperken, leidde tot veel uitvoeringslast voor aanbieders, Stichting Jeugdteams en de SOJ. Al vroeg in het jaar moesten cliëntenstops worden ingesteld, met als gevolg dat voor het bieden van noodzakelijke hulp een beroep moest worden gedaan op de bewerkelijk Nee, tenzij-regeling. Naast de energie die moest worden gestoken in het uitvoeren van de Nee, tenzij-regeling was vanwege de schaarste van aanbod ook het vinden van passende hulp voor de betrokken jeugdigen vaak lastig.

Veel energie is gestopt in het opstellen van de omdenknoot, de inhoudelijke basis voor de komende jaren waarbij normaliseren, de-medicaliseren en eigen kracht verder worden ingezet om de jeugdhulp meer lokaal neer te zetten, waarbij de regie ook meer en meer

lokaal ligt. Dit vraagt een geheel andere attitude van zowel de gemeenten als van de Stichting Jeugdteams ZHZ als van de SOJ. Het feit dat de financiële solidariteit wordt afgebouwd, ondersteunt deze beweging, maar is geen noodzakelijke voorwaarde. Het omdenken brengt met zich mee dat gemeenten wel blijven samenwerken en samen leren, maar ook een eigen tempo bepalen met eigen keuzes. Het geloof in de inhoudelijke ambities is niet gewijzigd, maar we weten wel dat de inspanningen veel van ons allen vragen.

Het "gewone werk" is voortgezet, dus de inkoop van jeugdhulp, de registratie van alle beschikkingen, het vastleggen van de financiële verplichtingen en het voeren van de beroep- en bezwaarprocedures vragen nog steeds veel aandacht en worden netjes uitgevoerd. Fijn is het om te constateren dat het dashboard om gegevens per gemeente te gebruiken tot nieuwe mogelijkheden leidt om acties in het kader van de omdenknootje in te zetten en te monitoren. Naarmate we over en weer handiger worden met de nieuwe mogelijkheden zal, dit vooral in 2020 tot nieuwe inzichten en keuzes leiden.

1.4. Recapitulatie financiën

De DG&J heeft een positief resultaat gerealiseerd van € 1.495.000. Bij de 2e bestuursrapportage (burap) 2019 was al aangegeven, dat over 2019 een positief resultaat werd verwacht van € 903.000.

Het resultaat van de SOJ is, ten opzichte van de laatst vastgestelde begroting € 2,1 mln nadelig. De begroting is voor het laatst bijgesteld bij de 1e burap 2019. In de 2e burap 2019 werd een tekort verwacht van € 1,8 mln. Ten opzichte van de 2e burap is het resultaat € 0,3 negatiever. De 2e burap 2019 is niet meer vertaald in een wijziging van de begroting 2019, omdat de vereiste zienswijze procedure hiervoor over de jaargrens heen zou gaan. Het is wettelijk niet toegestaan om begrotingswijzigingen na afloop van het boekjaar vast te stellen.

2. Programmaverantwoording

Binnen de GR DG&J zijn drie organisatieonderdelen samengebracht, namelijk: de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV). In onderstaande programmaverantwoording treft u deze in de programma's 2.1, 2.2 en 2.3 aan.

2.1. Dienst Gezondheid en Jeugd

De DG&J sluit het jaar 2019 met een positief saldo van € 1.495.000.

In onderstaande tabel is per sub-programma het resultaat weergegeven. In de kolom actuele begroting is de begroting na wijzigingen weergegeven. Het begrotingsprogramma van de DG&J bestaat uit een zestal sub-programma's. In dit hoofdstuk is per sub-programma een inhoudelijke en financiële verantwoording opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019*			Realisatie 2019			Afwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Publieke gezondheid	7.327	5.381	-1.946	7.109	5.302	-1.806	218	-78	140
2. Veilig Thuis	5.661	6.911	1.250	5.579	6.878	1.299	82	-33	49
3. Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	1.928	2.483	556	1.917	2.660	743	11	177	187
4. Jeugd(-gezondheidszorg)	11.992	11.889	-103	11.929	11.889	-40	63	0	63
5. Bestuur en organisatie	718	91	-627	715	105	-609	3	15	18
6. Algemene dekkingsmiddelen	5.078	8.868	3.791	6.307	9.357	3.050	-1.229	489	-741
Saldo baten en lasten	32.703	35.624	2.921	33.556	36.193	2.637	-853	569	-284
Mutaties reserves	2.995	977	-2.018	2.995	1.854	-1.142	0	877	877
Gerealiseerd resultaat	35.698	36.601	903	36.551	38.046	1.495	-853	1.446	592

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 november 2019 (2e burap 2019).

Ten opzichte van de laatst vastgestelde begroting 2019 (2e burap 2019) wijkt het jaarrekeningresultaat in positieve zin af (€ 592.000). Dit positieve resultaat kent de volgende oorzaken:

- De voorziening voor bovenformatieve medewerkers kan vrijvallen voor een bedrag van € 126.000. Deze vrijval is mogelijk doordat een bovenformatieve medewerker als gevolg van wijzigingen in de pensioenwet eerder met pensioen gaat.
- De DG&J heeft in 2019 extra middelen ontvangen vanuit de ESF subsidie Actieve Inclusie. Over de jaren 2015-2018 is met deze subsidie de MatchMaker aanpak ontwikkeld. De subsidie periode liep tot en met 2018, echter is de periode met een jaar verlengd. Met ingang van het jaar 2019 heeft de DG&J de activiteit Matchmaker structureel ingebed als instrument in de RMC aanpak. Dekking van de hiermee samenhangende lasten vindt plaats middels een inwonerbijdrage. Met de eenmalige verlenging van de subsidie, is dubbele dekking ontstaan voor het instrument Matchmaker. Het gevolg hiervan is dat een positief resultaat van circa € 100.000 is ontstaan.

Tevens heeft de DG&J vanuit ESF middelen ontvangen voor de jaren 2017-2019 om verder te innoveren binnen de RMC. Deze middelen zijn ingezet om een aanpak te ontwikkelen voor moeilijk te bereiken doelgroepen. Grotendeels is dit project uitgevoerd met eigen medewerkers. Hierdoor is een voordeel van circa € 70.000 ontstaan.

- Door de belastingdienst zijn we in het gelijk gesteld over een btw-geschil. Het positieve effect hiervan op het jaarrekeningresultaat bedraagt € 45.000.
- De beschikbaar gestelde subsidiemogelijkheid (€ 75.000) voor innovatie in de jeugdgezondheidszorg is in 2019 niet door Rivas aangevraagd.
- Het product reizigersadviesing laat een positief resultaat zien van € 69.000. Dit komt door een hogere omzet en de door lagere personeels- en inkoopkosten.
- Bij Veilig Thuis ZHZ is over 2019 een positief resultaat gerealiseerd van € 49.000. Dit resultaat wordt veroorzaakt door enerzijds hogere inkomsten (detacheringsvergoeding) en lagere lasten (salaris-, inhuur- en operationele kosten).

Het overige verschil van € 58.000 wordt veroorzaakt door diverse kleinere voordelen.

Voor een meer gedetailleerde toelichting wordt verwezen naar afzonderlijke programma's.

2.1.1. Publieke Gezondheid

Wat wilden wij bereiken?

In dit programma worden zeven maatschappelijke doelstellingen nagestreefd;

A. Het voorkomen van introductie en (verdere) verspreiding van infectieziekten en waar nodig het bestrijden van infectieziekten, waaronder SOA's en TBC. Het voorkomen van hygiëne problemen.
B. Het voorkomen van de introductie van import infectieziekten in het werkgebied en het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's.
C. Het adviseren over de gezondheidseffecten van milieuvraagstukken.
D. Het bevorderen van kwalitatief hoogwaardige kinderopvang voor een goede ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.
E. Het beschermen van de gezondheid van inwoners bij rampen en crisis.
F. Het bevorderen van een gezonde leefstijl en gezondheid gedrag (preventieve publieke gezondheid). Het verbeteren van de (ervaren) fysieke en psychische gezondheid en het verminderen van de psychosociale problematiek van kwetsbare doelgroepen van 0 tot 100 jaar.
G. De OGGZ is gericht op de coördinatie van de preventieve <i>Openbare Geestelijke Gezondheidszorg</i> voor de gehele bevolking, preventieve zorg voor risicogroepen en zorg voor kwetsbare personen die zelf geen hulp zoeken zoals dak- en thuislozen en zorgwekkende 'zorgmijders'. Het <i>Meldpunt Zorg en Overlast</i> is in de regio Zuid-Holland Zuid belast met de uitvoering van OGGZ taken. Het Meldpunt Zorg en Overlast ZHZ is gericht op het aannemen/triageren van meldingen en coördineren van de zorg en hulpverlening aan de OGGZ doelgroep.

A. Infectieziektebestrijding en technische hygiënezorg

In 2019 is voortgebouwd op de ontwikkeling van het netwerk antibioticaresistentie in Zuid-West Nederland. Er is een trainings- en opleidingsprogramma ontwikkeld en uitgevoerd voor de thuiszorg in de regio. De GGD ZHZ blijft nauw betrokken bij het ABR zorgnetwerk Zuidwest Nederland. Om de meest kwetsbare inwoners van onze regio te beschermen tegen infectierisico's is de samenwerking verstevigd met onder andere specialisten ouderengeneeskunde, de thuiszorg en de gehandicaptenzorg. De GGD ZHZ spant zich in om samen met alle betrokken zorgpartijen, de werkafspraken over patiëntenoverdracht (transmurale werkafspraken) zodanig op elkaar af te stemmen dat de juiste zorg voor patiënten met een resistente bacterie is geborgd en overdracht wordt voorkomen.

De GGD'en in Zuid-Holland werkten in 2019 nauw samen om een visie vast te stellen voor de infectiepreventie. Deze zal in 2020 gereed zijn.

De dalende vaccinatiegraad, nationaal en regionaal, zorgt voor een toenemend infectierisico. Artsen en andere gezondheidsprofessionals van de GGD ZHZ waren in 2019 actief betrokken bij de ontwikkeling van een public health strategie om deze ontwikkeling te stoppen en om te keren. In 2019 is deze opgeleverd aan het bestuur en is er gestart met het vervolg. De vaccinaties buiten het Rijksvaccinatie programma (RVP), zoals maternale kinkhoest, hebben in 2019 volop aandacht gekregen. De toenemende vragen op het gebied van vaccinatie hebben geleid tot het besluit om de GGD ZHZ door te ontwikkelen tot regionaal vaccinatie expertisecentrum. Hiervoor zal in 2020 een concreet voorstel worden gedaan.

Burgers weten de soa poli van de GGD ZHZ te vinden. In 2019 werden bijna 1.600 consulten uitgevoerd, waarbij bij 15% van de klanten een soa werd geconstateerd. De GGD ZHZ voerde de preventieve seksuele gezondheid uit in diverse thema's, waaronder voorkomen ongewenste zwangerschap (Nu Niet Zwanger), seksueel geweld en voorlichtingen over seksualiteit, soa's en anticonceptie.

B. Voorkómen import infectieziekten

De vaccinatie van werknemers in beroepsgroepen met een verhoogd infectierisico en de reizigersspreekuren kenden in 2019 een lichte daling in het aantal consulten ten opzichte van 2018 (4%). Deze daling werd veroorzaakt door een lagere bezetting van de reizigersspreekuren. Reizigers en beroepsgroepen weten de GGD ZHZ goed te vinden. Bijna 20% van de consulten waren vaccinaties op maat en vaccinaties van beroepsgroepen. In 2020 wordt het geven van vaccinaties op maat verder uitgewerkt in een voorstel voor een regionaal vaccinatie-expertise centrum.

C. Medische milieukunde

Vanaf eind 2015 volgen we, door deelname aan diverse overlegvormen, het dossier Chemours (Pfoa / GenX). Er zijn steeds meer overheidspartijen betrokken bij dit dossier zoals de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit, de Inspectie Leefomgeving en Transport en waterschappen. Ook de GGD'en hebben een landelijke werkgroep ingesteld waaraan medisch milieukundig adviseurs deelnemen om onderling de laatste informatie uit te wisselen onder andere met het RIVM. De problematiek rondom "nieuwe verontreinigde stoffen" is een landelijk onderwerp geworden. Er komen steeds nieuwe beleidsregels. Door deel te nemen aan het landelijke en het regionale netwerk konden onze bestuurders en de inwoners van Zuid-Holland Zuid proactief geïnformeerd worden.

De medisch milieukundig adviseurs hebben ook in 2019 op verzoek van de bestuurders informatie verstrekt aan gemeenteraden of tijdens informatie avonden aan burgers over diverse onderwerpen betreffende Gezondheid en Milieu. Op verschillende onderwerpen is er geadviseerd aan de gemeenten. Dit gebeurde veelal in samenspraak met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Basisinformatie over dit onderwerp wordt zowel via onze website verstrekt als telefonisch aan de burgers die vragen hebben over milieuonderwerpen en hun gezondheid.

D. Toezicht Kinderopvang en Wmo

Het toezicht op de kinderopvang is in 2019 volgens afspraak met de gemeenten uitgevoerd. Hiermee voldoen we ook in 2019 aan de wettelijke verplichting van de 100% controle bij kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang. De Inspectie van het Onderwijs controleert gemeenten jaarlijks op deze prestatie. In 2019 is evenals in 2018 in opdracht van een aantal gemeenten tijdens de toezichtbezoeken extra aandacht besteed aan naleving van de Meldcode. De nieuwe werkwijze Herstelaanbod is in 2019 uitgewerkt en aan de gemeenten voorgesteld. Middels een pilot wordt hieraan uitvoering gegeven. Vanaf 1 januari 2020 wordt deze werkwijze toegepast in alle gemeenten in Zuid-Holland Zuid.

In 2019 heeft een brede ambtelijke evaluatie plaatsgevonden over (het verloop van) het toezicht in de afgelopen jaren. Op basis van de evaluatie-uitkomsten werkt de GGD ZHZ aan doorontwikkeling van het toezicht kinderopvang, samen met gemeenten. Hiermee wil de GGD ZHZ een bijdrage leveren aan verbetering van de kwaliteit en veiligheid van de kinderopvang, en daarmee aan een goede start voor kinderen en aan arbeidsparticipatie van ouders en verzorgers in onze regio. De doorontwikkeling past binnen de hoofdpagave Veilig & Gezond Opgroeien, zoals benoemd in het concept meerjarenprogramma 2020-2023 van de Dienst Gezondheid & Jeugd.

De Dienst voerde voor 10 gemeenten het toezicht uit op WMO voorzieningen binnen een met gemeenten afgesproken kader. De onderzoeken worden in diverse vormen uitgevoerd

(pro-actief, reactief en calamiteiten). Regionaal experimenteren hoort daarbij. In 2019 is een pilot-onderzoek uitgevoerd onder Pgb-houders.

E. Crisisorganisatie

Voor het beschermen van de gezondheid van inwoners bij rampen en crisis zijn er in 2019 diverse activiteiten ondernomen. Deze hangen samen met het op peil houden van de bezetting van de crisisorganisatie en de scholing ervan. Daar is ook in 2019 volgens planning invulling aan gegeven. In 2019 is een grote inzet geweest voor de deelname aan de zogenaamde Hollandse Griep oefening. Hieraan is door meerdere GGD-en over een langere periode deelgenomen.

Deze oefening heeft bijgedragen aan een versteviging van de reeds aanwezige contacten tussen de ketenpartners alsook aandachtspunten opgeleverd welke we in 2020 zullen oppakken.

F. Gezondheidsbevordering

De GGD ZHZ werkt vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid. Wij richten onze activiteiten op het behalen gezondheidswinst, waarbij we de inwoner en zijn/haar leefwereld als uitgangspunt nemen. In 2019 is uitvoering gegeven aan het laatste jaar van het programma Samen voor Gezond. Met gemeenten zijn voor 2019 afspraken gemaakt over de lokale uitvoering van dit programma en de specifieke gezondheidsthema's die zijn opgepakt.

G. Meldpunt Zorg & Overlast / OGGZ

De GGD ZHZ richt zich op de regie en inzet van zorg en ondersteuning voor de meest kwetsbare groepen in onze samenleving, o.a. dak- en thuislozen, personen met verward gedrag. Wij willen ervoor zorgen dat het grootste deel van de bij ons aangemelde personen (Meldpunt Zorg en Overlast) een adequaat zorg- of ondersteuningsaanbod krijgt, een woning, een inkomen etc. Hierdoor leveren wij een bijdrage aan de participatie van deze kwetsbare groepen en vermindering van overlast. Door het inzetten van preventieve activiteiten samen met onze lokale netwerk partners proberen wij recidive te voorkomen.

Wat gingen wij doen?

A. Infectieziektebestrijding en technische hygiënezorg

Voor de infectieziektebestrijding zijn in 2019 4 indicatoren benoemd. Deze geven een beeld van de kwantiteit en kwaliteit van de bron- en contactopsporing binnen de infectieziektebestrijding. In onderstaande tabel is de realisatie 2019 afgezet tegen de norm. Tevens is een vergelijking gemaakt met de gerapporteerde smileys in de eerste en tweede burap 2019.

Het aantal vragen ligt hoger dan de norm en is tevens hoger dan het aantal in 2018. De meeste vragen werden gesteld over kinkhoest en meningokokken, en de daarvoor beschikbare vaccinaties. Het aantal meldingen van meldingsplichtige ziekten was vrijwel gelijk aan de norm (= verwachting) en was tevens vrijwel gelijk aan het aantal in 2018, ondanks het vertrek van de voormalige gemeenten Zederik en Leerdam.

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Aantal vragen van professionals en burgers	1.300	1.481	😊	😊	😊
Aantal meldingen van (meldings-plichtige) infectieziekten en uitbraken	550	548	😊	😊	😊

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Elke vraag van een burger en professional wordt door een tweede verpleegkundige nagekeken.	100%	98%	😊	😊	😊
Elke casus en/of melding van instelling overlegt een verpleegkundige met een arts.	100%	100%	😊	😊	😊

SOA/Sense

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Aantal soa's gevonden ten opzichte van het aantal cliënten	17 %	15%	😐	😊	😐
Aantal klassen bereikt met preventieve interventieactiviteiten	20	2	😞	😞	😐

Het vindpercentage SOA's is uitgekomen op 15%. Een duidelijke oorzaak voor dit lagere vindpercentage (lager dan de norm) is niet aan te wijzen; de triage is onveranderd streng. Fluctuaties in het vindpercentage zijn inherent aan het relatief beperkte aantal consulten op jaarbasis (1.600). Ter illustratie: eind augustus 2019 lag het vindpercentage op 18%.

Het aantal voorlichtingen op scholen is sterk achtergebleven op de planning. Ziekte en personeelsverloop zijn hiervan de oorzaak. Het betreft een incidentele afwijking.

B. Voorkómen import infectieziekten

TBC-bestrijding

De TBC-bestrijding in onze regio wordt uitgevoerd door het Regionaal Expertise Centrum (REC) Zuid-Holland. Dit is een samenwerkingsverband van de vier GGD'en in de provincie Zuid-Holland. Het REC heeft in 2019 in de regio Zuid-Holland Zuid 14 patiënten met TBC gevonden en behandeld. Dit komt neer op 3,1 patiënt per 100.000 inwoners. Op basis van bron- en contactonderzoek zijn 8 inwoners gevonden met een latente TBC infectie. Deze personen zijn niet ziek. Zij krijgen een preventieve behandeling of worden gemonitord. 159 inwoners die daarvoor in aanmerking kwamen ontvingen een BCG vaccinatie.

Reizigersadvisering en Hepatitis B vaccinaties beroepsgroepen

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Aantal consulten	Minimaal 8.000	9.387	😊	😊	😊
Percentage online gemaakte afspraken	30%	30%	😊	😐	😊
Aantal reizigers	Minimaal 7.000	7.551	😊	😊	😊

C. Medische milieukunde

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Gemeenten waarderen door hen ontvangen medisch milieukundige adviezen positief	De grotere adviezen worden geëvalueerd	Uitkomst dienstbreed KTO, onderdeel medische milieukunde: 7,5	😊		

D. Toezicht Kinderopvang en Wmo

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Percentage inspectie dat is uitgevoerd binnen de wettelijke termijn	100%	100%	😊	😊	😊
Percentage verplichte jaarlijkse inspecties kinderopvang uitgevoerd	100%	100%	😊	😊	😊

E. Crisisorganisatie

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Realiseren optimale bezetting van de (piket) poule voor uitvoering van de taken van de GGD in crisissituaties	3x (wnd.) Directeur Publieke Gezondheid. 4 x procesleider Psychosociale Hulpverlening; 4 x procesleider Infectieziektebestrijding 3x procesleider communicatie 4x procesleider geneeskundig onderzoek	De piketpoule is nagenoeg op orde. In het laatste kwartaal is er een vacature procesleider communicatie ontstaan. Deze wordt in het 1e kwartaal 2020 ingevuld.	😊	😊	😊
Minimaal 1 OTO (opleiden, trainen en oefenen) activiteit per werkproces per jaar	100 %	OTO activiteiten zijn uitgevoerd.	😊	😊	😊

F. Gezondheidsbevordering

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Behalen van doelstellingen van het programma dat voortkomt uit de lokale nota volksgezondheid 2020-2023	100%	Conform	😊	😊	😊
Tevredenheid gemeenten (GB)	Cijfer (schaal 1 op 10); 8,0	Uitkomst dienstbreed KTO: 7,2	😐		
Tevredenheid ketenpartners (GB)	Cijfer (schaal 1 op 10); 8,0	Uitkomst dienstbreed KTO: 7,7	😐		

De scores in het KTO van respectievelijk gemeenten (7,2) en ketenpartners (7,7) zijn ruim voldoende, maar zijn oranje gekleurd, omdat de score nog onder de gedefinieerde norm van 8 ligt. Wij streven naar een verdere verbetering van de ervaren dienstverlening bij gemeenten en ketenpartners. De komende periode zullen vanuit het KTO verbeter- en ontwikkelpunten worden benoemd en opgepakt.

G. Meldpunt Zorg & Overlast / OGGZ

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Totaal aantal meldingen (OGGZ)	2.000 (marge van 10 %)	De prognose voor 2019 was dat we boven de 2.000 meldingen (*) zouden uitkomen. Het aantal meldingen 2019 bedraagt: 2256 meldingen.	😊	😊	😊
Percentage recidive van het totaal aantal meldingen (recidive is dossier gesloten of laatste meldingen is meer dan 6 maanden geleden)	Nulmeting	In 2019 ontving het meldpunt Zorg en Overlast 261 meldingen over personen waarvoor reeds een dossier was aangemaakt in 2019 (eerste meting). De tweede meting volgt in 2020 (**).	😐		

*Voor het kunnen afhandelen van het geraamde aantal meldingen van 2.000 is in 2019 en ook voor 2020 een incidentele begrotingswijziging voorgesteld voor de inzet van 0,7 fte.

**Op het percentage recidive meldingen is op dit moment nog geen score te geven, omdat de norm dit jaar nog bepaald zal worden. Deze norm zullen we dit jaar op basis van twee (nul)metingen definiëren.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019*			Realisatie 2019			Afwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Infectieziektebestrijding	1.037	368	-669	922	296	-626	115	-72	43
SOA/sense	479	540	61	438	510	73	41	-29	12
TBC	426	55	-371	422	64	-359	4	8	12
Reizigers	600	700	100	550	718	169	50	18	69
Medische Milieukunde	226	0	-226	224	1	-223	2	1	3
Technische Hygiënezorg	47	53	6	79	53	-26	-32	0	-32
Toezicht kinderopvang en WMO	917	916	-1	941	920	-21	-24	4	-20
Gezondheidsbevordering	1.624	1.213	-411	1.582	1.217	-366	42	3	45
Crisisorganisatie	254	107	-147	253	109	-143	1	3	4
OGGZ	1.717	1.429	-288	1.698	1.414	-284	19	-15	4
Saldo baten en lasten	7.327	5.381	-1.946	7.109	5.302	-1.806	218	-78	140
Mutaties reserves	0	0	0	0	26	26	0	26	26
Gerealiseerd resultaat	7.327	5.381	-1.946	7.109	5.329	-1.780	218	-52	166

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 november 2019 (2e burap 2019).

Bij bovenstaande cijfers moeten twee kanttekeningen worden geplaatst. Ten eerste zijn de lasten exclusief de overheadkosten. Ten tweede zijn de baten exclusief de inwonerbijdrage. Deze inwonerbijdrage vormt een deel van de dekking van de in de tabel gepresenteerde lasten.

Resultaatanalyse

Ten opzichte van de begroting liggen de lasten in werkelijkheid 3% lager. De werkelijke baten laten ten opzichte van de begroting een nadeel zien van 1%. Hieronder wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op het saldo per onderdeel.

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I	Saldo
	Publieke Gezondheid		
A.	Infectieziektebestrijding	I	43
B.	SOA/sense	I	12
C.	TBC	I	12
D.	Reizigers	I	69
E.	Medische Milieukunde	I	3
F.	Technische Hygiënezorg	I	-32
G.	Toezicht kinderopvang en WMO	I	-20
H.	Gezondheidsbevordering	I	45
I.	Crisisorganisatie	I	4
J.	OGGZ	I	4
	Saldo Baten en lasten		140
	Mutatie reserves	I	26
	Gerealiseerd resultaat		166

*Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect

Toelichting

A. Infectieziektebestrijding

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting. Wel laten zowel de baten als de lasten een onderschrijding zien ten opzichte van de 2e burap. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de subsidie voor de kennisontwikkeling in de thuiszorg over bijzonder resistente micro-organismen (BRMO) en antibioticaresistentie (ABR). Deze subsidie is toegekend over de periode 1-10-2018 tot en met 31-12-2019. De daadwerkelijke besteding van de subsidie is circa € 75.000 lager dan voorzien. Hierdoor liggen zowel de lasten als de baten € 75.000 lager dan was voorzien.

B. SOA/sense

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting.

C. TBC

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting.

D. Reizigers

Het voordeel is € 69.000. Naast een beperkt voordeel op de baten € 18.000, wordt het resultaat grotendeels verklaard door lagere lasten € 50.000. De lagere lasten zijn het gevolg van lagere personele inzet en lagere inkoopkosten.

E. Medische Milieukunde

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting.

F. Technische Hygiënezorg

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting.

G. Toezicht Kinderopvang en WMO

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting.

H. Gezondheidsbevordering

Bij de 2e burap 2019 was de begroting al bijgesteld als gevolg van een positief effect op het programma Samen voor Gezond. Over de periode 2016-2019 heeft de DG&J ongeveer € 2,8 miljoen via een specifieke inwonerbijdrage aan middelen ontvangen voor de uitvoering van Samen voor Gezond. Over de periode 2016-2019 zijn grotendeels de inhoudelijke doelstellingen behaald. Over de gehele looptijd van het programma (vier jaar) is circa € 0,45 miljoen niet besteed. In overleg met gemeenten zijn jaarlijks afspraken gemaakt over de inhoudelijke invulling van het programma Samen voor Gezond. De personele inzet van de GGD ZHZ en de aanvullende programmakosten (zoals materiele kosten en inhuur van derden) zijn hierop afgestemd geweest. Met name de aanvullende programmakosten zijn jaarlijks lager uitgevallen, door hier scherp op te sturen en door regionaal inkoopvoordeel te behalen (o.a. door aanbestedingen).

I. Crisisorganisatie

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting.

J. OGGZ

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting.

2.1.2. Veilig Thuis

Wat wilden wij bereiken?

Het zorgen voor bescherming bij kindermishandeling en huiselijk geweld, het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting en het verbeteren van de kwaliteit van leven van kwetsbare groepen in de samenleving.

Wat gingen wij doen?

Veilig Thuis ZHZ richt zich op actieve interventies in situaties waar de veiligheid in het geding is van kinderen en volwassenen in afhankelijkheidsrelaties. Veilig Thuis ZHZ zet in op borging van de veiligheid en stabilisatie van de situatie. Zij doet dit in samenwerking met politie en de hulpverlening. Daarnaast is Veilig Thuis ZHZ een 'expertisecentrum' waar kinderen, volwassenen, betrokkene(n) en professionals deskundige steun en advies krijgen bij hun vragen op het gebied van (vermoedens) van huiselijk geweld, ouderenmishandeling en kindermishandeling.

Veilig Thuis ZHZ is de centrale ingang waar inwoners en professionals vermoedens en signalen van kindermishandeling en/of huiselijk geweld kunnen melden. De meldingen worden gewogen en beoordeeld, om vervolgens een interventie te plegen of toe te leiden naar passende hulpverlening. Als het nodig is vindt nader onderzoek door Veilig Thuis ZHZ plaats. Dit houdt in dat Veilig Thuis ZHZ informatie ophaalt, brengt en verzamelt, afspraken maakt met de melder, een eerste risicotaxatie maakt, urgentie bepaalt en de gegevens over de melding registreert. Veilig Thuis ZHZ is gemakkelijk toegankelijk, zowel telefonisch als voor persoonlijk contact en er is sprake van 7 x 24 uur bereikbaarheid en beschikbaarheid.

Procescoördinatie Wet Tijdelijk Huisverbod

De coördinatie van de Wet Tijdelijk Huisverbod ligt bij de procescoördinator van Veilig Thuis ZHZ. Deze coördinatie gebeurt binnen en buiten kantoortijden (in dat laatste geval in 2019 door ondersteuning vanuit Vivenz). Veilig Thuis ZHZ houdt zich bezig met de coördinatie tussen strafketen en zorgketen, biedt de risicotaxatie aan slachtoffer en pleger, binnen en buiten kantoortijden, vanaf de melding van de hulpofficier van justitie, rapporteert en adviseert de burgemeester en fungeert als eerste aanpreekpunt voor politie en zorginstanties (zoals AMW en DOK).

Veilig Thuis ZHZ coördineert de uitvoering van de 'Geplande Screening huisverbod bij kindermishandeling'. Dit is een maatregel die kan worden ingezet bij kindermishandeling. Anders dan bij een 'regulier' huisverbod is er bij een Geplande Screening (nog) geen sprake van een incident. Er loopt dus ook nog geen justitieel traject als gevolg van een strafrechtelijke aangifte. Bij een Geplande Screening gaat het er om dat er sprake is van (een vermoeden van) een onmiddellijke dreiging. Met andere woorden: als er niet wordt ingegrepen dan volgt er een escalatie c.q. geweldsuitbarsting. In geval van een Geplande Screening wordt onderzocht of een tijdelijk huisverbod opgelegd kan worden. De Geplande Screening vormt dan ook een uitwerking van de door de wetgever mede beoogde (meer) preventieve inzet van het huisverbod bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

In 2019 heeft Veilig Thuis ZHZ 64 keer in het kader van een huisverbod de coördinatie gehad, 52 nieuwe aanmeldingen en 12 verlengingen. Voorafgaande aan het proces van het tijdelijk huisverbod vindt er een screening plaats. In 2019 zijn er 61 screenings uitgevoerd waarvan 52 tot een tijdelijk huisverbod geleid hebben en 9 niet.

Voorlichting ouderen- en kindermishandeling

Veilig Thuis ZHZ legt professionals en vrijwilligers en inwoners het belang van bestrijding van ouderen- en kindermishandeling uit, wat het is en wat men ter voorkoming er van kan doen. In 2019 is hier een vervolg opgegeven door het geven van trainingen en de activiteiten van de aandacht functionarissen.

In totaal zijn er in 2019 63 voorlichtingen gegeven door medewerkers van Veilig Thuis ZHZ. Onderstaand overzicht geeft weer voor welke beroepsgroep en wat het onderwerp van de voorlichting was.

Organisatie/beroepsgroep	Soort voorlichting
Ambulancedienst ZHZ	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
Kinderopvang	Signaleren kindermishandeling en werkwijze Veilig thuis
JGZ	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
Thuiszorg	Ouderenmishandeling
Sociaal Team	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
Huisartsen	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
POH	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
Basisonderwijs	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
Voortgezet onderwijs	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
Bureau halt	Werkwijze Veilig Thuis
Gemiva	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
Stichting Welzijn	Ouderenmishandeling
Verzorging- verpleeghuis	Ouderenmishandeling
MEE	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
Humanitas	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis
Vivenz	Meldcode HG/KM en werkwijze Veilig Thuis

Naast het geven van voorlichting heeft Veilig Thuis ZHZ in het kader van de samenwerking tussen jeugdteams, sociaal (wijk) teams werk-leerbijeenkomsten georganiseerd met betrekking tot meldingen over vermoedens van Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Het doel van deze werk-leerbijeenkomsten is te evalueren wat kan anders/beter, elkaars taal leren en partnerschap verder vorm geven.

In 2019 heeft er met Stichting Jeugdteams en Jong JGZ, de jaarlijks terugkerende leerbijeenkomst op basis van de gemaakte samenwerkingsafspraken, plaatsgehad. In 2019 heeft er 10 maal een werk leerbijeenkomst Volwassenmelding plaatsgehad in de onderstaande gemeenten:

Dordrecht:	2
Zwijndrecht:	1
Papendrecht:	1
Alblasserdam:	1
Sliedrecht:	1
Molenlanden:	3
Gorinchem:	1

In november heeft Veilig Thuis ZHZ een symposium georganiseerd met als thema Seksueel Geweld. Hieraan hebben 265 professionals uit de regio deelgenomen.

Resultaten

In 2019 zijn er 3.676 meldingen (3.033 Kindermishandeling en 643 Huiselijk geweld) bij Veilig Thuis ZHZ gedaan. Dit aantal is 6,5% meer dan de vooraf gestelde prognose voor 2019 van 3.450 meldingen.

Vanuit de jaarcijfers is met betrekking tot de adviezen te zien dat er in 2019 totaal 2.632 adviezen (476 Huiselijk geweld en 2.156 Kindermishandeling) door Veilig Thuis ZHZ zijn gegeven. Wanneer er gekeken wordt naar het aantal adviezen in 2019 (adviezen) is er toename te zien van 2,6% ten opzichte van het aantal geprognostiseerde adviezen. Daarnaast zijn er door Veilig Thuis ZHZ 97 consulttrajecten uitgevoerd en 232 ondersteuningstrajecten voor de lokale teams.

Een groeiend aantal meldingen wordt na triage door Veilig Thuis ZHZ (risicotaxatie) overgedragen aan het lokale veld (de hulpverlening). De uitvoering binnen de wettelijke termijnen (5 werkdagen triagetermijn) is in 2019 in 71% van de gevallen gehaald. De gemiddelde doorlooptijd is echter 5,7 dagen.

Het overschrijden van de gemiddelde doorlooptijd met 0,7 dag kent een aantal oorzaken. De meest belangrijke zijn:

- De aard en ernst van sommige meldingen maakt dat zij eerder beoordeeld dienen te worden dan de meldingen die eerder zijn binnengekomen. Hierdoor wordt de volgorde van de te triëren meldingen beïnvloed.
- Tot slot heeft ook de periode van het jaar en de mate van instroom van meldingen per dag invloed op het behalen van de termijn.
- In dit alles is onze belangrijkste regel van toepassing dat wanneer er een crisis of spoedmelding binnenkomt deze, voorgaat op andere meldingen.
- De opvraging bij derden duurt langer dan gewenst maar is noodzakelijk om tot zorgvuldige afwegingen te kunnen komen.

Een van de oorzaken van het niet behalen van de norm is te wijten aan een piek aan instroom in de maanden juni tot en met september. Deze piek liep gelijk met een deel van de zomervakantie. Hierdoor was er minder bezetting bij Veilig Thuis ZHZ.

In oktober en november zijn de opgelopen achterstanden van die maanden ingehaald waardoor er geen sprake was van een wachtlijst. Het percentage van de gemiddelde doorlooptijd wordt hierdoor echter niet verhoogd. Veilig Thuis ZHZ is in grote mate afhankelijk van de doorloop van zorgmeldingen bij politie. Wanneer stagnatie bij de politie ontstaat merkt Veilig Thuis ZHZ dit op het moment dat er in een keer grote aantallen zorgmeldingen worden doorgezet. In 2019 was er naast een toename van 20% in de maanden juli tot en met september ook minder in te zetten capaciteit.

Het aantal meldingen liet alleen al in de maand juni 2019 ten opzichte van de maand juni 2018 een toename te zien van 36%. Een vergelijk met de instroom van 2018 In het eerste half jaar is er sprake van een totale toename van 17% ten opzichte van de instroom 2018. Het aantal adviezen liet in de maand juni 2019 ten opzichte van de maand juni 2018 een toename zien van 8%. In het eerste half jaar is er sprake van een totale toename aan adviesvragen van 15%.

Uiteindelijk blijkt de instroom van meldingen en adviezen over het hele jaar 2019 wel meer dan begroot maar is de toename uiteindelijk gestabiliseerd tot een extra verhoging van respectievelijk 6,5% meldingen en 2,6% adviesvragen. Ten opzichte van de aantallen in 2018 is er een feitelijke toename te zien van 14% aan meldingen. Het aantal adviezen is ten opzichte van 2018 met 4% toegenomen.

Het aantal onderzoeken inclusief de dienst voorwaarden en vervolg, laat over het hele jaar 2019 een toename van 32% zien ten opzichte van 2018. Van het aantal uit te voeren onderzoeken en/of dienst voorwaarden en vervolg betrof het in 58% van de meldingen een spoedonderzoek. Spoedonderzoek hebben altijd voorrang op reguliere onderzoeken. De gemiddelde doorlooptijd van 10 weken is in 2019 in 66% van de gevallen behaald.

Afwijkingen op de doorlooptijd zijn over het algemeen het gevolg van:

- dossiers waarin de mogelijkheid om gesprek te komen met betrokkenen ernstige wordt belemmerd;
- het voorrang geven aan de uitvoering van spoedonderzoek;
- vertraging bij het overdragen naar een vorm van hulpverlening. Bij praktisch alle overdrachten hebben wij te maken met wachtlijsten van de overdrachtspartij. Hierdoor kunnen we niet direct overdragen en zijn wij nog verantwoordelijk voor veiligheid van gezinnen en kinderen. Dit speelt bij zowel overdrachten naar het vrijwillig kader als bij het gedwongen kader.
- expertise omtrent verantwoordelijk zijn voor veiligheid, veiligheidsplannen, werken aan directe veiligheid, zijn nog geen ingesloten onderdeel van het lokaal veld, dit maakt dat medewerkers van het onderzoeksteam op verzoek van het lokale veld, langer betrokken blijven en dossiers niet worden afgesloten.

We vinden het belangrijk te benadrukken dat een beperkte overschrijding van de termijnen niet leidt tot onveilige situaties en wachtlijsten. Alle meldingen worden immers direct bij ontvangst gescreend op spoed dan wel crisis en met voorrang in behandeling genomen.

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Meldingen Veilig Thuis ZHZ	Aantal meldingen op jaarbasis 3.450	3.676	☹	☹	☹
Doorlooptijden Veilig Thuis ZHZ	Triage: binnen 5 werkdagen (norm tussen 95-100%)	71%	☹	☹	☹
	Onderzoek afgerond binnen 10 weken (norm tussen 85-100%)	66%	☹	☹	☺
Direct overdragen van meldingen**	60%	60%	☺	☺	☹
Overdracht met Ondersteuning	25%	25%	☺	☺	☺
Onderzoek	15%	15%	☺	☺	☺
Behandeling advies aanvragen	Aantal adviezen op jaarbasis 2.565	2.632	☺	☹	☺
Tevredenheid ketenpartners	Cijfer (schaal 1 op 10); 7,5	7,6	☺		

* Elke melding dient conform protocol volledig in behandeling te worden genomen.

** Het betreft hier het percentage van het aantal genomen besluiten na triage en niet het percentage van het aantal feitelijk overgedragen zaken.

Crisisdienst Zuid-Holland Zuid

De Crisisdienst ZHZ is 24/7 bereikbaar voor inwoners en professionals. Wie met de crisisdienst belt krijgt direct een kundige medewerker aan de telefoon. Deze medewerker onderzoekt of de veiligheid van kinderen en/of volwassenen acuut gevaar loopt. Als dit niet het geval is adviseert de medewerker de beller over mogelijke vervolgacties. Er wordt indien nodig ruggespraak gehouden met, en gebruik gemaakt van de expertise van de vertrouwensarts en/of de GZ-psycholoog van Veilig Thuis ZHZ. Ook werkt men nauw samen met de crisisdienst van de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ). Mocht er directe actie nodig zijn dan gaat de medewerker van de crisisdienst zo snel mogelijk naar het adres van de betrokkenen of naar de plek waar deze op dat moment verblijft.

De medewerker crisisdienst zorgt dat de crisis wordt gestabiliseerd en dat de primaire veiligheid teruggebracht wordt. Hierbij wordt zo veel als mogelijk gebruik gemaakt van het eigen netwerk van de cliënt. De medewerker crisisdienst stelt een veiligheidsplan op en draagt zo spoedig mogelijk over naar de reguliere zorg. In 2019 zijn er 523 crisisdiensten met betrekking tot jeugdigen uitgevoerd. Dit aantal is lager dan het begrote aantal van 600. Crisissituaties laten zich slecht voorspellen er wordt in de begroting dan ook uitgegaan van een aanname. In 2018 kwam de crisisdienst 426 keer in actie. Ten opzichte van 2018 zien we in 2019 een toename van 22,7%. Met betrekking tot volwassenen is de crisisdienst 136 keer in actie gekomen. In 2018 betrof het 80 interventies. Een toename van maar liefst 70%. Het aantal begrote volwassen crisissen was geraamd op 100. Deze toename labelen wij vooralsnog als positief gezien het feit dat volwassen problematiek minder gewoon te melden is dan kinder-/jeugd problematiek. Volwassen problematiek is sinds 2019 een dienst van de crisisdienst. In de avond en/of weekenduren heeft de crisisdienst 33 x uitvoering gegeven aan het werkproces tijdelijk huisverbod. We duiden het positief dat dit minder is dan het begrote aantal.

In 2019 hebben wij de ambitie uitgesproken in 60% van de behandelde crisiszaken binnen 48 uur over te dragen aan het betreffende lokale team. Dit is ons niet gelukt door enerzijds een hoge werkdruk bij de lokale teams, en anderzijds omdat een crisis situatie pas kan worden overgedragen als de acute onveiligheid is opgeheven. Dit bleek in sommige situaties meer tijd te vragen.

Indicator	Norm	Realisatie/ prognose 2019	Jaar- rekening	Augustus	April
Geleverde crisisdiensten jeugd	Aantal aanvragen op jaarbasis < 600	523	😊	😊	😐
Geleverde crisisdiensten volwassene	Aantal aanvragen op jaarbasis < 100	136	😊	😐	😊
Bijdrage aan huisverbod buiten kantooruren	< 40	33	😊	😊	😊
Direct overdragen van casus aan lokaal	60 % binnen 48 uur	10% binnen 48 uur	😞	😞	😞
Tevredenheid ketenpartners	Cijfer (schaal 1 op 10); 7,5	7,6	😊		

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019*			Realisatie 2019			Afwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Veilig Thuis Volwassenen	973	1.445	473	956	1.398	442	17	-47	-30
Veilig Thuis Jeugd	3.861	4.551	690	3.813	4.565	751	47	14	62
Crisisdienst	827	915	88	809	915	106	18	0	18
Saldo baten en lasten	5.661	6.911	1.250	5.579	6.878	1.299	82	-33	49
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	5.661	6.911	1.250	5.579	6.878	1.299	82	-33	49

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 november 2019 (2e burap 2019).

Bij bovenstaande cijfers moeten twee kanttekeningen worden geplaatst. Ten eerste zijn de lasten exclusief de overheadkosten. Ten tweede zijn de baten exclusief de inwonerbijdrage. Deze inwonerbijdrage vormt een deel van de dekking van de in de tabel gepresenteerde lasten.

Resultaatanalyse

Ten opzichte van de begroting liggen de lasten in werkelijkheid 1% lager. De werkelijke baten wijken ten opzichte van de begroting nauwelijks af (< 1%). Hieronder wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op het saldo per onderdeel.

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I*	Saldo
	Veilig Thuis		
A.	Veilig Thuis Volwassenen	I	-30
B.	Veilig Thuis Jeugd	I	62
C.	Crisisdienst	I	18
	Saldo Baten en lasten		49
	Mutatie reserves		0
	Gerealiseerd resultaat		49

*Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect

Toelichting

A. Veilig Thuis Volwassenen

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting.

B. Veilig Thuis Jeugd

Ten opzichte van de 2e burap 2019 is er een positief resultaat gerealiseerd van € 62.000. Dit positieve resultaat kent diverse oorzaken. Aan de inkomstenkant, is het resultaat € 14.000 positief, dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere detacheringsinkomsten. Aan de uitgavenkant zijn de kosten € 47.000 lager, dit komt grotendeels door lagere salariskosten, lagere kosten voor inhuur en lagere operationele kosten.

C. Crisisdienst

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting.

2.1.3. Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt

Wat wilden wij bereiken?

De Dienst zet erop in om het recht op onderwijs te waarborgen. We bieden perspectief op onderwijs of een passend leerwerktraject, zodat de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren benut worden.

Schoolbezoek en het behalen van minimaal een startkwalificatie zijn wezenlijk voor een goede start in het leven. Nationaal en regionaal bestaan zorgen over het te grote aantal kinderen en jongeren dat spijbelt of helemaal geen onderwijs volgt. Wij hebben ons daarom in 2019 ingespannen om, samen met ouders, scholen, samenwerkingsverbanden en andere ketenpartners te bereiken dat kinderen en jongeren de kans krijgen hun talenten te ontplooiën. Als er drempels waren voor schoolbezoek zorgde Leerplicht Vroegtijdig Schoolverlaten Zuid-Holland Zuid (LVS ZHZ) voor het verbinden van onderwijs, zorg en zo nodig handhaving, zodat zoveel mogelijk kinderen en jongeren het onderwijs en zo nodig de hulp kregen die bij hen pasten.

Leerplicht

Wat gingen wij doen?

Het aantal door LVS ZHZ afgehandelde meldingen van relatief verzuim ("spijbelen", van beperkt tot helemaal niet meer naar school gaan) is gestegen. In 2019 zijn in totaal 2.327 meldingen van relatief verzuim afgehandeld. Een stijging van 11% ten opzichte van 2018. In deze verzuimcijfers vallen alle meldingen die gedaan zijn voor relatief verzuim. Hier vallen de volgende categorieën onder: 9 keer te laat komen, 16 uur in 4 weken ongeoorloofd verzuim en overig verzuim.

In het jaarverslag schooljaar 2018/2019 zijn alleen de melding van 16 uur in 4 weken ongeoorloofd verzuim meegenomen. Die meldingen waren fors gedaald ten opzichte van een schooljaar eerder. Hier kan de voorzichtige conclusie uit getrokken worden dat de inzet van LVS ZHZ consultants op het beperkte verzuim, dat vooraf gaat aan 16 uur in 4 weken, ervoor zorgt dat het langduriger verzuim is gedaald. Dit resultaat wordt behaald door de continue aandacht van LVS ZHZ consultants voor verzuimregistratie en vroegtijdig melden van schoolverzuim.

Vanuit de afspraken in het Thuiszitterspact is er blijvend aandacht voor de kinderen die geen onderwijs volgen (absoluut verzuimers, langdurig relatief verzuimers en kinderen die een vrijstelling van de leerplicht hebben). Dit heeft ertoe geleid dat een deel van de scholen het verzuim adequater is gaan melden en ook bewuster is van de eigen verantwoordelijkheid bij het aanpakken van verzuim en melden bij LVS ZHZ. Kinderen zonder schoolinschrijving (absoluut verzuim) waren allemaal in beeld bij LVS ZHZ. In totaal zijn 209 meldingen van (vermoedelijk) absoluut verzuim door LVS ZHZ behandeld.

De gemelde langdurig relatief verzuimers (thuiszitters) zijn in beeld bij LVS ZHZ. Er zijn 105 meldingen van langdurig relatief verzuim behandeld, waarvan 92 jongeren weer terug in het onderwijs zijn geplaatst. Voor 13 kinderen wordt in samenwerking met de (zorg)partners nog naar een passende oplossing gezocht. De groep kinderen die niet in beeld is bij LVS ZHZ, zijn degene die vanuit geoorloofd verzuim thuiszitten en niet gemeld worden door de scholen.

In 2019 zijn in totaal 252 beroepen op vrijstelling afgehandeld. In 2018 waren dat er 344. Dat is een daling van 27%. Er is meer aandacht geweest (in samenwerking met partners) voor passende oplossingen ter voorkoming van vrijstellingen, wat deze mooie daling grotendeels verklaart.

Er is echter nog wel een weg te gaan. Niet al het verzuim (geoorloofd en geoorloofd) is goed in beeld. LVS ZHZ heeft in 2019 geïnvesteerd (en blijft dat de komende jaren doen) in het beter in beeld krijgen van schoolverzuim en achterliggende problematiek. Dit niet in de laatste plaats omdat hier een belangrijke kans ligt voor preventie en vroegsignalering van jeugdproblematiek, en daarmee beheersing van de kosten van de jeugdzorg. Dit in samenwerking met scholen en, onder andere, jeugdteams, jeugdgezondheidszorg en samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Aantal afgehandelde relatief verzuimmeldingen	2.200	In 2019 zijn in totaal 2327 meldingen van relatief verzuim afgehandeld. Dit is 6% meer dan de aangegeven norm/prognose..	😊	😊	😊
Percentage Leer- en kwalificatieplichtige kinderen en jongeren die geen onderwijs volgen in beeld	100 %	Kinderen zonder schoolinschrijving (absoluut verzuim) zijn in beeld. De langdurig relatief verzuimers (thuiszitters) zijn in beeld (On)Geoorloofd verzuim wat niet gemeld wordt door scholen is niet in beeld. Dit is zorgwekkend.	😊 😊 😞	😞 😞 😞	😞 😞 😞
Aantal afgehandelde beroepen op een vrijstelling	320	252	😊	😊	😊

* Aantal leer en-kwalificatieplichtigen per januari 2019 in de regio: 68.992

In 2019 is een aantal onderzoeken uitgevoerd naar het naleven door het onderwijs van de regels voor het melden van verzuim. Met name in het primair onderwijs wordt te weinig verzuim gemeld. In ZHZ hebben we geen specifiek onderzoek verricht naar deze problematiek. Signalen vanuit onder meer de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, de jeugdteams en de jeugdgezondheidszorg bevestigen echter dat het landelijk beeld ook in ZHZ speelt. Het schoolverzuim, geoorloofd (veelal: schoolziekteverzuim) en ongeoorloofd, is daardoor niet volledig in beeld bij LVS ZHZ. Dit bemoeilijkt een preventieve aanpak van schoolverzuim en thuiszitten.

Regionale Meld & Coördinatie (RMC) & Voortijdig Schoolverlaten (VSV)-trajectbegeleiding

Wat gingen wij doen?

Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten

Onder mandaat van de centrumgemeente Dordrecht voert LVS ZHZ de Regionale Meld- en Coördinatie functie (RMC) uit. In de regio werken we samen met het middelbaar beroepsonderwijs, samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs, scholen, sociale wijkteams, jeugdteams en ouders om jongeren voor te bereiden op de toekomst. Het

halen van een startkwalificatie staat centraal in onze aanpak, omdat het (alsnog) halen van een diploma de beste kansen biedt op het vinden van betaald werk na de schoolcarrière, en deelname aan de samenleving. In de samenwerking zetten we in op vroegsignalering van dreigende schooluitval.

De consultants hebben in de maanden juni, juli, augustus en september 2019 tijdens de Zomeractie in totaal 234 jongeren tussen de achttien en drieëntwintig jaar benaderd die het mbo zonder startkwalificatie hadden verlaten en nog geen vervolgtraject hadden. Deze jongeren zijn teruggeleid naar het onderwijs, of hebben een passende traject gekregen richting arbeidstraject of zorg.

Het outreachend werken begint zijn vruchten af te werpen: 72% van de benaderde jongeren werd bereikt. Daarom intensiveren wij deze aanpak in de toekomst.

Versterken van een sluitend regionaal vangnet

In de regio werken we samen om jongeren zo goed mogelijk hun schoolloopbaan te laten doorlopen en het behalen van startkwalificatie te stimuleren.

Echter, niet voor iedere jongere is het halen van een startkwalificatie weggelegd. Wanneer het behalen van een startkwalificatie geen optie is, proberen we samen met regionale en/of lokale netwerkpartners en eventueel de ouders de jongere te helpen bij het vinden van een passend traject richting arbeidsmarkt, zorg of een combinatie hiervan. Samen met de gemeenten, scholen, hulp- en zorg instellingen, UWV, sociale diensten en arbeidsmarktregio's willen we de maatschappelijke uitval van de jongeren zoveel mogelijk voorkomen.

Begeleiden van jongeren in een kwetsbare positie

Sinds 2016 is de doelgroep van de RMC uitgebreid met jongeren in een kwetsbare positie. Het gaat om jongeren die vanwege een bijzondere thuissituatie, gedragsproblemen of specifieke leerbehoefte kwetsbaar zijn en daarmee een verhoogde kans hebben op maatschappelijke uitval. Tot de uitgebreidere doelgroep behoren ook jongeren die het praktijkonderwijs of het speciaal voortgezet onderwijs verlaten. De minister van OCW wil voor jongeren in kwetsbare posities de risico's op uitval beperken en passende begeleiding voor deze jongeren versterken. Daarom hebben (centrum-) gemeenten sinds 2017 de taak om deze doelgroep te volgen en voor hen een passend aanbod te realiseren. In de regio ZHZ gebeurt dit door de inzet van vijf Matchmakers. Deze Matchmakers hebben een uitgebreid netwerk van werkgevers en kennen de sociale kaart. Matchmakers benaderen jongeren en begeleiden hen intensief op alle terreinen waarop ze obstakels ervaren om terug te keren naar het onderwijs of werk te aanvaarden en te behouden. Deze aanpak blijkt succesvol te zijn.

De aanpak is van projectstatus naar een vaste vorm gegaan en is uitgebreid voor de jongeren tot 27 jaar zonder een startkwalificatie, die geen onderwijs volgen en geen werk hebben.

De Matchmakers hebben 82 plaatsingen gerealiseerd in 2019. De jongeren die het betreft hebben een plek gevonden in de maatschappij waar zij verder vorm kunnen geven aan hun toekomst en verder kunnen ontwikkelen. Dit heeft een positief effect op meerdere levensgebieden zoals meedoen in de samenleving, voorkomen en aanpakken van schulden, ervaren gezondheid en voorkomen van uitkeringsafhankelijkheid.

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Percentage voortijdig schoolverlaters uit het mbo	MBO 1: 26,4% MBO 2: 8,6% MBO 3: 3,2% MBO 4: 2,7%	MBO1: 15,07% MBO2: 10,42% MBO3: 5,36% MBO4: 3,45% Realisatie schooljaar 2018-2019			
Percentage bereikte voortijdig schoolverlaters	35%	72%	😊	😊	
Aantal plaatsingen op onderwijs, (leer-) werk of zorg door de match-makers	75	82	😊	😊	😊

Verplichte indicatoren

Onderstaande tabel bevat de vanuit het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die betrekking hebben op het sub-programma onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt. De gepresenteerde waarden zijn gemiddelde waarden voor de 10 Zuid-Holland Zuid gemeenten. In bijlage 5 zijn alle indicatoren die van toepassing zijn op de GR DG&J weergegeven.

Product	Beoogde maatschappelijk effect	Beleidsindicator (omschrijving)	Bron	Waarde beleidsindicator	
Leer-plicht	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	Absoluut verzuim per 1000 leerlingen	DUO	Schooljaar 2018-2019	0
	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	Relatief verzuim per 1000 leerlingen	DUO	Schooljaar 2018-2019	33,7
RMC/VSV	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	% voortijdig schoolverlaters	DUO	Schooljaar 2018-2019	1,94%

Wat heeft het gekost?

	Begroting 2019*			Realisatie 2019			Afwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leerplicht	1.101	1.309	208	1.145	1.311	166	-44	2	-42
RMC/VSV	827	1.175	348	772	1.349	577	55	174	229
Saldo baten en lasten	1.928	2.483	556	1.917	2.660	743	11	177	187
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.928	2.483	556	1.917	2.660	743	11	177	187

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 november 2019 (2e burap 2019).

Bij bovenstaande cijfers moeten twee kanttekeningen worden geplaatst. Ten eerste zijn de lasten exclusief de overheadkosten. Ten tweede zijn de baten exclusief de inwonerbijdrage. Deze inwonerbijdrage vormt een deel van de dekking van de in de tabel gepresenteerde lasten.

Resultaatanalyse

Ten opzichte van de begroting liggen de lasten in werkelijkheid 1% lager. De werkelijke baten wijken ook af ten opzichte van de begroting, in werkelijkheid liggen de baten 7% hoger ten opzichte van de begroting. Hieronder wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op het saldo per onderdeel.

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I*	Saldo
	Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt		
A.	Leerplicht	I	-42
B.	RMC / VSV	I	229
	Saldo Baten en lasten		187
	Mutatie reserves		0
	Gerealiseerd resultaat		187

**Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect*

Toelichting

A. Leerplicht

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting.

B. RMC / VSV

Het positief resultaat is hoofdzakelijk het gevolg van een voordeel op de inkomsten.

De lasten laten een nadeel zien dat wegvalt tegen het positief resultaat aan de lastenzijde bij het onderdeel Leerplicht. De verschuiving heeft te maken met een gewijzigde verdeling van de personele inzet (consulenten) over de twee onderdelen. In de begroting werd uitgegaan van een aandeel voor Leerplicht van 67% in werkelijkheid is dit aandeel 74%.

Het voordeel op de inkomsten is ontstaan door ESF-subsidies. De DG&J heeft in 2019 extra middelen ontvangen vanuit de ESF subsidie Actieve Inclusie. Over de jaren 2015-2018 is met deze subsidie de MatchMaker aanpak ontwikkeld. De subsidie periode liep tot en met 2018, echter is de periode met een jaar verlengd. Met ingang van het jaar 2019 heeft de DG&J de activiteit Matchmaker structureel ingebed als instrument in de RMC aanpak. Dekking van de hiermee samenhangende lasten vindt plaats middels een inwonerbijdrage. Met de eenmalige verlenging van de subsidie, is dubbele dekking ontstaan voor het instrument Matchmaker. Het gevolg hiervan is dat een positief resultaat van circa € 100.000 is ontstaan.

Tevens heeft de DG&J vanuit ESF middelen ontvangen voor de jaren 2017-2019 om verder te innoveren binnen de RMC. Deze middelen zijn ingezet om een aanpak te ontwikkelen voor moeilijk te bereiken doelgroepen. Grotendeels is dit project uitgevoerd met eigen medewerkers. Hierdoor is een voordeel van circa € 70.000 ontstaan.

2.1.4. Jeugdgezondheidszorg

Wat wilden wij bereiken?

Het realiseren van een stevige en verbindende jeugdgezondheidszorg in de regio Zuid-Holland-Zuid' ten behoeve van jeugdigen en hun gezinnen.

Op basis van de *regionale visie* op de integrale Jeugdgezondheidszorg, geven wij uitvoering aan het *basispakket Jeugdgezondheidszorg* (JGZ) en het *Rijksvaccinatieprogramma*.

Wat gingen wij doen?

Rivas en Careyn hebben in 2019 conform de gemaakte contractafspraken uitvoering gegeven aan het basispakket Jeugdgezondheidszorg en het Rijksvaccinatieprogramma.

In 2019 is een openbare aanbesteding voor de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg vanaf 2020 georganiseerd, waarbij een nieuwe aanbieder de opdracht gegund heeft gekregen voor de uitvoering van het regionaal Basispakket Jeugdgezondheidszorg en het Rijksvaccinatieprogramma. Vanaf 1 januari 2020 verzorgt Careyn / Jong JGZ de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg, binnen de doelstellingen van het 'Uitvoeringskader 'brede zorg voor de jeugd'.

De beschikbaar gestelde subsidiemogelijkheid (€75.000) voor innovatie in de jeugdgezondheidszorg is in 2019 niet door Rivas aangevraagd en valt daarmee vrij.

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
De JGZ verricht de uitvoering van het regionaal basispakket conform de richtlijnen van het LPK	Landelijke richtlijnen en protocollen	Conform planning			
De JGZ verricht de uitvoering van het RVP conform de jaarlijkse geactualiseerde richtlijn uitvoering RVP.					

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019*			Realisatie 2019			Afwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidszorg	11.694	11.592	-103	11.631	11.592	-40	63	0	63
Jeugd Preventie Team	298	298	0	298	298	0	0	0	0
Saldo baten en lasten	11.992	11.889	-103	11.929	11.889	-40	63	0	63
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	11.992	11.889	-103	11.929	11.889	-40	63	0	63

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 november 2019 (2e burap 2019).

Bij bovenstaande cijfers moeten twee kanttekeningen worden geplaatst. Ten eerste zijn de lasten exclusief de overheadkosten. Ten tweede zijn de baten exclusief de inwonerbijdrage. Deze inwonerbijdrage vormt een deel van de dekking van de in de tabel gepresenteerde lasten.

Resultaatanalyse

Alleen de lasten wijken in werkelijkheid af van de begroting. Deze afwijking is verwaarloosbaar klein. Hieronder wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op het saldo per onderdeel.

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I*	Saldo
	Jeugdgezondheidszorg		
A.	Jeugdgezondheidszorg	I	63
B.	Jeugd Preventie Team	I	0
	Saldo Baten en lasten		63
	Mutatie reserves		0
	Gerealiseerd resultaat		63

*Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect

Toelichting

A. Jeugdgezondheidszorg

De lasten liggen lager dan voorzien, dit wordt veroorzaakt doordat de beschikbaar gestelde subsidiemogelijkheid (€ 75.000) voor innovatie in de jeugdgezondheidszorg in 2019 niet door Rivas is aangevraagd.

2.1.5. Kennisprogramma

Wat wilden wij bereiken?

Het uitvoeren van de wettelijke taak (Wet publieke gezondheid) om op basis van epidemiologische analyses gemeenten inzicht te geven in diverse aspecten van de gezondheidstoestand en gezondheid bevorderende en –bedreigende factoren van de inwoners in Zuid-Holland Zuid en daarover te adviseren.

Wat gingen wij doen?

De afdeling Epidemiologie heeft de wettelijke monitor taak (i.c. de start van de monitor Jeugd op het Voorgezet onderwijs) uitgevoerd en heeft de uitvoering gegeven aan het Kennisprogramma 2016 -2019. Het nieuwe Kennisprogramma 2020 -2023 is in concept gereed. Het online GGD dashboard www.hoegezondiszhz.nl is voorzien van de meest actuele beschikbare data, die toegankelijk zijn gemaakt voor gemeenten en ketenpartners.

Indicator	Norm	Realisatie 2019	Jaar-rekening	Augustus	April
Het online GGD dashboard is geactualiseerd op basis van de gezondheids-monitors Kinderen, Jeugd en Volwassenen & Ouderen.	100% Elk jaar wordt er een deel herijkt, in vier jaar tijd zijn alle cijfers aan de beurt geweest	GGD dashboard is geactualiseerd. Prognose: september 2020 worden de nieuwe cijfers Jeugd Voortgezet Onderwijs (12-19 jaar) opgeleverd.	😊	😊	😊
De gezondheids-monitoren en de specifieke ontwikkelingen van het Kennisprogramma zijn conform plan uitgevoerd	100% van de gezondheidsmonitoren en ontwikkelingen van het kennisprogramma zijn uitgevoerd	Monitor Jeugd VO in voorbereiding. Evaluatie Kennisprogramma 2016 -2019 in voorbereiding. Opstellen nieuwe Kennisprogramma 2020 -2023 in voorbereiding.	😊	😊	😊

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019*			Realisatie 2019			Afwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Kennisfunctie	718	91	-627	715	105	-609	3	15	18
Saldo baten en lasten	718	91	-627	715	105	-609	3	15	18
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	718	91	-627	715	105	-609	3	15	18

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 november 2019 (2e burap 2019).

Bij bovenstaande cijfers moeten twee kanttekeningen worden geplaatst. Ten eerste zijn de lasten exclusief de overheadkosten. Ten tweede zijn de baten exclusief de inwonerbijdrage. Deze inwonerbijdrage vormt een deel van de dekking van de in de tabel gepresenteerde lasten.

Resultaatanalyse

Ten opzichte van de begroting wijken de lasten in werkelijkheid nauwelijks af. De werkelijke baten zijn ten opzichte van de begroting 16% hoger. Dit lijkt een aanzienlijk percentage, maar de hoogte wordt voornamelijk veroorzaakt door de geringe financiële omvang van dit programma. Hieronder wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op het saldo.

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I*	Saldo
	Bestuur en organisatie		
A.	Kennisfunctie	I	18
	Saldo Baten en lasten		18
	Mutatie reserves		0
	Gerealiseerd resultaat		18

*Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect

Toelichting

A. Kennisfunctie

Het betreft een beperkte afwijking ten opzichte van de begroting.

2.2. Regionale Ambulance Voorziening

Om voorbereid te zijn op de nieuwe wet ambulancezorg en de eisen die de Wet toelating zorginstellingen (WTzi) stelt aan de onafhankelijkheid van bestuur is de RAV ZHZ, onderdeel van de GR DG&J, met ingang van 1 januari 2019 verzelfstandigd tot de Coöperatie Ambulancezorg ZHZ U.A. (CAZ ZHZ U.A.). De overgang naar de Coöperatie is geruisloos en zonder problemen verlopen. De operationele werkzaamheden konden ongestoord doorgang vinden en de verbetering van de prestaties bleef op niveau.

De CAZ-ZHZ is een coöperatie met de DG&J, de Stichting Albert Schweitzer Ziekenhuis en de Erasmus MC Zorg Holding BV als haar leden. De leden zijn vertegenwoordigd in de Algemene Ledenvergadering, het hoogste bestuurlijk orgaan binnen de coöperatie. De Raad van Bestuur bestuurt de coöperatie in opdracht van de Algemene Vergadering en de Raad van Commissarissen houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de coöperatie. Door de CAZ-ZHZ wordt periodiek gerapporteerd aan haar leden middels een aparte bestuursrapportage.

De CAZ-ZHZ heeft in 2019 ingezet op verbetering van het responspercentage op het spoedvervoer. Doelstelling was om in 95% van de A1-ritten binnen 15 minuten bij de patiënt ter plaatse zijn. In 2019 is een responsepercentage van 94,9% gerealiseerd, ten opzichte van 93,5% in 2018. Een mooi resultaat! In 2020 zal worden ingezet op het verder optimaliseren van de spreiding van de ambulances.

In 2019 zijn in de begroting en realisatie van de RAV ZHZ alleen nog de personele lasten opgenomen van het ambulancepersoneel dat in dienst is van de DG&J en de detacheringsbaten van het ambulancepersoneel dat gedetacheerd is bij de CAZ-ZHZ. Het saldo van deze posten is 0, waardoor er geen resultaat ontstaat voor de GR.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019*			Realisatie 2019			Afwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ambulancezorg	12.830	12.830	0	12.879	12.879	0	-49	49	0
Saldo baten en lasten	12.830	12.830	0	12.879	12.879	0	-49	49	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	12.830	12.830	0	12.879	12.879	0	-49	49	0

*Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het AB van 14 november 2019 (2e burap 2019).

De totale lasten van de gedetacheerde werknemers bedragen circa € 12,9 miljoen. Dit is een fractie hoger dan begroot als gevolg van een eenmalige uitkering conform CAO Ziekenhuizen. De baten bestaan volledig uit de detacheringsbaten die van CAZ-ZHZ worden ontvangen. Dit betreft alle medewerkers die al voor 1 april 2018 in dienst waren bij de RAV ZHZ. Medewerkers die na 1 april 2019 in dienst zijn getreden én de directeur zijn per 1 april 2019, respectievelijk 1 juni 2019 in dienst getreden van de CAZ-ZHZ.

2.3. Serviceorganisatie Jeugd

De Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid (SOJ) ondersteunt de gemeenten in Zuid-Holland Zuid bij de uitvoering van hun taken in het kader van de Jeugdwet. De gemeenten hebben hiervoor bevoegdheden gedelegeerd en gemandateerd aan de Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd. De kernactiviteiten van de SOJ bestaan uit het sturen op, ontwikkelen en contracteren van de uitvoering van de jeugdhulp.

Wat gingen we doen?

De SOJ voert namens de deelnemende gemeenten de gedelegeerde en gemandateerde taken uit de Jeugdwet uit. Hiervoor heeft de SOJ in 2019 de volgende activiteiten verricht:

- de Stichting Jeugdteams, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen gecontracteerd,
- de uitgevoerde jeugdhulp, jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering bekostigd,
- de uitvoering gemonitord en
- met de uitvoering van de projecten uit het Meerjarenperspectief jeugdhulp ZHZ, Transformatiefonds en opstellen van het plan van aanpak Grip op jeugdhulp bijgedragen aan de transformatie van de jeugdhulp.

Wat hebben we bereikt?

In de begroting 2019 zijn doelstellingen en taken opgenomen. In dit onderdeel wordt een nadere toelichting gegeven op de bereikte resultaten.

Producten/activiteiten/projecten en resultaten

In de begroting 2019 is opgenomen welke activiteiten in 2019 zullen worden gerealiseerd. In dit onderdeel wordt de stand van zaken gemeld over 2019. Hiervoor dient de tabel te worden gehanteerd die hieronder en op de volgende pagina's is weergegeven.

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
Contracteren van de jeugdhulp	Contractering vindt plaats middels het open house model. Dit model maakt het mogelijk tussentijds (elk kwartaal) aanbieders, die voldoen aan de criteria, te contracteren, contractvoorwaarden aan te passen en nieuwe zorgvormen toe te laten.	In 2019 zijn er 140 aanbieders gecontracteerd waarvan 122 aanbieders ook een contract hadden in 2018. 5 partijen die in 2018 een contract hadden, hebben per 1-1-2019 hun contract opgezegd. 18 nieuwe aanbieders zijn tussentijds ingestroomd. Dit is exclusief de aanbieders die via het Landelijk Transitie Arrangement zijn gecontracteerd. In 2019 is het nieuwe perceel Jeugdhulp op school gepubliceerd, hiervoor zijn 11 aanbieders gecontracteerd. Contractering middels het open house model maakt het ook mogelijk contractering van nieuwe aanbieders al dan niet tijdelijk te staken (i.v.m. voldoende aanbod). Dit is voor de percelen AWBZ, GGZ, J&O en EED per 8-7-2019 doorgevoerd. Op de percelen Pleegzorg/gezinshuizen, GI's en Jeugdhulp op school kunnen nog steeds partijen worden gecontracteerd. Indien blijkt dat er alsnog onvoldoende aanbod is of als een aanbieder ontbrekend uniek aanbod kan aanbieden, dan kan ondanks dat percelen gesloten zijn op aanbiederniveau alsnog een overeenkomst worden afgesloten.

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		Lopende het jaar hebben er inhoudelijke contractwijzigingen plaatsgevonden. Zo heeft o.a, in 2019 de aankondiging van gewijzigde producten per 1-1-2020 plaatsgevonden.
	Noodzakelijke zorg blijft geboden bij cliëntenstops.	In 2019 hadden 93 aanbieders in de loop van het jaar een cliëntenstop en is er in totaal voor afgerond 3.400 jeugdigen gebruik gemaakt van de Nee, tenzij-regeling met een totale budgettaire omvang van 14,7 miljoen euro.
	Het bekostigingsproces verloopt zo optimaal mogelijk, onder andere door bij het optimaliseren gebruik te maken van ervaringen van aanbieders en cliënten.	Het werken met zorgprofielen is in 2019 steeds meer een bekende werkwijze geworden. Aanbieders kunnen elkaar steeds beter vinden om gezamenlijk integrale zorg te bieden. Er werd een apart profiel voor de inzet van crisishulp en (naast 24-uurs verblijf en ambulante zorg) een profiel voor de inzet van dagbehandeling (zogenaamde 'stoelen') gemist. Beide zijn in 2019 ontwikkeld en toegevoegd.
	Er is een perceel Jeugdhulp op school opengesteld.	De SOJ heeft bij het uitwerken van de gezamenlijke doelen met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en andere stakeholders geconstateerd, dat er voor het speciaal onderwijs, het speciaal basisonderwijs, het speciaal voortgezet onderwijs en het praktijkonderwijs jeugdhulp in de school wordt geboden waarbij er sprake is van een dusdanig substantieel volume, dat er behoefte is bij de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en de scholen om jeugdhulp meer in samenhang aan te bieden. De SOJ heeft 11 jeugdhulpaanbieders gecontracteerd die jeugdhulp aan jeugdigen leveren op school. Dit kan jeugdhulp aan jeugdigen zijn op de groep (in de ruimte waar klassikaal wordt lesgegeven) alsook jeugdhulp buiten de groep, maar wel op de school. In 2019 zijn de samenwerkingsafspraken met de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs over de inzet van de poortwachter EED gecontinueerd. Elk samenwerkingsverband heeft een poortwachter in dienst (zonder werkrelatie met een zorgaanbieder) die de aanvragen voor verwijzing naar een EED-behandeling beoordeelt. De samenwerkingsrelatie met de samenwerkingsverbanden is constructief. Scholen hebben de kwaliteit van de leesketen verbeterd door bijvoorbeeld de leesarrangementen uit te breiden. De SOJ ontvangt maandelijks rapportages van de poortwachters over de gescreende dossiers. De SOJ heeft in 2019 in het kader van rechtmatigheid een controle uitgevoerd op de facturaties (alleen trajecten met een akkoord van de poortwachter EED worden vergoed). De inmiddels duurzame samenwerking (3 jaar) in de leesketen is in het land uniek te noemen en is opgemerkt door onder andere het ministerie van VWS en VNG.
	Er is voorzien in vervoer van jeugdigen van en naar jeugdhulplocaties.	Uitvoering van het vervoer via Stroomlijn loopt naar verwachting. In 2019 is aandacht besteed aan de steeds hoger wordende vervoerskosten, omdat meer jeugdigen vervoer afnemen. In

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		2019 is gestart met het onderzoeken van mogelijkheden om kosten naar beneden te brengen. Dit onderzoek wordt vervolgd in 2020.
	Het aantal gesloten 'bedden' in de regio is vervangen door kleinschalige alternatieven.	De SOJ participeert in de bovenregionale werkgroep Jeugdzorg Plus die als doel heeft het aantal gesloten bedden uiteindelijk af te bouwen naar nul en te vervangen door kleinschalige alternatieven. In 2019 hebben de 4 bovenregionaal samenwerkende jeugdhulpregio's samen met 3 grote zorgaanbieders een ontwikkelagenda opgesteld met de volgende punten: • Herdefiniëren van Jeugdzorg Plus, met de ambitie dat de gesloten plaatsen voor de regio Zuidwest in 2024 zijn teruggebracht van 235 naar 100 (en uiteindelijk naar 0); • Verbeteren van de zorg voor jeugdigen die tijdelijk dwang nodig hebben, ter versterking van een open en ontwikkelingsgericht klimaat waarin het perspectief van de jeugdige centraal staat en de jeugdige de voor hem best passende zorg krijgt; • Het onderwijsperspectief van de jeugdige blijft het uitgangspunt voor elke jeugdige die in de jeugdhulp (plus) verblijft en is daarmee onderdeel van het hele jeugdhulptraject.
Bekostigen van de jeugdhulp	Jeugdhulpaanbieders en Stichting Jeugdteams zijn in staat te voldoen aan de vraag naar jeugdhulp.	<i>Zie de financiële paragraaf in deze jaarstukken.</i>
	Gecertificeerde instellingen zijn in staat te voldoen aan de vraag naar jeugdbescherming en jeugdreclassering.	Naar aanleiding van het inspectierapport 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' hebben de vier bovenregionaal samenwerkende jeugdhulpregio's in Zuid-Holland in 2019 in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten zogenoemde foto's gemaakt van de situatie bij de 3 bovenregionaal werkende gecertificeerde instellingen (GI's) en een verbeteragenda opgesteld voor het beter beschermen van kwetsbare kinderen. Besluitvorming over en uitvoering van de verbeteragenda vindt plaats in 2020.
Monitoren van de uitvoering van de jeugdhulp	De SOJ en de gemeenten beschikken over sturings- en beleidsinformatie over de uitvoering van de jeugdhulp.	In 2019 is de her-implementatie van de business intelligence omgeving afgerond. Er wordt gebruik gemaakt van een regionaal dataplatform waar ook de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) en gemeente Dordrecht bij zijn aangesloten. Eind 2019 is besloten om het Onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD) een regierol te geven om zo het dataplatform regionaal beschikbaar te maken voor andere organisaties. Deze regierol zal zich in 2020 meer gaan uitbreiden en naar verwachting zullen meer gemeenten en organisaties gaan aansluiten. In 2019 heeft er een herijking van de informatiebehoefte plaatsgevonden met gemeenten en de Stichting jeugdteams (SJT). Dit heeft in het derde kwartaal geresulteerd in een nieuw online gemeentedashboard. Het gemeentedashboard maakt gebruik van realtime data en is online te gebruiken door de gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de gebiedsmanagers van de SJT. Naast het gemeentedashboard is er ook een gedetailleerd

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		online declaratiedashboard ontwikkeld om gemeenten toegang te geven tot al hun declaratiedata voor eigen analyses. Tevens is er een intern SOJ inkoop dashboard ontwikkeld ter ondersteuning van het contractmanagement met aanbidders. Met de ondersteuning van deze dashboards is in 2019 ook gestart met lokale data-analyses per gemeente. De SOJ en SJT hebben per gemeente analyses gemaakt van de ontwikkelingen in de data en deze met elke gemeente besproken om zo duiding en sturing te geven waar noodzakelijk. Ook is er, in opdracht van het OCD, in het vierde kwartaal van 2019 gestart met de ontwikkeling van een moederdashboard Sociaal Domein. In dit dashboard kunnen diverse gestapelde voorzieningen geografisch worden getoond. De verwachting is dat een eerste versie van dit dashboard in het tweede kwartaal van 2020 gereed is. In het vierde kwartaal van 2019 heeft de SOJ samen met het ketenbureau i-sociaaldomein een impactanalyse gemaakt in relatie tot de implementatie van het nieuwe Woonplaatsbeginsel per 1-1-2021. Ook heeft er in 2019 een verdere optimalisatie en vastlegging plaatsgevonden van de processen op de cliëntadministratie en het projectsecretariaat. Tevens zijn diverse en aanvullende procesbeheersmaatregelen geïmplementeerd. Bij de jaarovergang naar 2020 heeft de SOJ in lijn met de landelijke richtlijnen gekozen om zoveel mogelijk de producten en dienstencatalogus te standaardiseren om op deze wijze bij te dragen aan de administratieve lastenverlichting bij zorgaanbidders. In 2019 heeft de SOJ gekozen om, samen met de DG&J, gebruik te gaan maken van Zivver voor veilige mailuitwisseling conform de AVG richtlijnen. Tot slot is er gestart met de implementatie van een softwaresysteem ter ondersteuning van contract- en leveranciersmanagement. Hiervoor wordt het systeem van Negometrix gebruikt. Het gebruik van het systeem maakt het mogelijk om nog beter in control te komen m.b.t. afgesloten contracten en de daaronder liggende afspraken. Het gebruik van dit systeem moet ook leiden tot een verlaging van de administratieve last voor SO Jeugd en aanbidders. Aanbidders hebben bijvoorbeeld eind 2019 de voor hen geldende tarievenlijst 2020 via het leveranciers management systeem ontvangen en kunnen accorderen i.p.v. e-mail. In 2020 vindt verdere implementatie plaats.
Bijstellen van de Verordening Jeugdhulp, Nadere regels en Beleidsregels op basis van jurisprudentie, uitvoeringspraktijk en beleidsontwikkelingen ten	De aangepaste Verordening Jeugdhulp, Nadere regels en Beleidsregels is	Vaststelling heeft in 2018 en 2019 plaatsgevonden in alle gemeenten. Dordrecht heeft de artikelen inzake het persoonsgebonden budget (PGB) en tarieven verplaatst van de Nadere Regels naar de Verordening Jeugdhulp. De gemeenteraad van Dordrecht is niet akkoord

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
behoefte van de deelnemende gemeenten	vastgesteld door de deelnemende gemeenten.	gegaan met het opnemen van het onderzoek naar het gezinsinkomen.
Uitvoeren van projecten uit het Meerjarenperspectief jeugdhulp ZHZ (MJP)	Transformatie van de jeugdhulp en vermindering van de kosten, door een gebundelde inzet op drie niveaus: 1) elke gemeente voert een lokaal plan van aanpak uit voor een betere inrichting van het (preventieve) voorveld en de verbinding met het bredere sociale domein; 2) gemeenten en de SOJ zorgen voor meer lokale sturing op de taakuitvoering van de jeugdprofessionals in de (sociale) teams; 3) De SOJ voert verschillende MJP-projecten uit om de regionale specialistische zorgmarkt te transformeren, waardoor jeugdigen en gezinnen effectiever worden ondersteund en (sneller) de passende hulp ontvangen.	1 en 2) Gemeenten hebben zich in 2019, mede met behulp van de lokale data analyses, nader georiënteerd op de inrichting van het (preventieve) voorveld en de wijze waarop dit moet worden verbonden met het bredere sociale domein (zie ook middelen naar de voorkant). 3) Projecten: <u>Passend onderwijs en verbinding jeugdhulp:</u> De SOJ heeft de in 2018 geformuleerde hoofddoelen samen met alle stakeholders (de 8 Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, Stichting Jeugdteams, gemeenten en Jeugd Ervaringen Team) in 2019 geconcretiseerd: • Versterken van het signaleren op scholen: een werkgroep heeft een actielijst gemaakt die door de samenwerkingsverbanden wordt uitgewerkt; • Organiseren van een vaste schakel op elke school om de toegang tot jeugdhulp te vergemakkelijken: er is een visiedocument gemaakt met alle partijen. Dit document is aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de GR DG&J om lokaal mee aan de slag te gaan; • Aanbieden van jeugdhulp op de school(locatie): er is een perceel opengesteld om de jeugdhulp op school met minder bureaucratie te kunnen organiseren vanaf het schooljaar 2020-2021. <u>Middelen naar de voorkant:</u> in 2019 zijn er financiële middelen aan de Stichting Jeugdteams beschikbaar gesteld voor de inzet van extra van fte's in de lokale teams. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GR DG&J van 14 november 2019 is bij de bespreking over de beëindiging van de solidariteit afgesproken dat deze wens van gemeenten toegestaan gaat worden en het voorstel hiertoe tegelijkertijd met het voorstel over de afbouw van de solidariteit definitief bekrachtigd gaat worden door het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 5 maart 2020. <u>Veilig opgroeien is teamwork:</u> de pilot in Sliedrecht is in 2019 gecontinueerd en in Gorinchem en Zwiendrecht zijn 2 toetsende pilots gestart. Deze hebben veel leerervaringen opgeleverd op basis waarvan het ontwikkelde

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		werkproces verder is verfijnd en verbeterd. De ketenpartners zijn overtuigd van de toegevoegde waarde van de nieuwe werkwijze (eerder, sneller en in samenhang gezinnen ondersteunen) en zijn in 2019 gestart met gezamenlijke voorbereidingen van de uitrol van de nieuwe werkwijze naar de andere gemeenten. De jeugdprofessionals, begeleiders en behandelaren van zorgaanbieders hebben voor kinderen in de niet-pilotgemeenten in 2019 gebruik kunnen maken van de regionale beschermingstafel onder de onafhankelijke leiding van de SOJ. De werkwijze van de beschermingstafel is in 2019 geëvalueerd met de vaste tafeldeelnemers, voor borging van de kwaliteit. Ook heeft de SOJ bijgedragen aan de procesregie voor de jeugd(straf)tafel in het Veiligheidshuis. Humanitas heeft in het kader van het project Wel Thuis in 2019 20 koppelingen van vrijwilligers gerealiseerd met gezinnen waarin de veiligheid van kinderen in het geding is en/of de ontwikkeling bedreigd wordt. In deze gezinnen is sprake van een (al dan niet preventieve) jeugdbeschermingsmaatregel. Er is een pilot voorbereid waarin vrijwilligers van Humanitas worden gekoppeld aan gezinnen waarbij de nieuwe werkwijze Veilig opgroeien is teamwerk wordt ingezet. Deze pilot wordt uitgevoerd in 2020. <u>Aanpassing Nee, tenzij-regeling</u>: het Algemeen Bestuur van de GR DG&J heeft in haar vergadering van 23 september 2019 besloten tot het instellen van budgetmaxima per gemeente en het creëren van budgetbewustzijn bij Stichting Jeugdteams. De 'Nee-tenzij-regeling' wordt afgeschaft en budgetoverschrijdingen komen onder eigen regie van gemeenten. Een voorstel ter uitwerking van dit besluit wordt aan het Algemeen Bestuur voorgelegd. Inmiddels is duidelijk dat besluitvorming over dit voorstel in maart 2020 plaats gaat vinden. <u>Analyse aanpak versterking zelfredzaamheid en dagbesteding</u>: herijking van het project is nodig in 2020 op basis van de dan voorhanden zijnde mogelijkheden van data-analyse en de gewenste koers in het kader van Grip op Jeugdhulp. <u>Perspectiefbenadering</u>: start van de uitwerking is gepland voor 2020 in relatie tot herijking van het MJP. <u>Expertiseteam</u>: een projectleider is in 2019 gestart ter verbetering van het proces en opbrengst van het expertiseteam. Opbrengst wordt verwacht in 2020. <u>Contractmanagement 2.0</u>: contractmanagement is een continue proces om in control te blijven i.r.t. contractuele afspraken. In 2019 zijn stappen gezet voor de verdere borging van contractmanagement binnen de SOJ. Eén van de stappen hierin is de aanschaf en start van implementatie van een contract- en

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		leveranciersmanagementsysteem. Dit systeem (Negometrix) stelt ons samen met het dashboard inkoop in staat om op termijn nog beter in control te komen voor wat betreft contractuele afspraken tussen de SOJ en gecontracteerde partijen. O.a. de ontwikkelingen rondom hulp naar de voorkant (in het kader van het plan van aanpak Grip op jeugdhulp) hebben ervoor gezorgd dat contractmanagement nog verder wordt doorontwikkeld naar toetsing op basis van de ervaringen van de jeugdprofessionals en de cliënttevredenheid over zowel de geleverde jeugdhulp als de mate van samenwerking tussen Stichting Jeugdteams en de aanbieder(s).
Uitvoeren van projecten in het kader van het transformatiefonds	Er is een Alliantie van jeugdhulpaanbieders die zorgt voor maatwerkoplossingen voor kinderen die complexe hulp nodig hebben die niet in de regio voorhanden is.	De Alliantie is operationeel. Er is een projectleider aangesteld om de voortgang op de werkwijze te monitoren. Er wordt nauw samengewerkt met het Expertiseteam, Overbruggingszorg en Harmonicavoorziening om samenhang en verbinding te realiseren. Een en ander komt samen in de daarvoor gestarte overkoepelende regiegroep.
	Versnelling van de transformatie van de jeugdhulp.	Voor vier projecten uit het MJP (Overbruggingszorg, Harmonicavoorziening, Alliantieteam en Expertiseteam) wordt door de projectleiders en vertegenwoordiger uit de vier projecten in een regiegroep gestuurd op samenhang en verbinding. Eind 2019 is besloten om in 2020 met behulp van het Social Profit Canvas de opbrengst van de 4 projecten te beschrijven.
Faciliteren gemeenten voor bezwaar en beroep	De ingekomen bezwaarschriften zijn behandeld door de bezwaarschriftencommissie Jeugd ZHZ. De bezwaarschriftencommissie Jeugd ZHZ maakt een eigen jaarverslag over 2019. De ingekomen (hoger) beroepschriften zijn behandeld. Bij de behandeling van beroepschriften is de SOJ juridisch ondersteund door het Juridisch Kenniscentrum van het Servicecentrum Drechtsteden.	In 2019 zijn er in totaal 10 bezwaarschriften ingekomen. Van de 10 zaken zijn er 2 bezwaarschriften ingetrokken, 2 niet-ontvankelijk verklaard, 2 ongegrond verklaard en 4 bezwaarschriften nog openstaand die in 2020 worden behandeld. Er stonden nog 16 zaken open uit 2017/2018. Daarvan zijn 15 openstaande bezwaarschriften in 2019 afgerond. De resultaten zijn als volgt: 4 ingetrokken, 4 gegrond, 7 ongegrond en nog 1 lopende zaak. In 2019 zijn er 8 beroepschriften bij de rechtbank Rotterdam ingediend en 2 hoger beroepschriften bij de Centrale Raad van Beroep ingekomen. Van de 8 beroepschriften is er 1 ongegrond verklaard door de rechtbank Rotterdam, daartegen loopt nu hoger beroep. Er zijn 3 beroepen ingetrokken. De overige 4 beroepen staan nog open en wachten op behandeling. De 2 hoger beroepschriften staan allebei nog open en wachten op een zitting bij de Centrale Raad van Beroep. De rechtbank heeft in 1 beroep uit 2017 uitspraak gedaan in 2019 met het resultaat, gegrond. Daartegen loopt nu hoger beroep. Ook zijn er 2 zaken uit 2017 waarbij de uitspraak in 2019 is geweest waarbij de resultaten luiden: gegrond, maar de

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		rechtsgevolgen blijven in stand (lopend hoger beroep) en een schadeverzoek is afgewezen. Van de 12 beroepschriften die in 2018 zijn ingekomen, zijn er in 2019 8 beroepen ingetrokken, 1 uitspraak luidde gegrond, maar de rechtsgevolgen zijn in stand gebleven, 1 zaak gegrond, 1 schadeverzoek is afgewezen en 1 uitspraak was ongegrond. In 2019 is 1 uitspraak (zaak uit 2018) van de Centrale Raad van Beroep geweest. Dit resultaat was: ongegrond. En 1 hoger beroep uit 2018 is nog in behandeling. De juridisch adviseur van de SOJ adviseert op alle documenten die uitgaan, niet alleen juridisch, maar ook beleidsmatig, en bewaakt en coördineert het proces en kijkt waar verbetering mogelijk is. De SOJ neemt deel aan de inhoudelijke behandeling (zitting) van (hoger) beroep. Ook is de SOJ vertegenwoordigd bij hoorzittingen van bezwaren indien dit inhoudelijk noodzakelijk is. In 2019 is op basis van uitspraken van de rechtbank het onderzoek naar gezinsinkomen bij PGB sociaal netwerk opgenomen in de regelgeving van de gemeenten (met uitzondering van Dordrecht). Ook kan aan de hand van uitspraken worden geconcludeerd dat een onderzoek naar het gezinsinkomen deel uitmaakt van het onderzoek naar de eigen mogelijkheden en het probleemoplossende vermogen van de ouders. De wachttijd bij zowel rechtbank als Centrale Raad van Beroep was in 2019 erg lang. Zowel voor de inhoudelijke behandeling/zitting als de uitspraak. Opvallend is dat over 2019 veel (hoger) beroepen zijn ingetrokken. Dit is altijd op verzoek van advocaat en/of ouders. Dit kan zonder opgave van reden worden gedaan. Ook het aantal bezwaarschriften over 2019 is fors afgenomen in aantal. De reden hiervoor is niet duidelijk. De SOJ wacht hiervoor het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie af.
Borgen van inbreng cliëntervaringen	Het Jeugd ervaringsdeskundigen team (JET) geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de SOJ. De ervaringen van cliënten met jeugdhulp zijn kwantitatief en kwalitatief gemeten	Het JET heeft maandelijks overleg gevoerd met de SOJ. Daarnaast zijn er diverse directe contacten en samenwerking ontstaan van het JET met gemeenten die daaraan behoefte hadden. Het JET heeft de SOJ geadviseerd over verschillende onderwerpen, zoals: overbruggingszorg, passend onderwijs, Cliëntervaringen Onderzoek (CEO), zorgprofielen en inkomenstoets. Vanaf 2019 wordt het CEO middels continue meten uitgevoerd en hebben gemeenten digitaal de beschikking over een dashboard waarin zij actueel regionale en lokale cijfers kunnen zien. Ook vinden zij hier individuele cliëntervaringen. De respons is omhoog gegaan met de nieuwe manier van meten. In 2020 wordt geëvalueerd of deze nieuwe manier van het uitvoeren van

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		het CEO voldoet aan de behoeften van gemeenten. In 2019 heeft de SOJ met gemeenten en JET nagedacht over een kwalitatieve verdieping. Naar aanleiding hiervan is besloten om eerst de kwantitatieve rapportages (medio 2020) af te wachten en op basis daarvan samen met gemeenten de vraag te beantwoorden of en zo ja welke kwalitatieve informatie er wordt verzameld.

Kritische succesfactoren

Zoals al is aangegeven in het voorwoord van de jaarstukken, kenmerkt het jaar 2019 zich wederom door hogere uitgaven voor jeugdhulp dan de realistischere begroting. De vraag naar jeugdhulp en kosten stijgen harder dan het budget, ondanks de inspanningen van velen. Dit heeft geleid tot de zogenoemde omdenknoot met bijbehorend plan van aanpak Grip op jeugdhulp. In onderstaande tabel is de groei van zowel de vraag als de kosten inzichtelijk gemaakt.

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	Normering	Realisatie 2018	Realisatie 2019
Minder jeugdigen hebben jeugdhulp nodig die door de regionale zorgmarkt wordt geboden (bijvoorbeeld doordat dit door de inzet van het lokale team wordt voorkomen)	Aantal unieke jeugdigen in zorg	Daling	10.197	10.617
De gemiddelde kosten van de jeugdhulp per jeugdige dalen, omdat er minder lang of minder dure zorg hoeft worden ingezet om de doelen van de cliënten te realiseren	Gemiddelde kosten per jeugdige	Daling	€ 8.054	€ 8.938

De cijfers opgenomen in bovenstaande tabel zijn ontleend aan de voorlopige jaarrekening van 31 maart 2020. Er is uitgegaan van de gedeclareerde waarde aangevuld met een schattingspost voor nog te ontvangen declaraties en aanvullende unieke jeugdigen.

De cijfers zijn inclusief:

- Jeugdhulp geboden door de regionale zorgmarkt;
- Jeugdhulp op basis van het persoonsgebonden budget (PGB);
- Jeugdbescherming;
- Jeugdreclassering.

Niet inbegrepen in de cijfers zijn:

- Jeugdhulp in het kader van het Landelijk Transitie Arrangement (LTA);
- De uitgetreden gemeenten Leerdam en Zederik.

Een toelichting op de realisatie 2019 vindt u in hieronder bij het onderdeel "Wat heeft het gekost?"

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Producten	111.157	111.126	-31	115.487	115.500	13	-4.330	4.374	44
Saldo baten en lasten	111.157	111.126	-31	115.487	115.500	13	-4.330	4.374	44
Mutaties reserves	0	31	31	0	-13	-13	0	-44	-44
Gerealiseerd resultaat	111.157	111.157	0	115.487	115.487	0	-4.330	4.330	0

*Met ingang van 2018 mogen de overhead en de algemene dekkingsmiddelen niet meer aan de programma's worden toegerekend. Deze dienen in een afzonderlijk begrotingsprogramma te worden gepresenteerd. Indien rekening wordt gehouden met de overhead en de algemene dekkingsmiddelen bedragen de begrote baten en lasten € 116,1 mln en de werkelijke baten en lasten € 120,3 mln. Waarbij bij de baten rekening is gehouden dat het tekort nog wordt opgehaald bij de gemeenten.

De actuele begroting, zoals hierboven gepresenteerd is exclusief de extra middelen van € 1,8 mln zoals opgenomen in de 2e burap 2019.

Resultaatanalyse

In onderstaande tabel worden inzicht gegeven in de financiële resultaten over 2019, hierbij is wel rekening gehouden met de overheadkosten en de algemene dekkingsmiddelen.

Bedragen * € 1.000,-	Realisatie 2019	Realisatie 2018 * Ecl. Leerdam en Zederik	Raming na wijziging (1e burap)	Prognose 2e burap	Realisatie 2019 -/- Prognose 2e burap	Realisatie 2019 -/- realisatie 2018
Regionale zorgmarkt	89.617	77.143	87.300	89.200	417	12.474
LTA	5.311	5.103	5.500	5.500	-189	208
PGB	5.503	4.988	5.400	5.400	103	515
Stichting Jeugdteams	12.927	12.706	12.957	12.957	-31	221
Serviceorganisatie (minus doorbelaste kosten)	3.797	3.635	3.924	3.824	-26	162
Totaal lasten (exclusief reserve uittreding Leerdam + Zederik)	117.155	103.575	115.081	116.881	273	13.580
Vorming reserve frictiekosten uittreding Leerdam + Zederik	1.026	-	1.026	1.026	-	1.026
Totaal lasten (inclusief reserve uittreding Leerdam + Zederik)	118.181	103.575	116.107	117.907	273	14.606
 Baten (exclusief uittreding reserve Leerdam + Zederik)	 116.802	 103.575	 114.697	 116.497	 305	 13.227
Ontvangst vergoeding uittreding Leerdam + Zederik	1.026	-	1.026	1.026	-	1.026
Onttrekking reserve frictiekosten uittreding Leerdam+ Zederik	353	-	384	384	-31	353
Totaal baten	118.181	103.575	116.107	117.907	273	14.606

Resultaatanalyse

Samenvatting resultaat

De realisatie 2019 is € 0,3 mln. nadeliger dan in de tweede bestuursrapportage opgenomen. Dit is een afwijking van 0,23 procent. De gemelde overschrijdingen zijn als volgt gerapporteerd:

(bedragen x € 1 mln)

Ophoging 1e bestuursrapportage	10,2	Verwerkt in begrotingswijziging
Ophoging 2e bestuursrapportage	1,8	Geen begrotingswijziging
Ophoging voorlopige jaarrekening	0,3	
Totaal	12,3	

Het overgrote deel hiervan zit op de post regionale zorgmarkt. De toelichting hierop en op de overige posten is opgenomen in onderstaande paragraaf 'Afwijkingen ten opzichte van de prognose 2e burap en realisatie 2018'.

Ten opzichte van 2018 zijn de kosten met € 13,6 mln. gestegen. De aansluiting met de overschrijding van € 12,3 mln. is op de volgende bladzijde opgenomen.

(bedragen x € 1 mln)

Realisatie 2018	103,6
Realisatie 2019	117,1
Toename 2019 ten opzichte 2018	13,6
Indexatie/verhoging tarieven	2,1
Toename exclusief indexatie	11,5
Onttrekking reserve frictiekosten Leerdam + Zederik	-0,3
Nadelig effect uittreding Leerdam + Zederik als voordeelgemeente	1,0
Overige effecten/afrondding	0,1
Overschrijding	12,3

Nee tenzij regeling

Wegens ontoereikende budgetten en onzekerheid over de spreiding van de zorg over alle aanbieders is een groot bedrag aan jeugdhulp via de Nee tenzij regeling in opdracht gegeven. De Nee tenzij regeling is een regeling waarbij een aanbieder welke geen ruimte meer heeft in zijn budget, een jeugdige toch in zorg mag nemen als de zorg niet uitstelbaar is en er bij een andere aanbieder geen (budget)ruimte is. Dit heeft geleid tot een forse administratieve belasting voor alle betrokkenen en maakt de uitkomst minder voorspelbaar ten opzichte van een situatie van vaste budgetten zonder Nee tenzij regeling. Het volume van de Nee tenzij regeling is € 14,8 mln. in 2019.

Overproductie

De door de zorgaanbieders gemaakte zorgkosten zijn € 1,0 mln. hoger dan in de jaarrekening opgenomen wegens niet vergoede overproductie boven budget. Vorig jaar was dat € 1,6 mln. Aanbieders sturen hier steeds scherper op. Verwacht mag worden dat de zorgaanbieders die het betreft druk zullen uitoefenen om de overproductie alsnog vergoed te krijgen. Overigens zijn er ook steeds meer aanbieders die een deel van hun budget niet hebben besteed. De totale onderbesteding van de toegekende budgetten bedraagt € 5,0 mln. Een belangrijke oorzaak is het te vroeg invoeren van een cliënten stop en de Nee tenzij regeling om niet vergoede overproductie te voorkomen.

Voorspelbaarheid

De realisatie is nagenoeg gelijk aan de prognose. De prognose was mede gebaseerd op de prognose van aanbieders. Op aanbieder niveau (ook per gemeente) zijn er net als voorgaande jaren grote verschillen tussen jaarverantwoording en hun prognose. Op regioniveau hebben de plussen en minnen elkaar gecompenseerd.

Landelijke ontwikkeling kostenjeugdhulp

In opdracht van het Ministerie is door KPMG een (niet representatief) landelijk onderzoek uitgevoerd naar de stijgende jeugdhulpvraag. Hier is de kostenstijging in de periode 2016-2018 onderzocht. De kostenstijging van de onderzochte gemeenten was in deze periode 21%. De helft van de kostenstijging werd veroorzaakt door meer jeugdigen die zorg nodig hadden. In onze regio was de stijging over die periode van twee jaar 14%, eveneens gedeeltelijk verklaard door toename van het aantal jeugdigen in zorg. Bij de overige regio's in onze provincie is gevraagd wat de verwachte reële kostenstijging in 2019 is. Dit ligt tussen de 10 á 12%. In onze regio is dat (in reële termen gecorrigeerd voor indexatie) op totaal niveau 11 procent en op de post regionale zorgmarkt 15 procent.

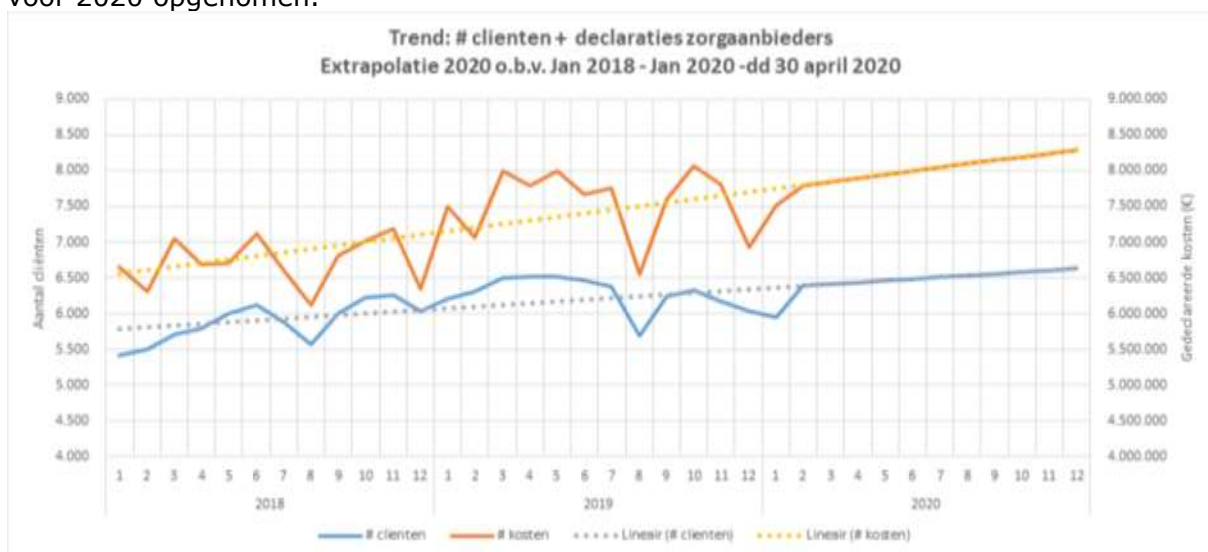
Oorzaken voor de kostenstijging die in het KPMG-onderzoeksrapport worden benoemd zijn een veranderende maatschappelijke norm, waardoor eerder om hulp gevraagd wordt en een toenemende complexiteit van de maatschappij. Verder signaleert KPMG dat aanwezigheid en zichtbaarheid van (een groter) aanbod resulteert in meer gebruik van jeugdhulp. KPMG adviseert gemeenten de volgende acties te nemen. Als eerste data gedreven werken met verdiepende analyses. Bij veel gemeenten dienen de data (verder) op orde te worden gebracht. In onze regio lopen we hier voorop. Gemeenten in onze regio

zijn nu ervaring aan het opdoen met het maken van analyses en acties daarop inzetten, zoals omschreven in de omdenknotitie. Ten tweede wordt geadviseerd richtlijnen te ontwikkelen voor verwijzers naar jeugdhulp. Dit heeft eveneens een relatie met het project normaliseren en demedicaliseren uit de omdenknotitie. Ten derde wordt geadviseerd het partnerschap met aanbieders te versterken met een beperkter aantal aanbieders. Ten vierde wordt geadviseerd in te zetten op preventie en samenwerking in de sociale basis en met huisartsen. Het rapport adviseert aanbieders te sturen op marge in plaats van groei (jeugdhulp daar laten uitvoeren waar het het meest effectief is) en adviseert het Rijk kaders te verstrekken aan gemeenten om meer te kunnen begrenzen.

Verder is er ook een publicatie van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) over het groeiend jeugdzorg gebruik. Als eerste oorzaak wordt genoemd dat voor gewone opvoed- en opgroevragen steeds vaker een beroep wordt gedaan op jeugdzorg. De hoge geluksnorm, de prestatiedruk en het maakbaarheidsdenken dragen daaraan bij. Wat volgens het NJI nodig is, is een gedeelde visie op opvoeden en opgroeien en vernieuwing van het stelsel (versterken preventie, goed pedagogisch klimaat, verbeteren eerste lijn en intensieve hulp met duurzame effecten).

Vooruitblik financieel

De regionale zorgvraag is het afgelopen jaar zeer sterk gegroeid. Er zijn nog geen aanwijzingen dat de groei eindigt en wordt omgebogen. In onderstaande figuur is de ontwikkeling van de gedeclareerde kosten per maand en de aantallen jeugdigen waarop gedeclareerd is weergegeven. Op basis van de ontwikkeling 2018-2019 is een trendlijn voor 2020 opgenomen.

NB y as begint niet bij 0

Uit bovenstaande figuur blijkt dat de gedeclareerde kosten per maand een stijgende trend vertonen. In de zomer en in december is er traditioneel sprake van lagere inzet. Over 2019 moet nog € 4,5 mln. gedeclareerd worden. De trendlijn zal dus nog een sterkere stijging gaan vertonen. Bij de eerste bestuursrapportage zal blijken of de maatregelen voldoende effect sorteren deze trend om te buigen. De verwachting is dat de effecten pas later zullen optreden. Hierbij wordt opgemerkt dat een aantal 'hardere' maatregelen met directere invloed op de kosten (nog) niet geëffectueerd zijn. Besluitvorming is aangehouden door gemeenten vanwege ondermeer de niet gewenste impact op wachtlijsten. Deze maatregelen betreffen invoeren budgetverantwoordelijk in combinatie met beëindigen huidige nee tenzij regeling, specifiekere opdracht verstrekken en afbakenen wat jeugdhulp is en wat niet (normaliseren / demedicaliseren). In de omdenknotitie staan de ingrediënten om meer te normaliseren en wordt ernaar gezocht de instroom meer te begrenzen bij de instroom naar de regionale zorgmarkt en ook bij de begrenzing aan de

inzet indien een kind is ingestroomd. De inzet op de omdenknottie door alle partijen (gemeenten, Stichting jeugdteams ZHZ en de SOJ) is dus onontbeerlijk

Afwijkingen ten opzichte van de prognose 2e bestuursrapportage en realisatie 2018

Regionale zorgmarkt

De post is € 0,4 mln. hoger dan de prognose bij de tweede bestuursrapportage en € 12,5 mln. hoger dan vorig jaar (exclusief Leerdam en Zederik). Per zorgcategorie zijn er sterk verschillende ontwikkelingen. In onderstaande tabel is de ontwikkeling in 2019 ten opzichte van 2018 opgenomen per jeugdhulp categorie. Deze ontwikkeling in bedragen en cliënten is gebaseerd op de van zorgaanbieders ontvangen declaraties. Over 2019 was € 3,7 mln. (4%) nog niet gedeclareerd bij opmaak van de jaarrekening (1 mei 2019). Deze is als extrapolatie op alle zorgcategorieën opgenomen. Aangenomen is dat deze declaraties nog tot een toename van het aantal unieke cliënten van 1% leiden. Als alle zorg is uit gedeclareerd kunnen de uitkomsten per categorie dus nog wijzigen. Met name de categorie ambulante / basis ggz zal nog stijgen omdat basis ggz pas na afronding van het traject gedeclareerd wordt. Basis GGZ (BGGZ) is echter een kleine post.

Categorie	Sector	# unieke cliënten		declaraties budgetjaar		Verschil cliënten		Verschil €		Stijging kosten per cliënt
		2018	2019	2018	2019	#	%	€	%	
Verblijf	Gesloten Jeugdhulp	41	36	2.046.073	2.098.980	-5	-11%	52.907	3%	16%
	Gezinshuis + Pleegzorg	748	737	9.868.969	10.090.336	-11	-1%	221.367	2%	4%
	Overig	515	503	15.938.761	17.327.385	-12	-2%	1.388.624	9%	11%
Totaal Verblijf		1.210	1.198	27.853.803	29.516.701	-12	-1%	1.662.898	6%	7%
Ambulant	AWBZ	1.398	1.883	9.377.122	15.070.984	485	35%	5.693.862	61%	19%
	BGGZ	1.397	1.107	1.201.633	965.409	-290	-21%	-236.224	-20%	1%
	SGGZ	5.915	6.403	18.765.143	22.201.651	488	8%	3.436.507	18%	9%
	J&O Behandeling	1.280	1.669	8.987.981	10.280.719	389	30%	1.292.738	14%	-12%
	Vervoerskosten	278	369	1.051.981	1.392.067	91	33%	340.086	32%	0%
Totaal Ambulant		8.666	9.347	39.383.860	49.910.830	681	8%	10.526.969	27%	18%
Totaal Justitiële maatregel		1.793	1.720	9.839.414	10.480.694	-73	-4%	641.280	7%	11%
Eindtotaal		9.769	10.373	77.077.077	89.908.225	604	6%	12.831.147	17%	10%

Het totaal 2019 van bovenstaande tabel is € 0,3 mln. hoger dan de post regionale zorgmarkt in de jaarrekening (toelichting overzicht van baten en lasten). Dit wordt verklaard door voordelige afrekeningen uit oude jaren. De (sub)totalen van het aantal unieke cliënten zijn lager dan de som der delen, omdat cliënten in meerdere categorieën tegelijk zorg kunnen krijgen.

Totaal

De kosten van de post regionale zorgmarkt zijn in 2019 met 17 procent gestegen ten opzichte van 2018. Het aantal unieke jeugdigen steeg met 6 procent en de kosten per jeugdige met 10 procent. Dit betekent dat de hogere zorginzet per jeugdige de belangrijkste oorzaak is voor de kostenstijging. De in 2018 al duidelijk zichtbare toename van de hogere zorginzet per jeugdige zet zich in 2019 versterkt door. Nadere duiding van de oorzaken zal nog verkregen moeten worden. Zoals in de samenvatting aangegeven zal een veranderende maatschappelijke norm en een toegankelijk en nabij aanbod meespelen. Aanbieders die een stijging van de inzet laten zien, geven vaak aan dat de problematiek verergert. Daarbij komt, zoals in de samenvatting toegelicht, dat in de huidige afspraken het aan aanbieder zelf is om de duur en intensiteit van de te verstrekken jeugdhulp te bepalen. Normalisatie en 'goed is goed genoeg' wordt nog onvoldoende toegepast. Overigens hebben aanbieders hier ook een eigen bedrijfsbelang.

Verblijf

Het aantal jeugdigen met verblijf daalde met 1 procent, maar de kosten per jeugdige stegen juist met 7 procent. Als aanbieders bevraagd worden over de hogere inzet per jeugdige wordt vaak aangegeven dat de problematiek verergert. Bij gesloten jeugdhulp is het aantal jeugdigen na een aanvankelijke stijging sterk gedaald in de tweede helft van 2019. Omdat het om kleine aantallen gaat kunnen de kosten per jeugdige per kalenderjaar sterk fluctueren. In 2019 zijn er over het geheel genomen meer maanden zorg geleverd per jeugdige dan in 2018. Daarnaast is er een verschuiving te zien naar een aanbieder met een duurdere voorziening. Bij het onderdeel gezinshuis plus pleegzorg zien we een stijging van zware inzet bij gezinshuizen, bij een daling van lichte inzet in gezinshuizen en

pleegzorg. Hier wint relatief dure inzet in gezinshuizen terrein. Bij het onderdeel verblijf overig is de sterkste stijging in de kosten te zien bij het voormalig domein algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ). De kosten per jeugdige stijgen naast de stijging bij de specialistische ggz (SGGZ) het sterkst bij het perceel AWBZ. Bij een grote AWBZ aanbieder speelt ook mee dat jeugdigen met zware verblijfszorg pas in de loop van 2018 zijn ingestroomd waardoor de kosten in 2018 nog beperkt waren en in 2019 volledig tot uiting kwamen.

Ambulant

De sterkste kostenontwikkeling zit in de post AWBZ ambulant. Veel meer jeugdigen krijgen jeugdhulp in de vorm van begeleiding door vaak 'nieuwere' aanbieders. Daarnaast is ook een van de grotere aanbieders fors meer hulp per jeugdige gaan inzetten.

Opvallend is de daling van basis ggz (BGGZ). Deze groep wordt pas na afloop van het traject gedeclareerd. Deze groep zal voor de kosten 2019 dus nog stijgen de komende maanden in aantallen en kosten. De daling zal dus minder groot zijn dan nu lijkt.

De post SGGZ ambulant stijgt fors, waarbij de kosten harder stijgen dan het aantal jeugdigen. De kostenstijging in absolute zin zit niet bij de grote instellingen, maar bij de kleine en middelgrote aanbieders. De inzet per jeugdige bij SGGZ stijgt sterk over de hele linie, zowel bij de grote instellingen als bij de overige aanbieders.

Opvallend is de stijging van het aantal jeugdigen op het perceel jeugd en opvoed hulp (J&O). De twee grote instellingen laten samen een daling zien van de kosten en een stabiel patroon op de kosten per jeugdige. Bij de overige kleine en middelgrote aanbieders stijgen de aantallen en kosten. Er zijn ook bestaande aanbieders uit andere percelen, met name GGZ-aanbieders die ook in dit perceel jeugd & opvoedhulp zijn gaan leveren. Deze aanbieders zetten minder in per jeugdige in dan de grootste aanbieders met complexere problematiek, waardoor over het totaal de gemiddelde kosten per jeugdige dalen.

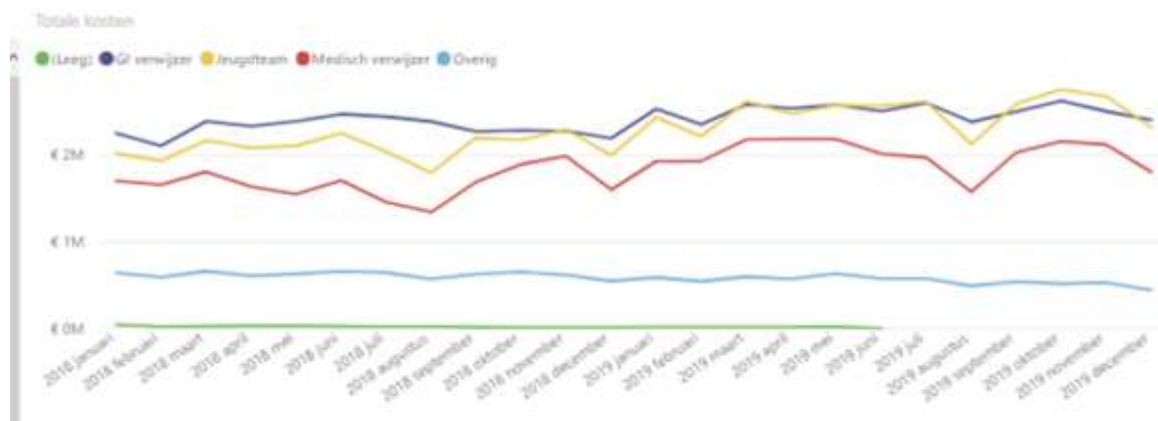
De post vervoerskosten (taxivervoer jeugdigen) stijgt zowel in aantallen als in kosten fors. Deze stijging is al jaren aan de gang. De kosten zijn in de afgelopen jaren verdrievoudigd. Het traject budgetbewustzijn en normalisatie zijn sleutels bij het beheersbaar maken van deze kosten.

Justitiële maatregel

Het aantal jeugdigen neemt af, met name preventieve jeugdbescherming zoals beoogd met de pilot. Naar aanleiding van het landelijk kostprijsonderzoek Berenschot zijn de tarieven fors verhoogd. GI's declareren een vast bedrag per dag dat een jeugdige een (preventieve) maatregel heeft.

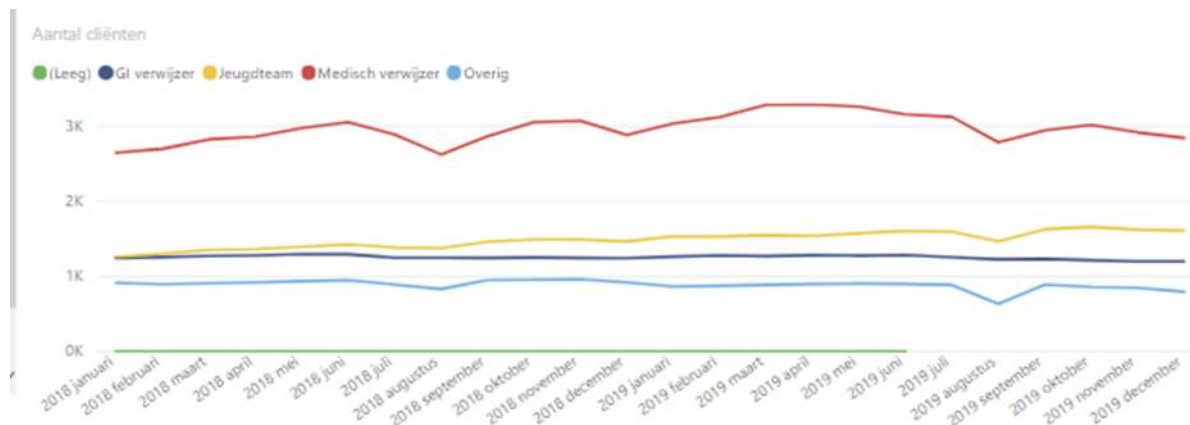
Ontwikkeling per verwijzer

De ontwikkeling van de declaraties per verwijzer is in onderstaande grafiek weergegeven.

Uit de grafiek blijkt dat de gedeclareerde kosten per verwijzer categorie hetzelfde patroon volgen. Hier is geen wezenlijke andere ontwikkeling per verwijzer categorie.

In onderstaand grafiek is de ontwikkeling van het aantal unieke jeugdigen waarop gedeclareerd is per verwijzercategorie opgenomen.

Bij de ontwikkeling van het aantal jeugdigen per verwijzercategorie is een stijgende lijn te zien bij jeugdteam en medisch verwijzer. De categorie medisch verwijzer daalt weer in twee helft van het jaar. Voor een gedeelte zal dit nog rechtgetrokken worden met basis ggz trajecten die pas na afloop gedeclareerd worden. Dit betreft overigens lage kosten (ca. € 1.000,-) per traject.

LTA

Het LTA (Landelijk Transitie Arrangement) komt € 0,2 mln. lager uit dan de prognose bij de tweede bestuursrapportage. Ten opzichte van vorig jaar stijgt de post € 0,2 mln. De contracten worden gesloten door de VNG, contractbeheer en monitoring wordt uitgevoerd door de VNG en gemeenten moeten de werkelijke kosten betalen.

PGB

De post PGB is € 0,1 mln. hoger dan de prognose bij de tweede bestuursrapportage en € 0,5 mln. hoger dan vorig jaar. Na jarenlange daling, voornamelijk vanwege substitutie van PGB naar zorg in natura, treedt er ten opzichte van vorig jaar, gecorrigeerd voor uittreding Leerdam en Zederik, voor het eerst een stijging op in de kosten, terwijl het aantal jeugdigen met een PGB verder daalt. Dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat in 2019 zowel het budget per jeugdige als het gedeclareerde bedrag per jeugdige sterk stijgt. Met name op gespecialiseerde (AWBZ)-begeleiding en dagbesteding is een stijging van toegekende budgetten zichtbaar.

tabel PGB ZHZ per 1 mei 2020 exclusief Leerdam en Zederik

	2016	2017	2018	2019*
budget * € 1.000	9.051	8.059	8.043	8.773
declaraties * € 1.000 *	6.116	5.254	4.983	5.288
aantal unieke jeugdigen	1.141	1.006	979	928
budget per jeugdige * € 1	7.933	8.012	8.215	9.454
declaratie per jeugdige * € 1 *	5.360	5.223	5.090	5.698

*1 2019 nog niet geheel uit gedeclareerd zal nog stijgen.

Stichting Jeugdteams

De budgetten zijn veel hoger dan de besteding. PGB-houders hebben het recht niet benutte budgetten uit voorgaande jaren nog te besteden. Over de afgelopen 4 jaar is dat ruim € 12 mln. In de praktijk doet dit risico zich zeer beperkt voor. Het zou wel beter zijn

het budget beter af te stemmen op de behoefte. De SVB geeft aan dat landelijk gemiddeld 10 procent van het budget niet besteed wordt.

Realisatie Stichting Jeugdteams Zuid-Holland Zuid
Exclusief individuele gemeentelijke opdrachten
jaar 2019

		Stichting Jeugdteams Zuid-Holland zuid										
		Service Organisatie										
Budgetcategorie		Alblasserdam	Dordrecht	Gorinchem	Hardinxveld- Giessendam	Hendrik-Ido- Ambacht	Papendrecht	Slidrecht	Zwijndrecht	Hoeksewaard	Molenlanden	Totaal SO
	fte jeugdprof regulier											
	Regulier budget SO	591.050	4.032.067	1.044.223	468.188	706.447	800.918	837.350	1.316.130	1.650.237	1.011.120	12.457.730
	JPT DG&J	9.034	114.208	20.004	8.069	16.634	18.067	13.994	24.850	44.507	22.934	292.300
	JPT	8.366	57.135	14.791	6.637	10.008	11.349	11.861	18.639	23.387	14.332	176.506
Opbrengsten		608.450	4.203.409	1.079.018	482.894	733.088	830.334	863.205	1.359.620	1.718.131	1.048.386	12.926.536
Loonkosten	Jeugdprof	341.649	2.615.554	686.427	231.060	419.607	504.449	463.796	846.654	1.099.490	627.288	7.835.974
	JPT DG&J	5.062	63.991	11.208	4.521	9.320	10.123	7.841	13.924	24.938	12.850	163.778
	JPT	4.688	32.013	8.288	3.719	5.607	6.359	6.646	10.444	13.104	8.030	98.897
	Gedragwetenschapper	26.479	180.828	46.813	21.004	31.674	35.920	37.540	58.991	74.018	45.361	558.628
	Gebiedsmanagers	40.072	273.656	70.845	31.787	47.934	54.359	56.811	89.274	112.016	68.646	845.400
	Secretariaat	12.798	87.402	22.627	10.152	15.309	17.362	18.145	28.513	35.776	21.925	270.009
	Staf	3.826	26.126	6.763	3.035	4.576	5.190	5.424	8.523	10.694	6.554	80.710
	Ondernemingsraad	393	2.684	695	312	470	533	557	876	1.099	673	8.293
	Expertteam	23.969	163.687	42.375	19.013	28.672	32.515	33.981	53.399	67.002	41.061	505.674
	Zorgbemiddelaar	4.851	33.127	8.576	3.848	5.803	6.580	6.877	10.807	13.560	8.310	102.339
	Care & Able	19.629	134.049	34.703	15.571	23.480	26.628	27.828	43.730	54.870	33.626	414.114
Totaal Loonkosten		483.415	3.613.117	939.320	344.022	592.453	700.017	665.446	1.165.135	1.506.566	874.324	10.883.816
Apparaatskosten		27.787	189.757	49.125	22.042	33.238	37.694	39.394	61.904	77.673	47.601	586.214
Arbeidskosten overig		39.843	272.091	70.439	31.605	47.660	54.048	56.486	88.764	111.375	68.254	840.566
Verzorgingskosten		1.738	11.868	3.073	1.379	2.079	2.358	2.464	3.872	4.858	2.977	36.665
Totaal Huisvestingskosten		29.428	200.967	52.027	23.344	35.202	39.920	41.721	65.561	82.262	50.412	620.842
Totaal kosten		582.210	4.287.800	1.113.983	422.391	710.632	834.037	805.510	1.385.236	1.782.734	1.043.568	12.968.102
Saldo		26.240	-84.391	-34.965	60.503	22.456	-3.703	57.695	-25.616	-64.603	4.818	-41.566

Serviceorganisatie

De kosten van de Serviceorganisatie zijn € 27k lager dan de prognose bij de tweede bestuursrapportage. Ten opzichte van vorig jaar zijn de kosten met € 162k toegenomen. Vorig jaar was de bijdrage voor de VIR van € 142k gesaldeerd met de afdelingskosten. De VIR is de verwijsindex risicojongeren. Deze wettelijke taak was eerst bij gemeenten belegd. De Serviceorganisatie heeft deze taak in 2018 van gemeenten overgenomen met een aanzienlijke kostenreductie. Om in 2018 inzichtelijk te maken dat deze overgenomen taak verbonden was met een vergoeding van gemeenten, zijn deze afdelingsgebonden opbrengsten in mindering gebracht op de post van de Serviceorganisatie. In 2019 zijn deze opbrengsten onder de baten / bijdragen van gemeenten opgenomen en niet meer in mindering gebracht op de post Serviceorganisatie. Op de volgende pagina is een specificatie van de kosten van de Serviceorganisatie opgenomen.

(bedragen x € 1,-)

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Verschil
Personeelskosten eigen personeel	1.758.800	1.765.604	6.804
Personeel van derden	400.000	438.553	38.553
Uitbestede ICT Dienstverlening en overige ICT kosten	950.000	895.973	-54.027
Dienstverlening SCD	275.000	227.867	-47.133
Overige kosten	540.188	469.065	-71.123
Totale kosten	3.923.988	3.797.063	-126.925

Bij de tweede bestuursrapportage was al aangegeven dat de kosten van de Serviceorganisatie € 0,1 mln. lager zouden uitvallen dan begroot. De onderbesteding is iets groter. De doorbelasting van de SCD is lager uitgevallen dan verwacht. Met name door minder juridische ondersteuning voor bezwaar en beroep in de laatste periode. De extra kosten voor personeel van derden wordt veroorzaakt door extra inhuur wegens langdurig zieken. De ICT kosten zijn iets lager uitgevallen dan geraamd en de lagere overige kosten betreft het niet benutten van een aantal stelposten voor onvoorziene kosten.

Baten

De baten zijn € 0,3 mln. hoger dan de prognose volgens de tweede bestuursrapportage. Dit wordt veroorzaakt door de hogere kosten, welke bij gemeenten in rekening worden gebracht.

Gemeentelijke bijdragen

In onderstaande tabel zijn de voorlopige gemeentelijke bijdragen voor 2019 opgenomen. Bij de definitieve jaarrekening volgende de definitieve bijdragen. Facturering vindt plaats op basis van de definitieve jaarrekening.

	1. Stg Jeugdteams	2. Zorginkoop	3. Zorginkoop LTA	4. PGB	5. Gecertificeer de instellingen	6. Gesloten Jeugdhulp	7. Uitvoeringsk osten SOJ	Totaal	compensatie voogdij	hervdeling voogdij	Totaal na hervdeling compensatie Voogdij
Alblasserdam	571.173	3.721.989	255.911	265.157	467.909	128.424	165.335	5.575.898	-	50.215	5.525.683
Dordrecht	4.160.121	25.034.176	1.721.260	1.783.453	3.147.169	863.782	1.112.045	37.822.006	370.568	337.747	37.854.827
Gorinchem	1.090.442	6.572.057	451.871	468.198	826.206	226.763	291.938	9.927.474	-	88.666	9.838.808
Hardinxveld-Giessendam	412.742	2.932.450	201.625	208.910	368.653	101.182	130.263	4.355.823	-	39.563	4.316.260
Hendrik-Ido-Ambacht	691.625	4.411.430	303.314	314.273	554.583	152.213	195.960	6.623.398	-	59.516	6.563.882
Hoekschewaard	1.732.840	10.008.785	688.168	713.033	1.258.253	345.344	444.601	15.191.024	-	135.033	15.055.991
Molenlanden	1.017.326	6.148.542	422.752	438.027	772.963	212.150	273.125	9.284.884	-	82.953	9.201.931
Papendrecht	813.318	4.930.908	339.031	351.281	619.889	170.137	219.036	7.443.601	-	66.525	7.377.076
Sliedrecht	788.711	5.213.488	358.461	371.413	655.413	179.887	231.589	7.798.961	292.048	70.337	8.020.671
Zwijndrecht	1.355.938	8.267.888	568.470	589.010	1.039.397	285.276	367.268	12.473.248	379.485	111.546	12.741.187
Totaal	12.634.236	77.241.713	5.310.862	5.502.755	9.710.435	2.665.157	3.431.159	116.496.317	1.042.101	1.042.101	116.496.317

Het verschil met de baten van 116.802k wordt verklaard door het JPT van 298k en 7k overige opbrengsten.

2.4. Algemene dekkingsmiddelen

Door de wijziging van de BBV voorschriften mogen baten en lasten als overhead en de algemene baten niet meer toegerekend worden aan de verschillende programma's. Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Financiering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vpb heffing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	-313	13.466	13.779	892	13.791	12.899	-1.205	325	-880
Overhead	9.315	0	-9.315	9.213	24	-9.189	102	24	126
Saldo baten en lasten	9.002	13.466	4.464	10.104	13.815	3.710	-1.103	349	-754
Mutaties reserves	4.021	1.330	-2.691	4.021	2.194	-1.828	0	864	864
Gerealiseerd resultaat	13.023	14.796	1.772	14.126	16.008	1.882	-1.103	1.213	110

Bovenstaande cijfers bevatten hoofdzakelijk de overheadkosten en de algemene dekkingsmiddelen. De overige lasten zijn op de programma's verantwoord. De algemene dekkingsmiddelen zijn veelal de inwonerbijdrage, welke dient ter dekking van de lasten op de andere programma's.

Resultaatanalyse

Ten opzichte van de begroting wijken in werkelijkheid de lasten in negatieve zin af (- 8%). Hier staat een positief effect bij de baten tegenover van 8%. Deze onderlinge afwijkingen worden hoofdzakelijk verklaard door de verwerking van het jaarrekeningresultaat 2018. Onder de tabel wordt hierop een toelichting gegeven.

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	S/I*	Saldo
	Algemene dekkingsmiddelen		
A.	Financiering		0
B.	Vpb heffing		0
C.	Onvoorzien		0
D.	Algemene dekkingsmiddelen	I	-880
E.	Overhead	I	126
	Saldo Baten en lasten		-754
	Mutatie reserves	I	864
	Gerealiseerd resultaat		110

*Betreft hier incidenteel (I) of structureel (S) effect

Toelichting

Bovenstaand resultaat van € 110.000 laat een grote afwijking zien bij zowel de algemene dekkingsmiddelen als bij de mutatie van de reserves. Dit wordt voor een deel veroorzaakt door de financiële verwerking van het jaarrekeningresultaat. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2018 is besloten om € 936.000 terug te storten naar de gemeenten. In de jaarrekening is deze terug storting verantwoord als een bijdrage vanuit de algemene reserve. In de begroting hadden we dit voorzien bij de algemene dekkingsmiddelen.

Rekening houdende met bovenstaande zou het resultaat van de algemene dekkingsmiddelen € 56.000 (- € 880.000 + € 936.000) zijn en van de mutatie op de reserves - € 72.000 (€ 864.000 - € 936.000).

A. B. C. Financiering, Vpb heffing en Onvoorzien

Om te voldoen aan de BBV voorschriften moeten deze posten worden gepresenteerd in zowel de begroting als in de jaarstukken. Zowel in de begroting als in de jaarstukken zijn op deze posten verantwoorde baten en lasten nihil tot zeer gering.

D. Algemene dekkingsmiddelen

Het resultaat is € 56.000 positief (zie ook de algemene toelichting onder de tabel). Dit positieve effect kent een viertal hoofdoorzaken.

Vanwege wijzigingen in de pensioenwet gaat een formatieve medewerker eerder met pensioen. Hierdoor kan de gevormde voorziening vrijvallen bij de DG&J. Het betreft hier een voordeel van circa € 126.000.

De DG&J had met de belastingdienst een geschil. De belastingdienst heeft ons in het gelijk gesteld. Voorzichtigheidshalve waren wij er vanuit gegaan dat wij niet in het gelijk zouden worden gesteld. Het voordeel bedraagt € 45.000.

Bij SOJ wordt de bijdrage van de gemeenten in de kosten van de serviceorganisatie bij de algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Doordat de kosten lager liggen dan bij de 1e burap 2019 was voorzien neemt ook de bijdrage van de gemeenten op dit onderdeel af (€ 127.000).

Het restant € 12.000 wordt veroorzaakt door positieve nadelige verschillen.

E. Overhead

Het voordelige verschil van € 126.000 wordt hoofdzakelijk verklaard door de lagere kosten van de SOJ. Zie voor een toelichting ook paragraaf 2.3, onderdeel "wat heeft het gekost?"

Mutatie reserves

De lagere onttrekking aan de reserve (€ 72.000) komt hoofdzakelijk doordat er minder aan de reserve voor de uittreding Leerdam/Zederik is onttrokken. Een aantal maatregelen ter compensatie van de lagere inwonersbijdrage door de uittreding van Leerdam/Zederik is eerder geëffectueerd dan voorzien.

3. Verplichte paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

Kaders

In het AB van 13 december 2018 is de nota risicomanagement en weerstandvermogen vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe risico's binnen de Dienst Gezondheid en Jeugd worden geïnventariseerd, gekwalificeerd beheerst en waar nodig gekwantificeerd.

Beleid omtrent weerstandsvermogen

Voor het bepalen van een gewenst weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's. De Dienst Gezondheid en Jeugd maakt gebruik van het volgende model om de geïdentificeerde risico's te classificeren.

Kans Dat het risico zich voordoet	Financiële impact			
	4 $x > € 2 \text{ mln}$	3 $€ 2 \text{ mln} < x < € 0,5 \text{ mln}$	2 $€ 0,5 \text{ mln} < x < € 0,1 \text{ mln}$	1 $x < € 0,1 \text{ mln}$
4 zeer grote kans >75%	16	12	8	4
3 grote kans 50-75%	12	9	6	3
2 middelgrote kans 25-50%	8	6	4	2
1 kleine kans < 25%	4	3	2	1

In onderstaande tabel zijn de geïnventariseerde risico's weergegeven. Ook is aangegeven of het risico incidenteel dan wel structureel is en of er ten opzichte van de vorige rapportage wijzigingen zijn opgetreden.

Vanuit de HKZ-certificering brengt de DG&J voor alle primaire processen en de ondersteunende processen de risico's in kaart. In deze paragraaf zijn alleen de organisatie brede risico's opgenomen, welke gekwantificeerd kunnen worden en 'resteren' na het nemen van beheersmaatregelen (vermijden/verzekeren/overdragen).

	Omschrijving	Kans	Omvang	Incidenteel/ structureel	Risicobedrag	Gewijzigd*
1	Batenraming	2	2	S	€ 300.000	Ja
2	Bedrijfsvoering	3	2	I	€ 250.000	Ja
3	Claims-restrisico's	1	2	S	€ 150.000	Nee
4	Effecten uittreding L-Z	1	2	S	€ 150.000	Nee
5	CAO	4	2	S	€ 100.000	Nee
6	JGZ	3	2	I	€ 100.000 – € 200.000	Nee
	Totaal				€ 1.050.000 – € 1.150.000	

*aangegeven wordt of er ten opzichte van de vorige inventarisatie (gerealiseerd bij het opstellen van de begroting 2020) een wijziging van risico's is opgetreden.

Hieronder volgt een toelichting per risico.

1. Batenraming

De producten van de DG&J worden hoofdzakelijk gefinancierd uit inwoner- en directe gemeentelijke bijdragen. Een deel van de inkomsten hebben een fluctuerend karakter, zoals de subsidies in het kader van Veilig Thuis, OGGZ/Maatschappelijke zorg, de

opbrengst van de polikliniek (ca. € 0,5 miljoen) en inspecties toezicht Kinderopvang. Hierdoor is er een risico dat de realisatie van deze baten afwijkt van de raming.

Het Corona-virus leidt tot een herprioritering van de inzet van capaciteit bij de polikliniek waardoor spreekuren voor reizigersvaccinaties zijn vervallen. Door reisbeperkingen wordt er over geheel 2020 ook een lager beroep op deze dienstverlening verwacht. De landelijke maatregelen hebben ook een effect op de inzet voor inspecties kinderopvang en de inzet van de leerplichtambtenaren.

Het risicobedrag is dan ook aangepast van € 200.000 naar € 300.000.

2. Bedrijfsvoering/primair proces.

Onder dit risico wordt verstaan de mogelijke extra inzet van mensen en middelen indien er een hoger dan voorzien beroep wordt gedaan op de dienstverlening in brede zin (Veilig Thuis, GGD, LVS ZHZ en hiermee samenhangende ondersteuning) van de DG&J.

In verband met COVID-19 is het risicobedrag aangepast van € 150.000 naar € 250.000. Verder in deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de effecten van COVID-19.

3. Claims

De DG&J kent een grote verscheidenheid aan producten. Om de kwaliteit hiervan te borgen worden de nodige inspanningen geleverd, mede in het kader van de HKZ-certificatie. Risico's op fouten (miscommunicatie, foutieve registraties) en hieruit mogelijk voortkomende schadeclaims zijn echter nooit in zijn geheel uit te sluiten.

4. Uittreding Leerdam-Zederik (L-Z)

Met de uittreding van Leerdam en Zederik uit de GR is de batenraming structureel neerwaarts bijgesteld. Voor het weer structureel in evenwicht brengen zijn maatregelen genomen waarbij rekening is gehouden met de inzet van de overeengekomen uittredingssom. Er wordt een beperkt risico gezien in het niet volledig kunnen realiseren van de maatregelen.

5. CAO

Conform de notitie kaderstelling op de GR-en houdt de DG&J rekening met een loon en prijs indexatie bij het opstellen van de begroting. Daarvoor moet, conform deze notitie, uitgegaan worden van de indices van de septembercirculaire van het vorige begrotingsjaar. In de begroting 2019 is dus rekening gehouden met de indices van de septembercirculaire 2017, te weten een stijging van de materiele kosten van 1,4% en een stijging van de salariskosten van 2,4%.

Inmiddels is er een nieuwe cao afgesloten die leidt tot een hogere stijging dan voorzien. In 2019 hebben wij e.e.a. op kunnen vangen binnen onze begroting.

6. JGZ

Rivas/Careyn hebben voor 2019 een prognose afgegeven. De prognose laat vooralsnog een nadeel zien van rond de € 0,2 miljoen (totale subsidieomvang bedraagt € 11,4 miljoen). Op basis van de jaarstukken 2019 van Rivas/Careyn kan bepaald worden of het risico zich daadwerkelijk gaat voordoen.

Weerstandsvermogen

De DG&J beschikt, conform de notitie kaderstelling op de GR-en en na resultaatsbestemming 2019 over een weerstandsvermogen van € 500.000, de overige aanwezige reserves zijn bestemd en kunnen niet vrijelijk worden ingezet ter dekking van gematerialiseerde risico's.

Verder is er geen structurele 'vrije' ruimte in de begroting beschikbaar en heeft de DG&J geen mogelijkheden om zelfstandig door middel van bijvoorbeeld heffingen/leges baten te realiseren.

Impact op risico-inventarisatie bij deelnemers aan de GR

De deelnemers aan de GR benoemen in hun gemeentelijke begroting welke risico's er zijn ten aanzien van hun deelname aan de gemeenschappelijke regeling. Daarbij worden verschillende modellen en benaderingen gehanteerd. In dat kader worden de volgende aantekeningen geplaatst;

- De DG&J acht het zeer onwaarschijnlijk dat alle risico's zich in hetzelfde jaar zullen voordoen.
- Indien de risico's zich voordoen zal er eerst in de lopende begroting naar mogelijke dekking worden gekeken, vervolgens (te accorderen door het Algemeen bestuur) naar het weerstandsvermogen en zal uiteindelijk pas om een bijdrage van de deelnemers worden gevraagd
- Indien er een bijdrage wordt gevraagd van de deelnemers zal dit naar rato van het aantal inwoners c.q. de relatieve inwonerbijdrage zijn.
- Indien een risico als structureel is benoemd betekent dit dat (als het zich voordoet) het effect ervan zal zijn verwerkt in de eerstvolgende begroting. Daarmee zal de omvang van dit risico zijn afgenomen/beperkt.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Door de overgang naar de Coöperatie zijn de risico's beperkt.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

Weerstandsvermogen

De Serviceorganisatie heeft, met uitzondering van de reserve frictiekosten uittreding Leerdam en Zederik geen weerstandsvermogen/reserves. Tegenvallers (en meevallers) ten opzichte van de begroting komen, zoals opgenomen in de bijdrageverordening, ten laste (ten gunste) van de deelnemende gemeenten.

Risicobeheersing

De financiële risico's focussen zich primair op de ontwikkeling van de zorgvraag in relatie tot het budget. Zoals aangegeven in de paragraaf vooruitblik vertoont de kostenontwikkeling een stijgende trend. In de loop van 2020 zal moeten blijken of de genomen maatregelen voldoende effect sorteren om de beoogde reductiedoelstelling te realiseren. Hierbij wordt opgemerkt dat de 'hardere' maatregelen met een meer direct effect (nog) niet zijn geeffectueerd. Het Aanjaagteam bewaakt dat de maatregelen opgenomen in het Aanjaagplan worden uitgewerkt en geïmplementeerd. De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de maatregelen ligt bij gemeenten, Stichting Jeugdteams en Serviceorganisatie. In het Aanjaagplan is per maatregel een trekker vastgelegd.

Binnen de Serviceorganisatie zijn alle risico's, zowel financieel als niet financieel, voor alle processen in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een omvangrijke lijst. Op alle risico's zijn beheersmaatregelen geformuleerd. Deze worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Afgezien van de financiële risico's met betrekking tot de zorgvraag hebben de overige risico's een lage uitkomst op kans maal impact. Het voert voor deze begroting te ver om de volledige lijst met risico's en beheersmaatregelen op te nemen. De risico's met hoogste kans maal impact zijn hieronder aangegeven.

Kans	Ernst			
	4 Catastrofaal	3 Ernstig	2 Matig	1 Klein
4 zeer grote kans dat het zich voordoet				
3 grote kans dat het zich voor doet	 A36	 A4, A25		
2 middelgrote kans dat het zich voor doet				
1 kleine kans dat het zich voor doet				

 Financiële risico's

 Risico's wet- en regelgeving

 Reputatie risico's

Soort risico	Kans x Ernst	Risico	Beheersmaatregel
	12	A36 (K3 x E4) De jeugdhulpvraag is groter dan het beschikbare budget.	-Omdenknottie -Aanjaagplan jeugdhulp en aanjaagteam -Monitoring zorgkosten
	9	A4 Aanbieders continueren zorg te lang. Mate van afschaling wordt onvoldoende beoordeeld en toegepast.	-Monitoren gedeclareerde zorg, doorlooptijden zorg en vergelijken aanbieders onderling -Overige maatregelen uit het aanjaagplan, specifiek opdracht verstrekken (onderdeel van voorstel budgetmaxima aangehouden in besluitvorming) -Actie JT in afschaling.
	9	A25 Te hoog afgegeven beschikking en andere fouten in beschikking	-Alleen de werkelijke kosten worden in rekening gebracht. -Functie scheiding JT/SOJ, controle van beschikking opgesteld door JT door SOJ -Controleverklaring van accountant van zorgaanbieder

Niet opgenomen in bovenstaande tabel vanwege lage kans maar impact is het risico dat onderhanden werk financiering voor zorgaanbieders niet wordt terugbetaald of kan worden verrekend met declaraties in het geval een zorgaanbieder haar activiteiten beëindigt vanwege faillissement of andere oorzaken. In het kader van de jaarrekening moet dit risico opgenomen worden. De onderhandenwerkfinanciering bedraagt ruim € 11 mln. Indien een aanbieder onverwacht in korte tijd failliet gaat en er is geen nog te declareren zorg dan kan dit afhankelijk van de omvang van de aanbieder een hoge impact hebben. Aangezien aanbieders doorgaans twee maanden nodig hebben hun geleverde zorg te declareren en er ruim van te voren wordt overlegd over overdracht van cliënten bij dreigend faillissement wordt deze kans als zeer klein ingeschat.

COVID-19

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekenne omstandigheden. In de aanpak van COVID-19 is voor de GR DG&J een belangrijke rol weggelegd.

In financiële zin kan COVID-19 invloed hebben op ons weerstandsvermogen. Er is sprake van meerkosten voor extra personele inzet voor de taak infectieziektebestrijding en derving van inkomsten op bijvoorbeeld de reizigersvaccinaties en het niet vertraagd

kunnen uitvoeren van taken op het gebied van het toezicht kinderopvang. Uitgangspunt is dat de meerkosten die de DG&J hiervoor maakt voor deze taak worden vergoed door het Rijk. Voor de gedeelde baten is geen alternatieve dekking en is wellicht een beroep nodig op het opgebouwde weerstandsvermogen.

Voor de jeugdhulp is afgesproken dat aanbieders hun daling in omzet gecompenseerd krijgen, voor de maanden maart, april en mei met een verlenging voor juni. Aanbieders kunnen deze omzetderving in rekening brengen. Het risico voor extra kosten zit in de uitgestelde zorg (boeggolf) die later alsnog ingehaald gaat worden. De omvang hiervan is niet in te schatten en zal de tweede helft van het jaar blijken. Tevens zal moeten blijken of het Rijk gemeenten hiervoor voldoende zal compenseren.

Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat de gemeenschappelijke regelingen een aantal kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarstukken. Naast de door het BBV voorgeschreven kengetallen is tevens de weerstandsratio toegevoegd.

Kengetallen:	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Jaarrekening 2019
netto schuldquote	0,32%	1,55%	-3,15%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0,35%	1,57%	-3,13%
solvabiliteitsratio	6,70%	3,81%	11,56%
structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%
weerstandsratio	5,2	3,6	2,8

Netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de DG&J ten opzichte van de eigen middelen. Een percentage tussen de 0% en 100% is voldoende. Een quote boven de 130% is een indicatie voor een te hoge schuld. De norm houdt in dat de netto schuldquote ruim onder de 130% dient te zijn wanneer zij voornemens is een grote investering te doen. De GR DG&J heeft een netto schuldquote van -3,15%. Dit betekent dat ruim onder de norm wordt gebleven, wat mede komt doordat de GR DG&J op dit moment geen langlopende leningen heeft aangetrokken. Het percentage is voornamelijk in positieve zin verbeterd door de overdracht aan de CAZ-ZHZ van de RAV ZHZ.

Doordat de verstrekte leningen zeer beperkt zijn, er is alleen een lening verstrekt aan de Stichting Breedband € 34.379 per 31.12.2019, zijn de kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen gelijk aan elkaar.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee het bezit gefinancierd is met eigen vermogen. Het ratio is de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal en geeft aan in hoeverre het bezit op de balans is afbetaald. Normaal bevindt het solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 30% en 80%. De GR DG&J heeft een ratio van 11,56% wat zou aangeven dat het bezit van de GR DG&J zwaar belast is met schuld. Gezien de wijze waarop de afrekening met zorgaanbieders van de SOJ plaatsvindt, ontstaat per balansdatum een hoge schuld. Tegenover deze schuld staat een hoge vordering/liquide positie. Dit betekent dat de GR DG&J tegenover de schulden voldoende vorderingen/liquide middelen heeft staan heeft staan.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met in achtneming van beperkingen en verruiming van de exploitatie door dotatie en onttrekking aan reserves. De maatstaf geeft aan welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Er is geen VNG norm voor het niveau van dit kengetal.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding tussen de risico's en het weerstandsvermogen van de GR DG&J. Het weerstandsvermogen bestaat uit het totaal van de reserves, de post onvoorzien en de stille reserves. De GR DG&J heeft geen post onvoorzien en stille reserves. Dit betekent dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan de omvang van de reserves, ofwel € 3,3 miljoen. Gezien de financiële omvang van de risico's, € 1,1, leidt dit tot een weerstandsratio van 2,8. Dit betekent dat de GR DG&J beperkte ruimte heeft om onvoorziene risico's op te kunnen vangen. Hierbij moet wel de kanttekening worden geplaatst, dat van de reserves (€ 3,3 miljoen) € 2,8 is bestemd voor het opvangen van de frictiekosten als gevolg van de uittreding Leerdam/Zederik. Als deze reserve buiten beschouwing wordt gelaten, dan bedraagt de weerstandsratio 0,45.

De SOJ heeft geen reserves/weerstandsvermogen om risico's op te kunnen vangen.

Kengetallen in relatie tot de financiële positie

De GR DG&J hoeft tot op heden geen langlopende leningen af te sluiten om haar activiteiten te financieren. Het niet hoeven afsluiten van langlopende leningen heeft een gunstig effect op de netto schuldquote en op de begroting. De begroting wordt niet belast met langlopende renteverplichtingen vanuit aangetrokken langlopende geldleningen.

Zoals bij de solvabiliteitsratio aangegeven, ontstaat er door de wijze waarop de afrekening met zorgaanbieders van de SOJ plaatsvindt, per balansdatum een hoge schuld. Tegenover deze schuld staat echter een hoge liquide positie. Dit betekent dat de GR DG&J tegenover de schulden voldoende vorderingen/liquide middelen heeft staan. Hierdoor is de lage ratio op dit moment niet zorgwekkend. Daarnaast is in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgelegd in hoeverre de GR DG&J reserves mag aanhouden. Hierdoor wordt een verbetering van de ratio door een toename van de reservepositie beperkt. Tevens zorgt dit ervoor dat de GR DG&J in beperkte mate haar risico's kan afdekken. Hier staat tegenover dat mogelijke tekorten ten laste van de deelnemende gemeenten kunnen worden gebracht.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De DG&J heeft beperkte investeringen in gebouwen en installaties. Op de vaste activa wordt lineair afgeschreven. De jaarlijkse kapitaal- en onderhoudslasten zijn in de jaarstukken verwerkt.

De SOJ heeft geen kapitaalgoederen.

3.3 Financiering

In december 2018 heeft het Algemeen Bestuur het vernieuwde financieringsstatuut vastgesteld. In het financieringsstatuut zijn de doelstellingen van de financiële functie aangegeven en uitgewerkt:

- beheersen, beperken en spreiden van financiële risico's;
- zorgdragen voor effectief en efficiënt kas- en saldobeleer;
- zorgdragen voor een goed relatiebeheer;
- opereren binnen de kaders zoals die zijn gesteld in de wet Fido;
- realiseren van gedegen informatiestromen.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat een gemeente c.q. gemeenschappelijke regeling per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de Wet fido bedraagt deze limiet 8,2% van het totaal van de exploitatiebegroting voor een gemeenschappelijke regeling. Gezien de omvang van de begroting 2019 (ca. € 147,5 miljoen) betekende dit dat de GR DG&J haar financiële huishouding voor maximaal circa € 12,1 miljoen met kort geld mocht financieren. In 2019 is één kasgeldlening van € 5 miljoen (looptijd 5 weken) aangetrokken.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Omdat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer dan 20% zijn van het begrotingstotaal.. De GR DG&J heeft echter in 2019 geen opgenomen leningen, waardoor deze norm niet van toepassing is.

Kredietrisico's

De GR DG&J heeft geen uitzettingen (o.a. verstrekte geldleningen) of leningen waarop door haar een borgstelling is afgegeven. Er wordt derhalve ook geen kredietrisico gelopen.

Financiering

In de met de BNG afgesloten Financieringsovereenkomst fungeert de rekening van de RAV ZHZ als hoofdrekening. Naast een rekening voor de DG&J zijn er twee rekeningen opgenomen ten behoeve van de SOJ. Eén rekening bevat het inkomend- en uitgaand betalingsverkeer van de SOJ zelf; de andere rekening houdt verband met betalingen en afrekeningen zoals deze door Stipter worden verstrekt.

Vanwege een incidentele liquiditeitsbehoefte eind 2019 is een kasgeldlening van € 5 miljoen (looptijd 5 weken) aangetrokken.

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van de GR DG&J. Naast de BNG werd er ook een rekening aangehouden bij de ABN AMRO bank, deze rekening is in 2019 opgezegd.

Administratieve Organisatie

Via een DVO zijn de treasury-activiteiten belegd bij het SCD, welke met name zijn gericht op het reguliere betalingsverkeer van de GR DG&J.

Schatkistbankieren

Eind 2013 is het verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Toegestaan blijft dat decentrale overheden een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist mogen houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag, voor 2019 berekend op € 1.106.000 mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. In de tabel op de volgende pagina staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was.

(bedragen x € 1.000)

bedragen x € 1.000

1. Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren 2019:				
Begrotingstotaal		€ 147.455		
Wettelijk percentage		0,75%		
Drempelbedrag		€ 1.106		
2. Kwartaaluitkomsten benutting drempelbedrag 2018:				
	1e kwartaal	2e kwartaal	3 ^{de} kwartaal	4 ^{de} kwartaal
Gemiddeld positieve banksaldi	€ 801	€ 737	€ 1.192	€ 682

Het drempelbedrag is het derde kwartaal met (afgerond) € 86.000 overschreden. Dit is veroorzaakt doordat gedurende een weekend een te hoog creditsaldo van bijna € 7,3 miljoen op de BNG rekeningen heeft gestaan. Met het SCD zijn nadere afspraken gemaakt om dit in de toekomst te voorkomen.

Begin juli 2019 heeft de Minister van Financiën de toegezegde beleidsdoorlichting van artikel 12 schatkistbankieren en betalingsverkeer Rijk aan de Tweede Kamer gezonden. Deze doorlichting fungeerde ook als basis voor de evaluatie van de wijziging van de Wet fido uit 2013, het verplichte schatkistbankieren. Ondanks een oproep van de VNG-IPO-UVW tot het uitzetten van de "knop verplicht schatkistbankieren" bij een bereiken van een houdbare overheidsschuld, houdt het kabinet vast aan het verplichte schatkistbankieren voor decentrale overheden. Om decentrale overheden met structurele schulden en slechts incidentele middelen toch tegemoet te komen denkt het kabinet aan een eventuele verhoging dan wel andere berekening van het drempelbedrag. Het tijdstip van eventuele aanpassing van het drempelbedrag is nog niet bekend.

3.4 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt ingegaan op de organisatie van de GR DG&J, personeel, verzuim, en financiën.

De Gemeenschappelijke Regeling bestaat uit de volgende organisatieonderdelen:

De organisatieonderdelen geven, elk op hun eigen terrein, invulling aan de aan hen toebedeelde taken. De Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) doet dit op het gebied van publieke en preventieve gezondheidszorg (GGD-taken) en aan taken op het gebied van leerplicht en voortijdig schoolverlaten en Veilig Thuis ZHZ. De Regionale Ambulance Voorziening Zuid-Holland Zuid (RAV ZHZ) draagt zorg het detacheren van personeel naar de Coöperatie AmbulanceZorg ZHZ en de Service Organisatie Jeugd (SOJ) geeft invulling aan een aantal essentiële taken op het gebied van de jeugdzorg.

3.4.1. Dienst Gezondheid en Jeugd

De organisatie gaat ook steeds beter in op de vragen die gemeenten hebben. Dit blijkt ook uit het Klanttevredenheidsonderzoek wat in 2019 is gehouden voor de organisatieonderdelen Veilig Thuis ZHZ, Leerplicht/VSV en GGD ZHZ van de Dienst Gezondheid en Jeugd.

Met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,5 scoren wij als dienst een ruime voldoende. Het vorige KTO werd in 2013 uitgevoerd. In het KTO 2019 zijn, naast inwoners en professionals, voor het eerst ook wethouders (cijfer 6,5) en ambtenaren (cijfer 7,2) bevraagd. Het rapportcijfer gegeven door inwoners (cijfer 8,7) en professionals (cijfer 7,7) is ten opzichte van 2013 gestegen en laat dus een positieve ontwikkeling zien. Naast deze rapportcijfers bieden de onderliggende thematische tevredenheidsscores concrete aanknopingspunten voor de verdere doorontwikkeling van onze dienstverlening en samenwerking. Het KTO 2019 rapport toont goed aan, dat de intensivering van de samenwerking met gemeenten en lokale netwerken, zijn vruchten afwerpt en wordt gewaardeerd doorgemeenten en ketenpartners. De in de afgelopen periode gemaakte beweging van 'meer nabijheid van onze dienst', zullen wij dan ook verder voortzetten en op onderdelen versterken. In het bijzonder zal daarbij aandacht zijn voor de doorontwikkeling van de dienstverlening aan en de samenwerking met gemeenten. De specifieke aandachtspunten en verbeterpunten die gemeenten en ketenpartners hebben meegegeven in dit KTO, worden in de verschillende organisatieonderdelen Veilig Thuis ZHZ, Leerplicht/VSV en GGD ZHZ opgepakt.

Ziekteverzuim

Het streven van de Dienst was om in 2019 de verzuimcijfers op of onder het landelijk gemiddelde verzuimpercentage bij gemeenten (VNG, 2016) van 5,6 en een meldingsfrequentie van 1,11 te brengen. Dit is gerealiseerd door het vanaf 2018 ingezette instrumentarium, zoals de inzet van een verzuimcoach.

Ziekteverzuim 2015	Ziekteverzuim 2016	Ziekteverzuim 2017	Ziekteverzuim 2018	Ziekteverzuim 2019	Meldingsfrequentie 2019
7,2 %	5,9 %	7,7 %	5,5 %	5.2 %	0,67

Financiën

De financiën van de DG&J zijn, gelet op de resultaten van de afgelopen jaren, weer op orde. Om ook in formele zin een solide basis te leggen voor de structurele financiering van de dienst was het doel om een bijdrageverordening op te stellen. Dit is in februari 2019 gerealiseerd.

Met ingang van 1 januari 2019 zijn de gemeenten Leerdam en Zederik geen onderdeel meer van de DG&J. Hoewel in 2018 de formele besluitvorming en een eerste impact analyse heeft plaatsgevonden, is in 2019 duidelijk geworden wat de daadwerkelijke organisatorische en financiële impact is van deze uittreding op de organisatie de DG&J. Ter compensatie van deze uittreding heeft de DG&J een financiële compensatie ontvangen. De omvang hiervan bedraagt circa € 3 miljoen.

In het eerste kwartaal 2019 is per cluster in beeld gebracht welke mogelijkheden er zijn om de organisatie meerjarig aan te passen. Hierbij zijn maatregelen genomen als het verlagen van diverse gecentraliseerde budgetten (inhuur, opleiding) en het verlagen van de personele formatie.

Zowel in het derde kwartaal 2019 als in het eerste kwartaal 2020, heeft een herijking van de genomen maatregelen plaatsgevonden. De verwachting is dat de DG&J structureel de uittreding binnen de bestaande begroting kan opvangen. Wel is voor de periode 2019-2023 een onttrekking vanuit de frictiereserve nodig om de begroting sluitend te maken.

Kwaliteit en audits

In 2019 is de DG&J in het kader van de certificering bezocht door Lloyds. Daaruit kwam een aantal ontwikkelpunten naar voren die door de organisatie zijn opgepakt en in 2020 worden afgerond.

Communicatie

Het onderdeel communicatie vervult een belangrijke rol, zowel intern als naar 'buiten'. Het team communicatie adviseert en ondersteunt het MT, de clusters en specifieke projecten. In 2019 zijn in het kader van de merkenstrategie diverse acties succesvol afgerond waaronder het aanpassen van de huisstijl en het doorvoeren hiervan op de mailadressen, drukwerk en website.

Automatisering (ICT)

Op het gebied van ICT is in 2019 verder geïnvesteerd in het vormen van een GR-brede visie op informatiemanagement en daarmee ook het vaststellen van onze ambitie. Dat heeft geleid tot kaders en uitgangspunten voor onder meer informatiebeveiliging, die een doorvertaling dient te krijgen naar de gewenste dienstverlening van het SCD.

Huisvesting

Voor het optimaliseren van het gebruik van het pand, heeft er in 2019 groot onderhoud plaatsgevonden op de begane grond. Hierdoor is onder meer een veiliger en ook toegankelijker opstelling van de receptie gerealiseerd.

3.4.2. Regionale Ambulance Voorziening

Organisatie

Met ingang van 1 januari 2019 is de uitvoering van de taken op het gebied van de ambulancezorg ondergebracht in de Coöperatie AmbulanceZorg ZHZ U.A. (CAZ ZHZ U.A.). Medewerkers van de DG&J, onderdeel RAV ZHZ die na 1 april 2018 in dienst zijn getreden zijn met ingang van 1 april 2019 in dienst getreden van de CAZ-ZHZ U.A. In verband met hoge frictiekosten zijn alle medewerkers die al voor 1 april 2018 in dienst waren bij de DG&J, onderdeel RAV ZHZ nog in dienst bij de DG&J. Deze medewerkers worden vanuit de DG&J gedetacheerd aan de coöperatie. De afspraken hierover zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst en individuele detacheringsovereenkomsten.

Personeel

Hieronder is het verloop van de personele bezetting in 2019 weergegeven.

	1-1-2019	1-4-2019	31-12-2019
<i>Personele bezetting in FTE</i>	181,2	164,4	151,6

Bovengenoemde aantallen zijn bruto, dus inclusief medewerkers met FLO en niet-actieven. Nieuwe medewerkers worden direct aangenomen binnen de CAZ-ZHZ. Het aantal gedetacheerde medewerkers zal dan ook als gevolg van verloop steeds kleiner worden.

3.4.3. Serviceorganisatie Jeugd

Algemeen / organisatiestructuur

De Serviceorganisatie is een kleine regie organisatie voor de Jeugdzorg in ZHZ. De kaders voor de bedrijfsvoering zijn vastgelegd in het Inrichtingsplan. De organisatie van de Serviceorganisatie is volledig ingericht. De Serviceorganisatie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Directie/algemeen
- Inkoop, contractmanagement en Beleid
- Informatievoorziening
- Financiën

Administratieve organisatie en interne controle

De processen zijn beschreven en opgenomen in het handboek van de Serviceorganisatie. Periodiek worden de processen en beschrijvingen daarvan geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De verbeterde informatievoorziening en data-analyse hebben het mogelijk gemaakt, onder andere middels signaleringslijsten, meer controle uit te oefenen op de interne processen en declaraties door zorgaanbieders. Daarnaast wordt in 2020 middels een steekproef controle uitgevoerd op de rechtmatigheid van PGB.

Informatisering en automatisering (Informatievoorziening)

De processen en in het bijzonder het berichtenverkeer met zorgaanbieders en overige partijen is volledig ingericht. De Serviceorganisatie volgt hierbij de landelijke standaarden en behoort tot de best practices in Nederland. Alhoewel de decentralisatie van de jeugdhulp tot een aanzienlijke administratieve last voor zorgaanbieders heeft geleid, is de administratieve last op dit vlak in ZHZ tot het minimaal mogelijke beperkt gehouden. In 2019 zijn grote stappen gezet op het gebied van inrichting van dashboards, het ontsluiten en verstrekken van informatie en analyses aan gemeenten en jeugdteams en het gezamenlijk bespreken van de beelden die hieruit naar voren komen.

Financiële informatiepositie en stuurbaarheid.

Declaratiegegevens zijn essentieel voor de financiële informatiepositie, de 3D informatie voor de sturing door gemeenten en de stuurbaarheid van de zorgmarkt op duur en intensiteit door de Serviceorganisatie. Waar de eerste jaren declaraties sterk achterbleven, wordt nu door strakke sturing, het niet meer verstrekken van voorschotten (wel onderhanden werk financiering) en het invoeren van een boete bij niet tijdig declareren, veel vaker tijdig gedeclareerd door zorgaanbieders. Met name de invoering van de boeteclausule bij niet tijdig declareren heeft in 2019 tot een sterke verbetering geleid ten opzichte van de situatie in 2018.

Personeel

Bezetting ultimo 2019	Formatie 2019	Formatie 2020
23,4	23	23

De bezetting per ultimo 2019 (meetdatum 31-12-2019) is inclusief inhuur en detachering 23,4 fte. Voor 2020 en 2021 is een bezetting van 23 fte voorzien.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim 2019	Geraamd ziekteverzuim 2019	Geraamd ziekteverzuim 2020
12,8 %	2,0 %	8,0 %

Het verzuim (exclusief zwangerschapsverlof) over 2019 is 12,8 procent (meetdatum 31-12-2019). Het zeer hoge verzuim is veroorzaakt door een aantal langdurig zieken en ziekenhuisopnames. Het verzuim is niet arbeid gerelateerd. Eén langdurig zieke bij Financiën is inmiddels volledig hersteld. Eén langdurig zieke bij het secretariaat zal in 2020 waarschijnlijk instromen in de WIA. Bij inkoop en contracten waren er nog steeds twee medewerkers langdurig ziek. De verwachting is dat dit doorloopt in 2020.

Kansen en bedreigingen

De kansen zijn met name gelegen in de effecten van de maatregelen uit de Omdenknottitie en het Aanjaagplan jeugdhulp ZHZ. De belangrijkste bedreiging is dat deze effecten later zichtbaar worden of uitblijven dan wel worden overschaduwd door een grotere stijging van de jeugdhulpvraag.

Follow-up bevindingen accountant jaarrekening en managementletter (ML)

De accountant heeft in haar ML bij de interim controle 2019 een aantal aanbevelingen gedaan. De belangrijkste daarvan betreffen het toepassen van het vierogen principe bij toekenningen jeugdhulp (ca 25.000 per jaar), het documenteren van controles op aanvragen jeugdhulp (ca 25.000 per jaar), het controleren van het gezag van ouders, het zelf uitvoeren van controles op levering jeugdhulp (in plaats van steunen op de accountantsverklaringen van zorgaanbieders) en het invoeren van interne controle volgens VIC-standaarden. VIC betekent dat de interne controle aan hoge standaarden moet voldoen om gebruikt te kunnen worden door de externe accountant. De Serviceorganisatie heeft een risico –kostenafweging gemaakt en voorstellen gedaan. Hierover is overleg gevoerd met de accountant en de audit commissie. In afstemming met accountant, audit commissie en het dagelijks bestuur is vastgesteld hoe hier verder mee wordt omgegaan.

3.5 Verbonden partijen

Met ingang van 1 januari 2019 is de coöperatie Ambulancezorg Zuid-Holland Zuid (CAZ-ZHZ) opgericht. Naast de ziekenhuizen Erasmus Medisch Centrum (EMC) en Albert Schweitzer Ziekenhuis (ASZ) is de DG&J lid in deze zelfstandige coöperatie. In deze coöperatie is de uitvoering van de taken rondom ambulancezorg ondergebracht. De DG&J blijft tot in ieder geval 2021 vergunninghouder voor de ambulancezorg in de regio Zuid-Holland Zuid. Binnenkort wordt de TWAZ vervangen door een nieuwe wet ambulancezorg (WAZ); naar verwachting per 1 januari 2021. In een brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer heeft de minister voor Medische Zorg en Sport aangegeven voornemens te zijn de ambulancezorg wettelijk aan te merken als niet-economische dienst van algemeen belang (NEDAB). Met het oog op de continuïteit wil de minister op basis van de nieuwe wet de huidige aanbieders voor onbepaald tijd een aanwijzing geven. Dat betekent dat de huidige RAV's de ambulancezorg voor onbepaalde tijd kunnen blijven bieden. Dit betekent dat de DG&J nog tot de nieuwe aanwijzing vergunninghouder blijft.

Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Papendrecht
Openbaar belang dat wordt behartigd	De Coöperatie Ambulancezorg Zuid-Holland Zuid (CAZ ZHZ) is een transparante zorginstelling, met professionele medewerkers, die hoogwaardige ambulancezorg verleent. We werken samen met partners in de ketens van zorg en openbare veiligheid.
Omvang van financieel belang	De CAZ ZHZ is een coöperatie UA, dus met uitgesloten aansprakelijkheid. De DG&J is lid van de coöperatie, maar betaalt geen contributie.
Deelnemende partijen	De leden van de CAZ ZHZ zijn behalve de DG&J de ziekenhuizen Erasmus Medisch Centrum (EMC) en Albert Schweitzer Ziekenhuis (ASZ)
Beleidsinformatie	
Verbonden doelstelling	
Actuele opgaven van de verbonden partij	- Verlenen hoogwaardige ambulancezorg - Samenwerking in de ketens van zorg en openbare veiligheid
Financiële informatie	
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	Cijfers voor het jaar 2020 en 2021 zijn niet beschikbaar. Eigen vermogen 1-1-2019: 2.706.771 Eigen vermogen 31-12-2019: 2.503.172
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	Vreemd vermogen 1-1-2019: 3.904.675 Vreemd vermogen 31-12-2019: 17.608.302
Financieel resultaat (2019)	Financieel resultaat 2019: - € 203.599
Verwacht financieel resultaat (2020)	Verwacht financieel resultaat 2020 en 2021: € 0,-

3.6 Rechtmatigheid

Volgens artikel 28 BBV moeten begrotingsoverschotten en tekorten goed herkenbaar in de jaarstukken worden verantwoord. De GR DG&J heeft ervoor gekozen deze verantwoording op te nemen bij de producten in de programamaverantwoording (hoofdstuk 2 van de jaarstukken). De (materiële) afwijkingen van de verantwoording ten opzichte van de begroting 2018 zijn gemeld aan het bestuur via buraps.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 12 december 2019 is het controleprotocol voor 2019 vastgesteld. Het normenkader bij het begrotingscriterium is als volgt:

- Bij de staat van baten en lasten:* Van begrotingsonrechtmatigheid is sprake indien het totaal van de baten of de lasten per programma met minimaal € 100.000 is overschreden c.q. onderschreden. In de rapportage worden de verschillen boven deze drempel verantwoord;
- Bij investeringen:* Van begrotingsonrechtmatigheid is sprake indien het toegestane investeringsvolume per programma met minimaal € 100.000 of 10% is overschreden. In het rapport van bevindingen worden de verschillen boven deze drempel verantwoord.

Bij de jaarstukken vindt een analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting plaats, conform artikel 28 van het BBV. Bij de analyse moet in ieder geval aan de volgende elementen aandacht worden besteed:

- de oorzaak van de afwijking;
- de relatie met de prestaties;
- de passendheid in het beleid;
- de dekking vanuit andere programma's (alternatieve dekking);
- mogelijke eerdere informatievoorziening over de afwijking aan het Algemeen Bestuur;
- eventueel de mate van verwijtbaarheid.

Bij de overschrijdingen dient aangegeven te worden welke van de volgende twaalf soorten van begrotingsonrechtmatigheid aan de orde is.

1. Onjuist programma, product, budget;
2. Onjuist begrotingsjaar;
3. Extra kosten gedekt door baten c.q. minder baten gecompenseerd door minder kosten;
4. Extra kosten of minder baten, tijdigesignaleerd;
5. Extra kosten of minder baten, achteraf onrechtmatig;
6. Extra uitgaven door hogere doorbelasting vanuit de kostenplaatsen;
7. Fout in de begroting;
8. Extra kosten of minder baten, niet tijdigesignaleerd;
9. Extra kosten of minder baten, opzettelijk stil gehouden;
10. Extra investeringen, kosten komen later (afschrijvings- en financieringslast);
11. Extra kosten door niet passende activiteiten;
12. Minder kosten, maar te lage passende activiteiten.

De oorzaken genoemd onder 1 tot en met 7, zijn niet van invloed op de strekking van de controleverklaring. De oorzaken die onder de punten 8 tot en met 12 worden genoemd zijn dat in principe wel en kunnen bij het vaststellen van de jaarstukken alsnog worden goedgekeurd. De tolerantie van onrechtmatigheid is door het Algemeen Bestuur bepaald op 1% van de totale lasten. Dit is een bedrag van ongeveer € 1,8 miljoen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de GR DG&J binnen de gestelde limiet blijft.

(bedragen x € 1.000)

bedragen x € 1.000)

Programma	Afwijking	Onrechtmatig	Soort onrechtmatigheid en toelichting	Oordeel
Dienst Gezondheid en Jeugd				
Publieke Gezondheid		0	De resultaten zijn positief of vallen onder de grens van € 100.000. Gelet op het protocol heeft e.e.a. geen invloed op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
Maatschappelijke zorg		0		Rechtmatig
Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt		0		Rechtmatig
Jeugdgezondheidszorg		0		Rechtmatig
Bestuur en Organisatie		0		Rechtmatig
Algemene Dekkingsmiddelen		0		Rechtmatig
Regionale Ambulance Voorziening				
Ambulancehulpverlening		0	De hogere lasten worden gecompenseerd door hogere baten.	Rechtmatig

Serviceorganisatie Jeugd				
Serviceorganisatie Jeugd		0	De hogere lasten worden gedekt door aanvullende gemeentelijke bijdrage. Vanwege resultaatbepaling is het saldo hierdoor € 0.	Rechtmatig
Totaal		0		

3.6. Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Inleiding

2019 was het cruciale vervolgjaar na de introductie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in mei 2018. De privacy-uitdagingen zijn nog legio. Ook nu nog, bijna 2 jaar na het van toepassing worden van de AVG. Privacy is een hot topic geworden en het leeft ook sterk onder de medewerkers van de Dienst Gezondheid & Jeugd. Dit bleek uit het grote aantal vragen dat de privacy-coördinator en de Functionaris Gegevensbescherming (FG) ontving in 2019.

Het voldoen aan alle regelgeving op het gebied van privacy – naast de AVG bijvoorbeeld ook de Wet publieke gezondheid (Wpg) en Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (Wgbo) – is een continu proces, en niet zo zeer een project dat op een bepaald moment afgerond is. Werkprocessen veranderen, nieuwe applicaties worden aangekocht en er worden nieuwe samenwerkingsverbanden aangegaan met partners. Daarnaast speelt de razendsnelle ontwikkeling van de digitalisering en de focus op preventie en vroegsignalering in het sociaal domein.

Privacy compliance: ontwikkelingen

Van administratie naar implementatie

De komst van de AVG betekende enkele nieuwe verplichtingen voor organisaties. Denk hierbij aan het opstellen van het register van verwerkingen, het bijhouden van een datalekkenregister en het opstellen van een privacyverklaring. Deze administratieve basiszaken zijn nu ingericht binnen de Dienst Gezondheid & Jeugd en worden bijgehouden.

Na deze eerste fase verschuift de focus nu naar de implementatie in de werkprocessen: voldoen de gegevensverwerkingen in de werkprocessen aan de AVG-principes?

Bij deze rechtmatigheidstoets spelen Privacy Impact Assessments (PIA's) een belangrijke rol. Deze privacy audits geven inzicht in de risico's van gegevensverwerkingen die binnen de werkprocessen plaatsvinden (zie verder onder 4. Privacy Impact Assessments (PIA's).

Van uitvoeren naar toezichthouden

In het eerste jaar bij de Dienst Gezondheid & Jeugd heeft de FG zich ook bezig gehouden met privacyzaken die dichterbij de uitvoering staan. De focus voor de FG komt langzaam meer te liggen op adviseren en toezichthouden, waarbij meer gewerkt gaat worden aan de hand van in kaart gebrachte risico's. Het omgaan met risico's is de volgende stap in de ontwikkeling. Dit betekent risico's signaleren, analyseren en classificeren. En natuurlijk, acteren naar aanleiding van risico's die zich al gemanifesteerd hebben. Denk dan bijvoorbeeld aan datalekken.

Datalekken

De Dienst Gezondheid & Jeugd registreert alle interne beveiligingsincidenten in een register en doet melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens van datalekken conform de AVG.

In 2019 heeft de Dienst Gezondheid & Jeugd in totaal 13 datalekken gemeld bij Autoriteit Persoonsgegevens. Daarbij werd in 7 gevallen informatie gedeeld met een verkeerde ontvanger, 3 maal per brief en 4 maal via e-mail. In andere gevallen ging het om een verloren telefoon, verloren documenten en het uitprinten van documenten op een printer in een ander gebouw van Dienst Gezondheid & Jeugd ten gevolge van een printerstoring.

De cijfers laten dus duidelijk zien dat het versturen van persoonsgegevens naar de verkeerde ontvanger, zoals het verwisselen van brieven of een verkeerd ingetypt e-mailadres het grootste pijnpunt is op het gebied van datalekken. Dit is overigens in lijn met de algehele trend in Nederland.

In 2019 is in ieder geval 2 gevallen gebruik gemaakt van de mogelijkheden in Zivver om een verkeerd verzonden e-mail "terug te trekken". Hierdoor zijn 2 datalekken voorkomen.

Privacy Impact Assessments (PIA's)

In 2019 is gestart met het uitvoeren van privacy audits: Privacy Impact Assessments (PIA's). PIA's zijn een belangrijk instrument om (vooraf) de privacy risico's van een bepaalde verwerking of proces in beeld te brengen, en daar vervolgens maatregelen op te nemen. Op verwerkingen met hoge risico's voor de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen moet een Privacy impact Assessment (PIA) uitgevoerd worden. Dit is een AVG-verplichting.

In 2019 zijn verschillende DPIA's uitgevoerd in samenwerking met GGD GHOR, zoals de Jeugdmonitor, Gezondheidsmonitor en DPIA op het project "Nu Niet Zwanger". Hier zijn aanbevelingen uitgekomen die zijn geïmplementeerd in het werkproces. Daarnaast is bij de inrichting van de nieuwe processen voor de nieuwe Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ) in het kader van een PIA samengewerkt met verschillende gemeenten en de VNG. Bovendien heeft nog een toetsing plaatsgevonden van processen bij het Meldpunt Zorg en Overlast in verband met opvang van personen met verward gedrag.

In de nabije toekomst zullen verschillende PIA's volgen waarbij ook samenwerking wordt gezocht met andere GGD'en voor het delen van informatie en kennis aangaande PIA's.

Afspraken met samenwerkingspartners

De DG&J maakt afspraken met samenwerkingspartners over omgang met persoonsgegevens. Met opdrachtnemers, die in opdracht van Dienst Gezondheid & Jeugd taken uitvoeren en daarbij persoonsgegevens verwerken, worden verwerkersovereenkomsten gesloten.

Met ketenpartners worden afspraken vastgelegd in convenanten. In 2019 is hard gewerkt aan de totstandkoming van een nieuw convenant – met daarin privacybepalingen naar aanleiding van de AVG – dat ziet op de samenwerking bij opvang van personen met verward gedrag, waarin onder meer gemeenten, politie, woningcorporaties en zorgverleners deelnemen. Dit convenant wordt naar verwachting voorjaar 2020 naar de ketenpartners verzonden voor ondertekening. Daarnaast zijn eerste stappen gezet voor het maken van afspraken met gemeenten over omgang met persoonsgegevens bij de implementatie van de WvGGZ. Dit is vooral van belang aangezien de Autoriteit Persoonsgegevens heeft aangegeven dat zij extra controleert op het delen van gegevens binnen samenwerkingsverbanden.

Voor enkele bestaande dienstverleningsovereenkomsten dienen nog verwerkersovereenkomsten te worden gesloten. Zo zal intern nog een verwerkersovereenkomst moeten worden gesloten met Service Centrum Drechtsteden over persoonsgegevens zij verwerkt worden bij de dienstverlening aan de Dienst Gezondheid en Jeugd. Hierin zullen formele afspraken worden vastgelegd over het

verwerken van zowel medewerkersgegevens als cliëntgegevens. Om tot deze overeenkomst te komen zal eerst door het Service Centrum Drechtsteden onderzocht moeten worden welke inhoudelijke aanpassingen en maatregelen nodig zijn om de dienstverlening conform de AVG in te richten. Hiervoor zijn in 2019 de eerste stappen gezet en de planning is om in juli 2020 tot een verwerkersovereenkomst te komen.

4. Jaarrekening 2019

4.1. Balans GR DG&J

Balans per 31 december 2019 GR DG&J				
(bedragen x € 1,00)				
ACTIVA	2019		2018	
VASTE ACTIVA				
<i>Materiële vaste activa</i>		850.153		6.926.810
Investerings met economisch nut	0		0	
Overige investeringen met een economisch nut	850.153		6.926.810	
<i>Financiële vaste activa</i>		34.379		41.255
Overige langlopende leningen	34.379		41.255	
TOTAAL VASTE ACTIVA		884.532		6.968.065
VLOTTENDE ACTIVA				
<i>Vorraden</i>		52.788		48.610
Gereed product en handelsgoederen	52.788		48.610	
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		8.240.111		24.539.122
Vorderingen op openbare lichamen	4.040.396		4.098.661	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	0		17.500.000	
Overige vorderingen	4.199.714		2.940.461	
<i>Liquide middelen</i>		1.094.143		16.367.224
Kas	0		1.806	
Banken	1.094.143		16.365.418	
<i>Overlopende activa</i>		30.992.902		14.648.827
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		40.379.943		55.603.784
TOTAAL ACTIVA		41.264.476		62.571.849

Balans per 31 december 2019 GR DG&J (bedragen x € 1,00)				
PASSIVA	2019		2018	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		4.772.168		4.169.186
Reserves:				
Algemene reserve	464.836		226.393	
Overige bestemmingsreserves	2.812.230		2.632.026	
			0	
Gerealiseerd resultaat volgend uit het ovz van baten en lasten	1.495.102		1.310.767	
Voorzieningen		1.456.028		2.279.999
Overige voorzieningen	1.456.028		2.279.999	
Vaste schulden				
met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar		0		0
Onderhandse leningen van:				
Overige binnenlandse sectoren	0		0	
TOTAAL VASTE PASSIVA		6.228.196		6.449.184
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto vlottende schulden				
met een rentetypische looptijd < 1 jaar		6.455.850		20.370.609
Kasgeldleningen	5.000.000		0	
Banksaldi	0		18.012.768	
Overige schulden	1.455.850		2.357.841	
Overlopende passiva		28.580.429		35.752.056
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		35.036.279		56.122.665
TOTAAL PASSIVA		41.264.476		62.571.849

4.2. Het overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid	7.327	5.381	-1.946	7.109	5.302	-1.806	218	-78	140
Veilig Thuis	5.661	6.911	1.250	5.579	6.878	1.299	82	-33	49
Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	1.928	2.483	556	1.917	2.660	743	11	177	187
Jeugd(-gezondheidszorg)	11.992	11.889	-103	11.929	11.889	-40	63	0	63
Bestuur en organisatie	718	91	-627	715	105	-609	3	15	18
Regionale Ambulance Voorziening	12.830	12.830	0	12.879	12.879	0	-49	49	0
Serviceorganisatie Jeugd	111.157	112.152	995	115.487	115.500	13	-4.330	4.374	44
Algemene dekkingsmiddelen	9.002	12.440	3.438	10.104	13.815	3.710	-1.103	349	-754
Saldo baten en lasten	160.614	164.177	3.563	165.719	169.029	3.310	-5.105	4.852	-253
Mutaties reserves	4.021	1.361	-2.660	4.021	2.207	-1.815	0	846	846
Gerealiseerd resultaat	164.636	165.538	902	169.740	171.236	1.495	-5.105	5.698	593

Het resultaat van de SOJ is als vordering op de gemeente in de jaarstukken verwerkt, waardoor dit niet in bovenstaande tabel tot uitdrukking komt.

In paragraaf 2 Programmaverantwoording is per onderdeel op hoofdlijnen een toelichting gegeven op bovenstaande afwijkingen. Daarnaast is in paragraaf 2, specifiek paragraaf 2.4, een specificatie opgenomen van de algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht van incidentele baten en lasten

De provincie Zuid-Holland toetst de gemeenten op duurzaam financieel evenwicht. Een belangrijk criterium hierbij is dat er sprake moet zijn van materieel evenwicht, wat inhoudt dat de structurele lasten ten minste worden gedekt door structurele baten. Tot de incidentele baten en lasten worden de baten en lasten gerekend die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

(bedragen x € 1.000)

Onderdeel	Omschrijving	Incidentele lasten		Incidentele baten	
		Werkelijk	Geraamd	Werkelijk	Geraamd
DG&J	ESF subsidie Actieve Inclusie	282	0	282	0
DG&J	ESF subsidie voor innovatie binnen RMC	163	0	163	0
DG&J	Subsidie antibioticaresistentie (ABR)	180	0	180	0
DG&J	Uittreding Leerdam/Zederik	4.062	0	4.062	0
DG&J	Geschil belastingdienst	0	0	45	0
DG&J	Voorziening bovenformatieven 2013, vrijval	0	0	439	0
	Totaal	4.687	0	5.171	0

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

De DG&J kent geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Interne verrekeningen

Volgens de commissie BBV moeten verrekeningen tussen onderdelen binnen één organisatie, onderling worden geëlimineerd. De commissie vindt dat, door zowel de kosten bij de ene organisatieonderdeel als de opbrengsten bij het andere organisatieonderdeel op te nemen in de begroting en realisatiecijfers, de financiële stand van zaken onnodig wordt opgeblazen. De eliminatie geldt in het geval van de GR DG&J voor de subsidie die wordt verstrekt aan het Jeugd Preventie Team. Deze subsidie zit zowel in de exploitatie van de

DG&J als van de SOJ. Dit omdat de SOJ de subsidie verstrekt, terwijl de DG&J hiervoor de middelen bij de gemeenten ophaalt.

Door de eliminaties toe te passen ontstaat het volgende overzicht van de baten en lasten.

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Dienst Gezondheid en Jeugd	27.625	26.755	-870	27.249	26.835	-413	377	80	457
Regionale Ambulance Voorziening	12.830	12.830	0	12.879	12.879	0	-49	49	0
Serviceorganisatie Jeugd	111.157	111.126	-31	115.487	115.500	13	-4.330	4.374	44
Algemene dekkingsmiddelen	9.002	13.466	4.464	10.104	13.815	3.710	-1.103	349	-754
Saldo baten en lasten	160.614	164.177	3.563	165.719	169.029	3.310	-5.105	4.852	-253
Mutaties reserves	4.021	1.361	-2.660	4.021	2.207	-1.815	0	846	846
Gerealiseerd resultaat	164.636	165.538	902	169.740	171.236	1.495	-5.105	5.698	593
Interne verrekeningen									
Dienst Gezondheid en Jeugd *1	-298	0	-298	-298	0	-298	0	0	0
Serviceorganisatie Jeugd *1	0	-298	298	0	-298	298	0	0	0
Totaal interne verrekeningen	-298	-298	0	-298	-298	0	0	0	0
Resultaat geschoond met interne verrekening									
Dienst Gezondheid en Jeugd	27.327	26.755	-572	26.951	26.835	-115	377	80	457
Regionale Ambulance Voorziening	12.830	12.830	0	12.879	12.879	0	-49	49	0
Serviceorganisatie Jeugd	111.157	110.828	-329	115.487	115.202	-285	-4.330	4.374	44
Algemene dekkingsmiddelen	9.002	13.466	4.464	10.104	13.815	3.710	-1.103	349	-754
Saldo baten en lasten	160.316	163.879	3.563	165.421	168.731	3.310	-5.105	4.852	-253
Mutaties reserves	4.021	1.361	-2.660	4.021	2.207	-1.815	0	846	846
Gerealiseerd resultaat	164.338	165.240	902	169.442	170.938	1.495	-5.105	5.698	593

*1 Eliminatie Jeugd Preventie Team.

4.3. Taakvelden

Met ingang van 2018 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht om de begroting, naast de inrichting die zij zelf kiest, ook op basis van verplichte taakvelden te presenteren. Door op deze wijze de begroting te presenteren kan de begroting worden vergeleken met andere openbare lichamen. In totaal zijn acht hoofdtakvelden te onderscheiden. Voor de GR DG&J is een beperkt aantal hoofdtakvelden daadwerkelijk van toepassing. In bijlage 4 is weergegeven welk onderdeel van de jaarstukken aan welk taakveld toegerekend wordt. De acht taakvelden zijn:

0. Bestuur en Ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal Domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

(bedragen x €1,-)

	Taakveld	Werkelijke lasten	Werkelijke baten	Saldo
0.4	Overhead	9.169	-12	-9.181
0.5	Treasury	1	0	-1
0.8	Overige baten en lasten	3.021	16.218	13.197
0.10	Mutatie reserves	4.021	2.207	-1.814
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.917	2.660	743
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	941	920	-21
6.2	Wijkteams	13.224	12.932	-292
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	100.360	88.055	-12.305
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	956	1.398	442
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	4.694	17.856	13.162
7.1	Volksgezondheid	31.436	29.002	-2.434
Totaal		169.740	171.236	1.495

In bijlage 4 zijn de baten en lasten per taakveld voor zowel de begroting als voor de jaarrekening weergegeven. Daarnaast is in deze bijlage de verdeling van de programma's naar taakvelden opgenomen.

4.4. Emu-saldo

Op grond van de Europese begrotingsregels mag het landelijk EMU-tekort (het gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen) van de landen die participeren in de Economische Monetaire Unie niet boven de 3% uitkomen. Om tot een goede raming van het EMU-saldo te komen is het van belang dat ook het EMU-saldo van lokale overheden, en daarmee de GR DG&J, in de cijfers worden opgenomen. Met de vernieuwing van het BBV is het verplicht gesteld om het EMU saldo te presenteren in zowel de begroting als in de jaarstukken.

(bedragen x € 1.000)

				Jaarrekening 2019 *1
Mutaties (1 januari – 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-7
			Uitzettingen	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-16.299
			Liquide middelen	-15.273
			Overlopende activa	16.344
	Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	0
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-13.915
			Overlopende passiva	-7.172
EMU saldo (Activa -/- Passiva)				5.852

*1 Bedragen geven de mutatie weer tussen de balansstand per 31-12-2018 en de balansstand per 31-12-2019.

4.5. Toelichtingen

4.5.1. Grondslagen waardering en resultaatbepaling GR DG&J

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het "Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten" (BBV) daarvoor geeft. Volgens de BBV-voorschriften dient de financiële analyse op de programma's plaats te vinden in het jaarrekening gedeelte van de jaarstukken. Echter is er, voor de leesbaarheid, gekozen om deze analyse per dochter op te nemen in het jaarverslag (hoofdstuk 2 Programma's) van de jaarstukken, per programma onder het kopje "wat heeft het gekost?". Dit geldt ook voor de analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de programmarekening. Dit overzicht is opgenomen in paragraaf 3.6 waar er wordt ingegaan op de begrotingsrechtmatigheid.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten als ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van jaarlijks gelijkblijvend volume, wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenbegroting, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) wordt wel een verplichting opgenomen.

In deze jaarstukken is bij belangrijke schattingen en veronderstellingen geen rekening gehouden met de mogelijk impact van COVID-19 (Corona).

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

De GR DG&J beschikt uitsluitend over materiële vaste activa met een economisch nut. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het jaar van oplevering dan wel het eerste moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Bij investeringen die bestaan uit onderdelen met een verschillende economische levensduur gebruiken we verschillende afschrijvingstermijnen. Dit wordt de componentenmethode genoemd.

De nota activeren en afschrijven is in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 13 december 2018 vastgesteld.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's worden, indien aanwezig, gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen historische inkooprijzen. De als 'onderhanden werken' opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves, bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Het gerealiseerd resultaat van voorgaand jaar is conform het betreffende besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt in de algemene en bestemmingsreserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.5.2. Toelichting op de balans per 31 december 2019

Activa

Materiële vaste activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Waarde ultimo 2018	Investing	Des-investering	Afschrijvingen	Waarde ultimo 2019
Gronden en terreinen (algemene dienst)	467.131		467.131		
Bedrijfsgebouwen	3.332.299		3.332.299		
Vervoermiddelen	1.228.051		1.228.051		
Machines, apparaten en installaties	1.761.569		810.092	101.324	850.153
Overige materiële vaste activa	137.760		137.760		
Totaal	6.926.810		5.975.333	101.324	850.153

In 2019 is de materiële vaste activa van de RAV ZHZ overgedragen aan de CAZ-ZHZ. De overgedragen materiële vaste activa bedroeg € 5.975.333 en is in bovenstaande tabel opgenomen bij de desinvesteringen. De resterende vaste activa houdt verband met investeringen in het pand aan de K. Lotsyweg.

Financiële vaste activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2018	Investing	Aflossing	Herwaardering	Saldo 31-12-2019
Stichting Breedband	41.255		6.876		34.379

De investeringen op financiële vaste activa hebben alleen betrekking op de DG&J. Het betreft hier een in 2009 verstrekte lening aan de Stichting Breedband. Daar de GR DG&J geen belang heeft in de Stichting Breedband, is destijds gekozen voor een lening constructie. De hoofdsom van de lening bedroeg € 103.139. Hiervan is inmiddels € 68.760 afgelost.

Voorraden

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Waarde ultimo 2018	Waarde ultimo 2019
Dienst Gezondheid en Jeugd	48.610	52.788

Het betreft hier de voorraad reizigersvaccins en reizigersartikelen.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar

(bedragen x €1,-)

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar	Saldo 31-12-2019	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd 31-12-2019	Gecorrigeerd 31-12-2018
Vorderingen op openbare lichamen	4.040.396		4.040.396	4.098.661
Rekening-courantverhouding met het Rijk	0		0	17.500.000
Overige vorderingen	4.199.714		4.199.714	2.940.461
Totaal	8.240.111	0	8.240.111	24.539.122

De vorderingen op openbare lichamen betreft voornamelijk openstaande vorderingen van de SOJ op de gemeenten (€ 2,9 mln). Daarnaast betreft het hier vorderingen op de gemeenten in verband met doorgeschoven BTW (BCF € 0,4 mln) en overige baten als detacheringen en inspecties kinderopvang (DG&J € 0,7 mln).

De overige vorderingen betreffen voornamelijk de detacheringsvergoedingen welke door de CAZ-ZHZ per balansdatum nog aan de RAV ZHZ moesten worden betaald. De vordering is door de CAZ-ZHZ in het eerste kwartaal van 2020 voldaan.

Liquide middelen

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2018
a. Kas	0	1.806
b. Banken	1.085.143	16.375.579
c. Kruisposten	9.000	-10.161
Totaal	1.094.143	16.367.224

De GR DG&J heeft per balansdatum per saldo een positieve liquide positie op haar BNG rekeningen van ongeveer € 1,1 mln (debetpositie DG&J € 5 mln, debetpositie SOJ 1,9 mln en creditpositie RAV ZHZ € 5,8 mln). De creditpositie bij de RAV wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de detachering van personeel naar de CAZ-ZHZ. De detacheringsvergoedingen zijn in het eerste kwartaal van 2020 ontvangen, terwijl de uitbetaling van de salariskosten door de RAV ZHZ in 2019 heeft plaatsgevonden.

Bij het verplicht schatkistbankieren mag de GR DG&J een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag voor 2019 bedraagt circa € 1 mln (artikel 52c BBV). In onderstaande tabel is weergegeven welke liquide middelen buiten 's Rijks schatkist zijn aangehouden:

(bedragen x € 1,-)

	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Bedrag	801.000	737.000	1.192.000	682.000

Overlopende activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2018
Vooruitbetaalde bedragen	12.488.922	11.371.919
Nog te ontvangen bedragen	18.503.980	3.276.908
Totaal	30.992.902	14.648.827

De vooruitbetaalde bedragen hebben grotendeels betrekking op voorschotten aan zorgaanbieders (SOJ € 11,3 mln) en € 1,1 mln (SOJ) aan openstaande creditnota's. De voorschotten betreffen onderhanden werk financiering voor zorgaanbieders. Hierover is in de risicoparagraaf een passage opgenomen. De creditnota's worden verrekend om het moment dat de zorgaanbieders nieuwe declaraties indienen. Daarnaast betreft deze post de vooruitbetaalde ICT kosten 2020 (licentiekosten/onderhoud) en assurantiepremies 2020 (DG&J € 0,1 mln).

De post nog te ontvangen bedragen bestaat voor ongeveer € 8,5 mln (RAV ZHZ) uit nog te ontvangen gelden van de CAZ-ZHZ. Dit bedrag is opgebouwd uit € 4,2 mln uit de rekening courant verhouding met de CAZ-ZHZ en voor € 4,3 mln uit nog te ontvangen detacheringsgelden. De rekening courantverhouding betreft een vordering die is ontstaan bij de overdracht van de balansposten van de RAV ZHZ naar de CAZ-ZHZ. De detacheringvergoedingen zijn in het eerste kwartaal van 2020 ontvangen, terwijl de uitbetaling van de salariskosten door de RAV ZHZ in 2019 heeft plaatsgevonden.

Tevens bestaat deze post voor ongeveer € 0,3 mln (DG&J) uit nog te ontvangen gelden van de gemeenten ter dekking van de lasten als gevolg van de reorganisatie in 2015. De oorspronkelijke vordering bedroeg € 1,9 mln. De afgelopen jaren is hier door de gemeenten op afgelost. Daarnaast is in 2019 de vordering verlaagd (€ 0,1 mln), omdat de verwachte toekomstige lasten naar beneden konden worden bijgesteld.

Tevens omvat de post nog te ontvangen ESF subsidies, voor een tweetal projecten, voor een bedrag van € 0,5 mln (DG&J).

Het resterend bedrag van € 9,1 mln (SOJ) betreft een vordering op de gemeenten voor nog niet gefactureerde gemeentelijke bijdragen over 2019.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen op de balans van de GR DG&J bestaat uit de volgende onderdelen:

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2018
Algemene reserve	464.836	226.393
Bestemmingsreserves	2.812.230	2.632.026
Resultaat na bestemming volgens rekening	1.495.102	1.310.767
Totaal	4.772.168	4.169.186

In onderstaande tabel is het verloop van de reserves weergegeven.

(bedragen x €1,-)

	Saldo 01-01-2019	Toevoeging	Onttrekking/ Overdracht	Bestemming 2018	Saldo 31-12-2019
Algemene reserve	226.393		35.164	273.607	464.836
Totaal algemene reserve	226.393		35.164	273.607	464.836
Egalisatie reserve Gemeente Dordrecht	26.064		26.064		0
Reserve frictiekosten uittreding Leerdam/Zederik		4.021.309	1.209.079		2.812.230
RAK ambulancedienst	1.815.947		1.917.755	101.808	0
RAK CPA	790.015		790.015		0
Totaal bestemmingsreserves	2.632.026	4.021.309	3.942.913	101.808	2.812.230
Totaal reserves	2.858.419	4.021.309	3.978.077	375.415	3.277.066

Algemene reserve DG&J

De omvang van de algemene reserve bedraagt per 31-12-2019 € 464.836. Via de resultaatbestemming van het jaarrekeningsaldo 2018 is in 2019 € 273.607 aan de reserve toegevoegd. Aan de reserve is in 2019 € 35.164 onttrokken. Dit betreft het bedrag dat is uitgekeerd aan de voormalige gemeenten Leerdam/Zederik. Door de uittreding van deze gemeenten is hun aandeel in de algemene reserve (na resultaatbestemming 2018) aan hen uitgekeerd.

Egalisatiereserve gemeente Dordrecht DG&J

Deze reserve is in 2013 gevormd en bevatte middelen ter uitvoering van projecten in de maatschappelijke zorg. In 2019 is deze reserve met de gemeente Dordrecht verrekend, zodat de reserve op 31 december 2019 geen saldo meer heeft.

Reserve frictiekosten uittreding Leerdam/Zederik

Per 1 januari 2019 zijn de gemeenten Leerdam en Zederik met de Utrechtse gemeente Vianen samen gegaan in de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. Dit heeft ertoe geleid dat deze twee gemeenten geen onderdeel meer zijn van de GR DG&J. Naast dat de gemeenschappelijke regeling zelf hierop aangepast diende te worden, heeft deze uittreding ook organisatorische gevolgen. Om de GR DG&J hier financieel voor te compenseren is vanuit de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden een bedrag van circa € 4,0 miljoen ontvangen. Hiervan is € 3,0 miljoen voor de DG&J en € 1,0 voor de SOJ. Omdat de aanpassing van de organisatie tijd vraagt zal in de periode 2019-2022 aanwending van de reserve noodzakelijk zijn. In 2019 is in totaal € 1,2 miljoen aan de reserve onttrokken. De stand van de reserve bedraagt op het einde van het jaar € 2,8 miljoen.

Bestemmingsreserves RAK (CPA en Ambulance) RAV

Deze bestemmingsreserves zijn in 2019 van de RAV ZHZ overgedragen naar de CAZ-ZHZ.

Voorzieningen

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Waarde 1-1-2019	Toevoeging	Vrijval t.g.v. baten en lasten/ Overdracht	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2019
Voorz. frictiekosten bovenformatieven 2013	629.296		439.225	24.813	165.258
Voorzieningen bovenformatieven 2015	519.709		145.865	94.419	279.425
Voorziening Persoonlijk Levensfase Budget	952.911	58.433			1.011.344
Voorziening onderhoud posten in eigendom	178.083		178.083		0
Totaal Voorzieningen	2.279.999	58.433	763.173	119.231	1.456.028

Bovenformatieven 2013

Vanuit de reorganisatie 2013 zijn medewerkers bovenformatief geplaatst. Grotendeels zijn deze medewerkers inmiddels elders werkzaam. Niet voor alle medewerkers was het van werk naar werk traject echter succesvol. Een aantal van deze medewerkers is ontslagen en heeft een WW-uitkering aangevraagd. De DG&J is risicodragend wat betreft de WW. Dit betekent dat de WW-lasten door het UWV (en eventuele aanvulling door APG) bij de DG&J in rekening worden gebracht, de lasten hiervan waren in 2019 € 24.813.

Daarnaast is € 439.225 van de voorziening vrijgevallen. Bij de 2e Burap was hier al gedeeltelijk rekening mee gehouden. Bij de jaarrekening kan aanvullende circa € 126.000 vrijvallen.

(bedragen x €1,-)

	Bedrag
Voorziening per 31-12-2018	629.296
Kosten 2019	24.813
Restant voorziening	604.483
Kosten 2020 tot en met 2021	165.258
Omvang voorziening per 31-12-2019	165.258
Vrijval voorziening	439.225

Bovenformativiteit 2015

In 2015 is er opnieuw gereorganiseerd en is met name de topstructuur gewijzigd. Als gevolg hiervan is afscheid genomen van zeven medewerkers. Vijf van hen zijn inmiddels elders werkzaam. Twee medewerkers zitten (deels) in de WW.

De voorziening kan met € 145.865 naar beneden worden bijgesteld. Dit wordt verrekend met de vordering die de DG&J heeft op de gemeenten.

(bedragen x €1,-)

	Bedrag
Voorziening per 31-12-2018	519.709
Kosten 2019	94.419
Restant voorziening	425.290
Kosten 2020 tot en met 2024	279.425
Omvang voorziening per 31-12-2019	279.425
Vrijval voorziening	145.865

Ter dekking van de lasten als gevolg van deze reorganisatie is door de gemeenten een bedrag van € 1,925 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn niet daadwerkelijk opgehaald bij de gemeenten, maar is in de administratie verwerkt als een vordering op de gemeenten. Jaarlijks wordt op deze vordering ingelopen met de lasten, zoals deze daadwerkelijk in het jaar zijn gemaakt. De jaarlasten voor 2019 bedragen € 94.419. Deze lasten worden bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. De voormalige gemeenten Leerdam/Zederik hebben bij hun uittreding hun aandeel afgekocht. Rekening houdende met deze bijdrage, resteert voor de deelnemende gemeenten een bedrag van € 86.409. De geraamde lasten voor de periode 2020-2024 bedragen circa € 279.000.

In onderstaande tabel is het verloop van de vordering weergegeven.

(bedragen x €1,-)

Aanvang vordering	1.925.000
Jaarschijf 2015	215.048
jaarschijf 2016	411.909
Jaarschijf 2017	226.834
Verlaging 2017	422.913
Jaarschijf 2018	128.587
Jaarschijf 2019	94.419
Verwachte jaarschijflasten 2020-2024	279.425
Saldo	145.865

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het de verwachting is dat van de door de gemeente beschikbaar gestelde middelen, € 1,925 miljoen, circa € 146.000 in 2019 kan vrijvallen.

Voorziening onderhoud posten in eigendom

De voorziening is in 2019 overgedragen aan de CAZ-ZHZ.

Voorziening Persoonlijk Levensfase Budget

In de CAO ambulancezorg, wordt aan medewerkers jaarlijks (naar rato van het dienstverband) een Persoonlijk Levensfase Budget toegekend. Medewerkers geboren in 1959 of eerder krijgen 55 uur per jaar; medewerkers geboren na 1959 krijgen 35 uur per jaar. Deze uren mogen onbeperkt worden gespaard en verjaren niet. De verwachting is dat medewerkers deze uren zullen gaan sparen om gedurende een langere periode verlof op te nemen, danwel om eerder te kunnen stoppen met werken. Het aantal PLB-uren per 31-12-2019 is gekapitaliseerd tegen het geldend uurloon met sociale lasten. Doordat deze voorziening verband houdt met de medewerkers die nog in dienst zijn van de RAV ZHZ is deze voorziening niet overgedragen aan de CAZ-ZHZ.

Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd < 1 jaar

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2018
Kasgeldleningen	5.000.000	0
Banksaldi	0	18.012.768
Overige schulden	1.455.850	2.357.841
Totaal	6.455.850	20.370.609

Er is in eind 2019 door de RAV ZHZ een kasgeldlening aangetrokken van € 5.000.000. Deze kasgeldlening was ter overbrugging van de betaling van de salariskosten en de te ontvangen detacheringsvergoeding van de CAZ-ZHZ.

In de jaarrekening 2019 zijn in tegenstelling tot de jaarrekening 2018 de banksaldi van de DG&J, de RAV ZHZ en de SOJ geconsolideerd gepresenteerd bij de liquide middelen. Hier is ook de toelichting opgenomen.

De overige schulden hebben betrekking op voorschotten SVB (SOJ € 0,8 mln) en overige nog te betalen facturen (kosten voor onder andere huur, inhuur, ICT, Stipter) (€ 0,7 mln).

Overlopende passiva

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2018
Vooruit ontvangen bedragen	5.775	247.985
Nog te betalen bedragen	26.702.726	33.769.439
Vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden	1.871.928	1.734.632
Totaal	28.580.429	35.752.056

De nog te betalen bedragen hebben voornamelijk betrekking op de SOJ en omvatten de volgende kosten:

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2019
Nog te betalen kosten zorginkoop	22.411.172
Nog te betalen organisatiekosten	265.642
Nog te betalen subsidies	297.845
Totaal	22.974.659

Het nog te betalen bedrag voor de DG&J bedraagt € 2,9 mln. Dit bedrag bestaat hoofdzakelijk uit een nog te betalen subsidie JGZ (1,3 mln, 90% is betaald) en nog te betalen loonbelasting over 2019 (0,9 mln). Daarnaast moet voor een bedrag van € 0,2 miljoen nog aan een subsidieafrekening met de centrumgemeenten plaatsvinden. Tot slot zijn er in 2019 voor een bedrag van € 0,5 mln facturen betaald welke al betrekking hadden op 2020.

Bij de RAV ZHZ bestaat het nog te betalen bedrag van € 0,8 mln uit twee posten: € 0,6 nog te betalen loonbelasting 2019 en € 0,2 welke hoofdzakelijk bestaat uit een nog te betalen eenmalige uitkering conform de CAO Ziekenhuizen over 2019.

In onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van de vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden. Het betreft hier middelen die zijn ontvangen waarvan de feitelijke besteding in de toekomstige jaren zal plaatsvinden.

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 1-1-2019	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2019
Samen voor gezond 2016-2019 (DG&J)	355.471		355.472	0
Gezond Nieuw-Lekkerland (DG&J)	118.633	145.195	227.954	35.874
Doe FF Gezond (DG&J)	30.296		30.296	0
Gezondheidsmonitoren (DG&J)	80.000	47.500	18.667	108.833
Ministerie VWS (ABR) (DG&J)	85.335	74.693	50.925	109.103
Transformatiefonds (SOJ)	1.064.897	1.064.897	548.375	1.581.419
Aandeel bovenformatieven Leerdam/Zederik		36.699		36.699
Totaal	1.734.632	1.368.984	1.231.689	1.871.928

Niet uit de balans blijvende financiële rechten en verplichtingen

De GR DG&J heeft de navolgende langlopende verplichtingen:

- Huurovereenkomst Karel Lotsyweg (€ 356.000) (loopt af per 30-11-2030)
- Huurovereenkomst Johan de Wittstraat (€ 156.000) (loopt af per 31-08-2020)
- Huurovereenkomst Gorinchem (€ 14.000) (jaarlijks stilzwijgende verlenging per 31-03)
- Huurovereenkomst Oud-Beijerland (€ 14.000) (loopt af per 30-04-2021)

In de jaarrekening zijn alleen de feitelijke jaarlasten opgenomen. De nog openstaande verlofdagen zijn niet als verplichting op de balans opgenomen.

Gebeurtenissen na balansdatum

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. In de aanpak van COVID-19 is voor de GR DG&J een belangrijke rol weggelegd. Onze bijdrage aan de bestrijding van het virus leidt ertoe dat wij andere prioriteiten in onze bedrijfsvoering moeten stellen. Daarnaast moeten wij extra kosten maken en krijgen wij te maken met gederfde inkomsten. De financiële impact is op dit moment nog niet te duiden.

4.6 Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT)

Op 6 december 2011 is de wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. Binnen Gemeenschappelijke regelingen worden als topfunctionaris aangemerkt de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen. Voor de GR DG&J betreft het hier het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de secretaris en de oud secretaris. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn, maar worden ingehuurd op overeenkomst van opdracht.

Het dagelijks bestuur van de GR DG&J is.

Naam	Functie	Werkzaam in 2019
H. van der Linden	Voorzitter	Geheel 2019
J.H. Blaak	Lid	Geheel 2019
E.M.C. Kraaijeveld	Lid	Geheel 2019
J.G.H. de Witte	Lid	Deel 2019
A.D. Zandvliet	Lid	Geheel 2019

Geen van deze bestuursleden ontving een vergoeding in 2019.

Het algemeen bestuur van de GR DG&J bestaat uit de volgende leden.

Naam	Functie	Werkzaam in 2019
H. van der Linden	Voorzitter	Geheel 2019
G.K.C. Baggerman	Lid	Geheel 2019
J.H. Blaak	Lid	Geheel 2019
S. van Die	Lid	Geheel 2019
P.J. Heijkoop	Lid	Geheel 2019
E..M.C. Kraaijeveld	Lid	Geheel 2019
L. Lanser	Lid	Geheel 2019
R. de Meij	Lid	Deel 2019
P.L. Paans	Lid	Geheel 2019
G.J. Visser	Lid	Geheel 2019
J.G.H. de Witte	Lid	Deel 2019
A.D. Zandvliet	Lid	Geheel 2019

Geen van deze bestuursleden ontving een vergoeding in 2019.

Conform de publicatieplicht wordt middels een voorgeschreven tabel de gegevens van de topfunctionarissen (de secretaris en indien aanwezig de griffier) gepresenteerd. De WNT is niet van toepassing op de directeur van de RAV ZHZ en de directeur van de SOJ. Beide directeuren voldoen niet aan de definitie van topfunctionaris zoals gesteld door de minister van Binnenlandse Zaken. Namelijk "Er is alleen sprake van een topfunctionaris als leiding gegeven wordt aan de gehele rechtspersoon of instelling".

Met ingang van 1 januari 2016 is de WNT norm voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking aangepast. Deze wijziging brengt met zich mee dat de tabel in de jaarrekening voor topfunctionarissen, die zijn gestart na 1 januari 2016, afwijkt van de topfunctionarissen die voor 1 januari 2016 zijn gestart.

	K.J. van Hengel
Functiegegevens	Secretaris/Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 127.820,00
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.136,00
<i>Subtotaal</i>	€ 147.956,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2019	€ 194.000,00
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	€ -
Totale bezoldiging 2019	€ 147.956,00
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2018	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 131.547,00
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.319,00
<i>Subtotaal</i>	€ 149.866,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000,00
Totale bezoldiging 2018	€ 149.866,00

Naast de hierboven vermelde topfunctionaris zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.7 Subsidierelaties

De DG&J voert voor een aantal partijen werkzaamheden uit waarvoor een subsidie wordt verstrekt. De verantwoording van deze subsidies verloopt via de jaarstukken van de DG&J en de daarbij behorende verklaring van de accountant. Deze manier van verantwoorden bij de jaarstukken is afgestemd met de centrumgemeenten Dordrecht en Nissewaard. Zie voor de detailoverzicht bijlage 2 & 3.

Voor de door de gemeente Dordrecht verleende subsidies is in totaal € 2.587.296 beschikt en € 2.540.659 werkelijk ingezet. Voor de door de gemeente Nissewaard verleende subsidie is € 378.998 beschikt en is € 369.593 werkelijk ingezet.

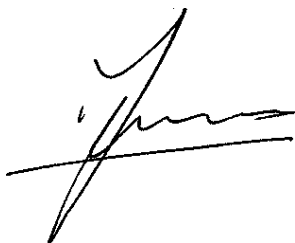
In de bijlagen zijn de specificaties van de verantwoording van de subsidies opgenomen. De centrumgemeenten ontvangen separaat van de jaarstukken een uitgebreide inhoudelijke en financiële verantwoording.

5. Vaststelling

Dagelijks bestuur

Als concept jaarstukken vastgesteld en aangeboden aan het Dagelijks Bestuur op 18 juni 2020

Het Dagelijks Bestuur van de GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid

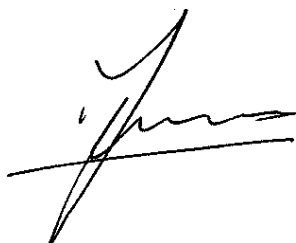
De secretaris,
K.J. van Hengel

de voorzitter,
H. van der Linden

Algemeen bestuur

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid in de openbare vergadering van 9 juli 2020

De secretaris,
K.J. van Hengel

de voorzitter,
H. van der Linden

6. Controleverklaring

T: +31 (0)10 24 24 600
E: rotterdam@bdo.nl
www.bdo.nl

BDO Audit & Assurance B.V.
K.P. van der Mandelelaan 40, 3062 MB Rotterdam
Nederland

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

RA12411

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel met beperking betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid te Dordrecht gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. het overzicht van baten en lasten over 2019 (pagina 75 en pagina 76); en 2. de balans per 31 december 2019; 3. de toelichting (pagina 78 tot en met pagina 89) met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen (pagina 78 tot en met pagina 80); 4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (pagina 97 tot en met pagina 99).	Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina 75 tot en met pagina 89 opgenomen jaarrekening, uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid', een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Statutair geregeld te Eindhoven en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 17171186.
BDO Audit & Assurance B.V. is lid van BDO International Ltd, een rechtspersoon naar Engels recht met beperkte aansprakelijkheid, en maakt deel uit van het wereldwijde netwerk van juridisch zelfstandige organisaties die onder de naam "BDO" optreden.
BDO is de merknaam die wordt gebruikt ter aanduiding van het BDO netwerk en van elk van de BDO Member Firms.

	Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019, uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid', in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur op 12 december 2019 vastgestelde controleprotocol 2019.
--	--

De basis voor ons oordeel met beperking betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid

In de jaarrekening 2019 zijn bij het overzicht baten en lasten 'Serviceorganisatie Jeugd' lasten verantwoord vanwege toegekende jeugdgelden op grond van de Jeugdwet. Wij hebben bij de controle van de jaarrekening 2019 voor een bedrag van € 9.224.000 aan lasten onvoldoende controle informatie verkregen ten aanzien van de levering van de jeugdzorg. Daarmee is voor dit deel van de lasten niet vast te stellen of er is voldaan aan de eisen van rechtmatigheid en getrouwheid.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 12 december 2019 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 1.780.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 89.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Benadrukking van de impact van COVID-19

Wij wijzen op de toelichting opgenomen onder de "gebeurtenissen na balansdatum" in de toelichting op de jaarrekening (pagina 87) en de toelichting opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag (pagina 55) waarin het dagelijks bestuur de impact van de effecten van het coronavirus (COVID-19) op de baten en lasten en de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling heeft beschreven. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- ▶ bijlagen.

Uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf "De basis voor ons oordeel betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid" zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het vastgestelde normenkader van 12 december 2019.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 12 december 2019, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
 - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- ▶ het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 9 juli 2020

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. C.M. Steehouwer MSc RA

7. Bijlagen

Bijlage 1 Inwoner- en leerlingenbijdrage 2019

(bedragen x €1,-)

Gemeenten	Inwoners	Totaal	VGZ (1)	BLVS (2)	JPT (3)	JGZ (4)	Digitaal Dossier JGZ (5)	Extra Contact moment (6)	RVP (12)	Samen voor gezond (7)	Veilig Thuis Volwassenen (8)	Risico taxaties na kantoor (9)	Veilig Thuis Jeugd (10)	CIT (11)
Alblasserdam	20.008	1.130.608	261.241	68.196	9.204	418.842	36.868	26.061	44.382	24.610	14.287	1.230	182.378	43.309
Dordrecht	118.731	6.971.514	1.550.250	341.059	116.356	2.604.004	190.255	154.649	219.283	149.601	90.580	7.298	1.251.086	297.091
H.I. Ambacht	29.731	1.593.889	388.193	103.638	16.947	599.630	55.758	38.725	71.274	47.272	15.330	1.828	206.305	48.991
Papendrecht	32.292	1.727.305	421.631	98.857	18.406	650.733	53.542	42.061	61.853	51.344	22.027	1.985	246.363	58.503
Sliedrecht	25.012	1.406.210	326.577	77.995	14.257	493.544	43.503	32.578	51.941	39.769	21.446	1.537	244.905	58.157
Zwijndrecht	44.417	2.467.501	579.945	127.700	25.318	908.208	70.854	57.854	83.529	70.623	36.461	2.730	407.510	96.770
Drechtsteden	270.191	15.297.027	3.527.837	817.444	200.488	5.674.961	450.781	351.927	532.263	383.220	200.131	16.608	2.538.547	602.820
Molenwaard	29.212	1.645.112	381.416	110.730	16.651	622.720	58.004	38.049	68.534	46.447	13.581	1.796	232.075	55.110
Giessenlanden	14.596	742.679	190.577	49.073	6.714	287.940	25.460	19.011	29.386	23.208	7.662	897	83.032	19.717
Molenlanden	43.808	2.387.791	571.993	159.802	23.365	910.660	83.464	57.060	97.920	69.655	21.244	2.693	315.107	74.827
Gorinchem	35.755	2.032.451	466.847	108.102	20.380	761.459	58.929	46.571	70.159	56.850	26.911	2.198	334.591	79.454
Hardinxveld-G'dam	17.872	962.970	233.352	61.934	8.221	357.341	33.251	23.279	40.073	28.416	11.254	1.099	133.136	31.615
Alblasserwaard & Vijfheerenlanden	53.627	2.995.422	700.198	170.036	28.601	1.118.800	92.180	69.850	110.232	85.267	38.165	3.296	467.727	111.070
Binnenmaas	29.122	1.400.482	380.241	85.719	16.600	542.036	45.821	37.932	53.670	46.304	0	1.790	153.838	36.531
Cromstrijen	12.797	608.345	167.088	36.449	5.887	235.445	19.696	16.668	22.489	20.347	0	787	67.468	16.021
Korendijk	10.959	551.187	143.090	34.394	5.041	209.366	18.553	14.274	22.139	17.425	0	674	69.682	16.547
Oud-Beijerland	24.015	1.251.978	313.560	77.916	13.689	473.293	41.412	31.280	49.475	38.184	0	1.476	171.071	40.624
Strijen	8.785	448.174	114.704	23.529	4.129	167.616	12.886	11.443	14.306	13.968	0	540	68.732	16.321
Hoeksche Waard	85.678	4.260.166	1.118.683	258.007	45.345	1.627.757	138.368	111.597	162.079	136.228	0	5.267	530.791	126.045
Totaal	453.304	24.940.407	5.918.712	1.405.290	297.799	9.332.178	764.793	590.434	902.494	674.369	259.540	27.864	3.852.171	914.762

* De begrotingswijziging is vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 14-03-2019

Bijlage 2 Verantwoording subsidie gemeente Dordrecht

(bedragen x €1,-)

Subsidieonderdeel	Deelproduct	Beschikt	Werkelijk	Vershil
Veilig Thuis	Volwassenen	1.129.902	1.088.278	41.624
Veilig Thuis	Jeugd	471.059	471.059	0
OGGZ	Procescoördinatie + Procesconsultatie Stedelijk Netwerk	89.771	89.771	0
OGGZ	Procescoördinatie Kerngroep Overlast	17.831	17.831	0
OGGZ	Coördinatiepunt Nazorg Detentie	119.759	119.759	0
OGGZ	Extreme woningvervuiling (60 trajecten)	52.401	55.895	-3.493
OGGZ	Preventieve contracten wonen (20 trajecten)	45.093	49.603	-4.510
OGGZ	Preventieve waterafsluitingen Evides	9.048	9.048	0
Doe ff gezond	programma	150.893	149.599	1.294
Team Toeleiding en Bemoeizorg (TT&B)	programma	501.539	489.816	11.723
Totaal		2.587.296	2.540.659	46.637

Bijlage 3 Verantwoording subsidie gemeente Nissewaard

(bedragen x €1,-)

Product	Prestatieafspraken	Beschikt	Werkelijk	Verschil
Veilig Thuis	Volwassenen	255.293	245.888	9.405
Veilig Thuis	Jeugd	123.705	123.705	0
Totaal		378.998	369.593	9.405

Bijlage 4 Taakvelden

Met ingang van 2018 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht om de jaarstukken, naast de inrichting die zij zelf kiest, ook op basis van verplichte taakvelden te presenteren. Door op deze wijze de jaarstukken te presenteren, kunnen de jaarstukken worden vergeleken met andere openbare lichamen.

(bedragen x €1.000,-)

	Taakveld	Begrote lasten*1	Begrote baten*1	Saldo*1	Werkelijke lasten	Werkelijke baten	Saldo
0.4	Overhead	12.548	0	-12.548	9.169	-12	-9.181
0.5	Treasury	0	0	0	1	0	-1
0.8	Overige baten en lasten	0	10.067	10.067	3.021	16.218	13.197
0.10	Mutatie reserves	0	0	0	4.021	2.207	-1.814
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.682	2.400	718	1.917	2.660	743
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	492	840	348	941	920	-21
6.2	Wijkteams	15.023	15.023	0	13.224	12.932	-292
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	67.234	67.234	0	100.360	88.055	-12.305
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	716	1.233	517	956	1.398	442
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	18.454	19.249	795	4.694	17.856	13.162
7.1	Volksgezondheid	31.306	31.409	103	31.436	29.002	-2.434
Totaal		147.455	147.455	0	169.740	171.236	1.495

*1 Betreft de begrotingsbedragen exclusief begrotingswijzigingen, zie pagina 48 van de begroting 2019

Interne verrekeningen

Volgens de commissie BBV moeten verrekeningen tussen onderdelen binnen één organisatie, onderling worden geëlimineerd. De commissie vindt dat, door zowel de kosten bij de ene organisatieonderdeel als de opbrengsten bij het andere organisatieonderdeel op te nemen in de begroting en realisatiecijfers, de financiële stand van zaken onnodig wordt opgeblazen. De eliminatie geldt in het geval van de GR DG&J voor de subsidie die wordt verstrekt aan het Jeugd Preventie Team. Deze subsidie zit zowel in de exploitatie van de DG&J als van de SOJ. Dit omdat de SOJ de subsidie verstrekt, terwijl de DG&J hiervoor de middelen bij de gemeenten ophaalt.

Door de eliminaties toe te passen ontstaat het volgende overzicht van de werkelijke baten en lasten.

(bedragen x €1.000,-)

	Taakveld	Werkelijke lasten	Werkelijke baten	Saldo
6.2	Wijkteams	-298		298
0.8	Overige baten en lasten		-298	298
Totaal		-298	-298	0

(bedragen x €1.000,-)

	Taakveld	Werkelijke lasten	Werkelijke baten	Saldo
0.4	Overhead	9.169	-12	-9.181
0.5	Treasury	1	0	-1
0.8	Overige baten en lasten	3.021	15.920	12.899
0.10	Mutatie reserves	4.021	2.207	-1.814
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.917	2.660	743
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	941	920	-21
6.2	Wijkteams	12.926	12.932	6
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	100.360	88.055	-12.305
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	956	1.398	442
6.82	Geëscaleerde zorg 18+	4.693	17.855	13.162
7.1	Volksgezondheid	31.435	29.002	-2.433
Totaal		169.441	170.937	1.495

In onderstaande tabel is de verdeling van de programma's naar taakvelden weergegeven.

Programma/product		Taakveld	
Dienst Gezondheid en Jeugd			
	Publieke Gezondheid		
	Infectieziektebestrijding	7.1	Volksgezondheid
	SOA/Sense	7.1	Volksgezondheid
	TBC-bestrijding	7.1	Volksgezondheid
	Marktgerichte taken	7.1	Volksgezondheid
	Medische Milieukunde	7.1	Volksgezondheid
	Technische Hygiëne Zorg	7.1	Volksgezondheid
	Toezicht Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
	Gezondheidsbevordering	7.1	Volksgezondheid
	Crisisorganisatie	7.1	Volksgezondheid
	OGGZ	7.1	Volksgezondheid
	Veilig Thuis		
	Veilig Thuis Volwassenen	6.81	Geëscaleerde zorg 18+
	Veilig Thuis Jeugd	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Crisisdienst	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt		
	Leerplicht	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
	VSV/RMC	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
	Jeugdgezondheidszorg		
	Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid
	JeugdPreventie Team	6.2	Wijkteams
	Bestuur en Organisatie		
	Bestuur en Organisatie	7.1	Volksgezondheid
	Regionale Ambulance Voorziening		
	Ambulancezorg	7.1	Volksgezondheid
	Serviceorganisatie Jeugd		
	Jeugdteams	6.2	Wijkteams
	Zorginkoop	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	Zorginkoop LTA	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	PGB	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	BJZ (gecertificeerde instellingen)	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Gesloten Jeugdhulp	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Algemene dekkingsmiddelen		
	Financiering	0.5	Treasury
	Overige algemene dekkingsmiddelen	0.8	Overige baten en lasten
	Overhead	0.4	Overhead
	Vpb heffing	0.9	Vennootschapsbelasting
	Onvoorzien	0.8	Overige baten en lasten
	Mutaties reserves & resultaat (indien van toepassing per organisatieonderdeel)		
	Mutatie reserves	0.10	Mutaties reserves
	Geraamd resultaat	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

Bijlage 5 Beleidsindicatoren

Met ingang van 2018 dienen gemeenschappelijke regelingen de vanuit het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die betrekking hebben op de gemeenschappelijke regeling in haar begroting op te nemen. In onderstaande tabel zijn de beleidsindicatoren van de GR DG&J weergegeven.

nr.	Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting	Rekening
1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,68	0,73
2	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,72	0,78
3	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	€ 25,71	€ 20,18
4	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	9,2%	8,0%
5	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	8,5%	5,4%
17	4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	1	0
18	4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	44	33,7
19	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,6%	1,94%
29	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	12,2%	n.n.b.
30	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,2%	n.n.b.
31	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,43%	n.n.b.

Bijlage 6 GR DG&J 2019 inclusief toerekening overhead naar programma's

Om een vergelijking te kunnen maken met voorgaande jaren is hieronder de begroting inclusief toerekening van overhead naar de diverse programma's weergegeven.

Dienst Gezondheid en Jeugd

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid	9.866	5.381	-4.485	9.611	5.302	-4.309	255	-78	176
Veilig Thuis	6.981	6.911	-70	6.959	6.878	-81	22	-33	-11
Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	2.985	2.483	-502	2.955	2.660	-295	30	177	207
Jeugdgezondheidszorg	12.037	11.889	-148	11.974	11.889	-85	63	0	63
Bestuur en organisatie	1.148	91	-1.057	1.141	105	-1.036	6	15	21
Algemene dekkingsmiddelen	-313	8.868	9.182	916	9.357	8.442	-1.229	489	-740
Saldo baten en lasten	32.703	35.624	2.921	33.556	36.193	2.637	-853	569	-284
Mutaties reserves	2.995	977	-2.018	2.995	1.854	-1.142	0	877	877
Gerealiseerd resultaat	35.698	36.601	902	36.551	38.046	1.495	-853	1.446	593

Programma 1 Publieke Gezondheid

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Infectieziektebestrijding	1.567	368	-1.199	1.442	296	-1.145	125	-72	53
SOA/sense	636	540	-97	592	510	-82	44	-29	15
TBC	461	55	-406	457	64	-393	4	8	12
Reizigers	802	700	-102	748	718	-29	54	18	73
Medische Milieukunde	345	0	-345	341	1	-340	4	1	5
Technische Hygiënezorg	221	53	-168	250	53	-196	-28	0	-29
Toezicht kinderopvang en WMO	1.203	916	-287	1.221	920	-301	-18	4	-14
Gezondheidsbevord.	2.181	1.213	-968	2.135	1.217	-918	46	3	49
Crisisorganisatie	304	107	-198	302	109	-193	2	3	5
OGGZ	2.145	1.429	-716	2.123	1.414	-709	22	-15	7
Saldo baten en lasten	9.866	5.381	-4.485	9.611	5.302	-4.309	255	-78	176
Mutaties reserves	0	0	0	0	26	26	0	26	26
Gerealiseerd resultaat	9.866	5.381	-4.485	9.611	5.329	-4.283	255	-52	202

Programma 2 Veilig Thuis

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Veilig Thuis Volwassenen	1.386	1.445	60	1.368	1.398	31	18	-47	-29
Veilig Thuis Jeugd	4.551	4.551	0	4.565	4.565	0	-14	14	0
Crisisdienst	1.045	915	-130	1.027	915	-112	18	0	18
Saldo baten en lasten	6.981	6.911	-70	6.959	6.878	-81	22	-33	-11
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	6.981	6.911	-70	6.959	6.878	-81	22	-33	-11

Programma 3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leerplicht	1.783	1.309	-474	1.814	1.311	-503	-31	2	-29
RMC/VSV	1.202	1.175	-27	1.141	1.349	208	62	174	236
Saldo baten en lasten	2.985	2.483	-502	2.955	2.660	-295	30	177	207
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	2.985	2.483	-502	2.955	2.660	-295	30	177	207

Programma 4 Jeugdgezondheidszorg

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidszorg	11.739	11.592	-148	11.676	11.592	-85	63	0	63
Jeugd Preventie Team	298	298	0	298	298	0	0	0	0
Saldo baten en lasten	12.037	11.889	-148	11.974	11.889	-85	63	0	63
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	12.037	11.889	-148	11.974	11.889	-85	63	0	63

Programma 5 Kennisprogramma

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Kennisfunctie	1.148	91	-1.057	1.141	105	-1.036	6	15	21
Saldo baten en lasten	1.148	91	-1.057	1.141	105	-1.036	6	15	21
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.148	91	-1.057	1.141	105	-1.036	6	15	21

Algemene dekkingsmiddelen van DG&J

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Financiering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vpb heffing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	-313	8.868	9.182	891	9.333	8.443	-1.204	465	-739
Overhead	0	0	0	24	24	0	-24	24	0
Saldo baten en lasten	-313	8.868	9.182	915	9.357	8.443	-1.228	489	-739
Mutaties reserves	2.995	977	-2.018	2.995	1.828	-1.168	0	851	851
Gerealiseerd resultaat	2.682	9.845	7.164	3.910	11.185	7.275	-1.228	1.340	112

Regionale Ambulancevoorziening

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ambulancezorg	12.830	12.830	0	12.879	12.879	0	-49	49	0
Saldo baten en lasten	12.830	12.830	0	12.879	12.879	0	-49	49	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	12.830	12.830	0	12.879	12.879	0	-49	49	0

Serviceorganisatie Jeugd

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019			Realisatie 2019			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Producten	115.081	115.723	642	119.284	119.957	673	-4.203	4.234	31
Saldo baten en lasten	115.081	115.723	642	119.284	119.957	673	-4.203	4.234	31
Mutaties reserves	1.026	384	-642	1.026	353	-673	0	-31	-31
Gerealiseerd resultaat	116.107	116.107	0	120.310	120.310	0	-4.203	4.203	0

Karel Lotsyweg 40
Postbus 166, 3300 AD Dordrecht
T 078 770 8500
F 078 770 8501
info@dienstgezondheidjeugd.nl
www.dienstgezondheidjeugd.nl

Dienst Gezondheid & Jeugd is partner in de regio Zuid-Holland Zuid